

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 02.09.2019, klo 18:00 - 19:01

Paikka Jokelan koulukeskus, Jyväkuja 13

Käsitellyt asiat

§ 107 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 108 Pöytäkirjan tarkastus

§ 109 Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma 2019

§ 110 Tuusulan johtamisjärjestelmän uudistuksen arviointi, toimenpiteet

§ 111 Monio - uusi oppimisympäristö ja monitoimitalo, hankintaoikaisuvaatimus valtuuston 10.6.2019 päätöksestä § 82

§ 112 Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutos

§ 113 Kaikkonen Antti, eron myöntäminen Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta

§ 114 Aarno Ranisen muistolle nimikkopolku tai -kuja, aloite

§ 115 Esimiehet lähelle työntekijöitä, aloite

§ 116 Ilmoitusasiat / muut asiat

Lisäpykälät

§ 117 Lukutaidon kehittäminen, aloite

§ 118 Joukkoliikenteen EU-projektit, aloite

§ 119 Tuusulan sisäisen liikenteen HSL MaaS -pilotointi, aloite

§ 120 Linjan 962 Hyrylästä Aviapolikseen käyttöönotto uudelleen, aloite

§ 121 Raskaan liikenteen levähdyspaikat, aloite

§ 122 Kellokosken Kellotupa esteettömäksi, aloite

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kati Lepojärvi, puheenjohtaja
Kim Kiuru
Kari Kinnunen
Aarno Järvinen
Aila Koivunen
Anna Yltävä
Ari Nyman
Arto Lindberg
Eeva-Liisa Nieminen
Elisa Laitila
Emmi Sirniö
Ilmari Sjöblom
Ilona Toivanen
Jani Peltonen
Jere Pulska
Jerry Airikka
Johanna Sipiläinen
Jorma Sulander
Jouko Riola
Jussi Salonen
Kari Friman
Karita Mäensivu
Laura Åvall
Lea Ahonen
Liisa Palvas
Lilli Salmi
Margita Winqvist
Matti Alanko
Merja Kuusisto
Mika Mäki-Kuhna
Monica Avellan
Pekka Heikkinen
Päivö Kuusisto
Ruut Sjöblom
Sami Tamminen
Sanna Kervinen
Sanna Tuhkunen
Satu Heikkilä
Seppo Noro
Tommi Partanen
Ulla Palomäki
Ulla Rosenqvist
Pentti Mattila
Arto Nätkynmäki
Jari Anttalainen
Jari Raita
Markus Meckelborg
Timo Huhtaluoma

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Veijo Viiru
Vesa Lundberg

Muut saapuvilla olleet

Tuula Hyttinen, kunnansihteeri, sihteeri
Harri Lipasti, kansliapäällikkö
Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja
Markku Vehmas, talousjohtaja
Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja
Tanja Rontu-Hokkanen, vs. henkilöstöjohtaja
Paula Kylä-Harakka, vs. viestintäpäällikkö
Annika Lappalainen, kunnanhallituksen jäsen
Tuija Reinikainen, kunnanhallituksen jäsen
Emil Jacobsson, nuorisovaltuuston edustaja
Aila Toivonen, hallintopalvelusihteeri

Poissa

Antti Kaikkonen
Anu Åberg
Henri Koskela
Janne Mellin
Jukka Ahlgren
Pasi Huuhtanen
Raimo Stenvall
Sari Heiskanen
Taina Ketvel

Allekirjoitukset

Kati Lepojärvi
Puheenjohtaja

Tuula Hyttinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

06.09.2019

06.09.2019

Anna Yltävä

Laura Åvall

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 6.9.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 107

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuuston kokouksen koollekutsumista koskeva kuulutus on julkipantu kunnan verkkosivuille, ilmoitustaululle sekä julkaistu Keski-Uusimaa- ja Viikkouutiset Keski-Uusimaa -lehdissä.

Puheenjohtaja toteaa tämän kokouksen koollekutsumisen laillisuuden sekä saapuvilla olevien valtuutettujen lukumäärän perusteella päätösvaltaisuuden.

Ehdotus

Todetaan läsnä olevat ja mahdolliset poissaolevat valtuutetut ja heidän sijaisensa.

Seuraavat valtuutetut ovat ilmoittaneet esteestä:

Janne Mellin
Henri Koskela
Sari Heiskanen
Raimo Stenvall
Antti Kaikkonen
Anu Åberg
Taina Ketvel
Pasi HUUHTANEN.

Todetaan, että

- Janne Mellinin tilalla on Kokoomuksen 1. varavaltuutettu Arto Nätkynmäki
- Henri Koskelan tilalla on Kokoomuksen 2. varavaltuutettu Vesa Lundberg
- Sari Heiskasen tilalla on Tuusulan puolesta ryhmän 1. varavaltuutettu Markus Meckelborg
- Raimo Stenvallin tilalla on Tuusulan puolesta ryhmän 3. varavaltuutettu Jari Anttalainen
- Antti Kaikkosen tilalla on Keskiryhmän 2. varavaltuutettu Pentti Mattila
- Anu Åbergin tilalla on Keskiryhmän 4. varavaltuutettu Jari Raita
- Taina Ketvelin tilalla on keskiryhmän 6. varavaltuutettu Timo Huhtaluoma
- Pasi HUUHTANEN tilalla on Perussuomalaisten 1. varavaltuutettu Veijo Viiru.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 108

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Anna Yltävä ja Anu Åberg.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anna Yltävä ja Laura Åvall.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 432,25.09.2017
Kuntakehityslautakunta, § 134,12.12.2018
Kuntakehityslautakunta, § 4,09.01.2019
Kunnanhallitus, § 10,14.01.2019
Kuntakehityslautakunta, § 83,12.06.2019
Kunnanhallitus, § 262,17.06.2019
Kunnanhallitus, § 283,26.06.2019
Valtuusto, § 109, 02.09.2019

§ 109

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma 2019

TUUDno-2017-808

Kunnanhallitus, 25.09.2017, § 432

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuula Hyttinen

Tuusulan kuntaa pyydetään 13.10.2017 mennessä nimeämään viisi (5) luottamushenkilöä osallistumaan Helsingin seudun maankäyttöä, asumista ja liikennettä käsittelevään MAL 2019 -suunnitteluun.

MAL 2019 on Helsingin seudun 14 kunnan yhteinen maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan, miten seutua pitäisi kehittää vuosina 2019-2050 . Suunnitelman pohjalta solmitaan seuraava MAL-sopimus valtion kanssa.

Helsingin seudun 14 kunnan päätöksentekijät (HSYK, HSL:n hallitus, KUUMA-johtokunta) päättävät MAL 2019-suunnittelun lähtökohdista loppuvuodesta 2017, lausunnoille lähetettävän suunnitelmaluonnoksen sisällöstä syyskaudella 2018 sekä lopulta varsinaisesta suunnitelmasta keväällä 2019.

MAL-yhteyshenkilöillä on tärkeä osuus MAL 2019 suunnittelussa. He osallistuvat tiiviisti MAL 2019 prosessiin ja toimivat viestinvälittäjinä muiden luottamushenkilöiden suuntaan suunnittelun monipuolisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi. Nimettyjen luottamushenkilöiden lisäksi prosessiin osallistuvat Helsingin seudun yhteistyökokouksen HSYK, HSL:n hallituksen ja KUUMA-johtokunnan jäsenet. Ensimmäinen MAL-yhteyshenkilöille tarkoitettu vuorovaikutustilaisuus on seudun luottamushenkilöille suunnattu seminaari 9.11.2017. Seminaarikutsu on liitteenä.

Em. seminaari on osa MAL 2019 valmistelua. Muita osallistumismahdollisuuksia ovat esim. kevätkaudella 2018 toteutettava kyselytutkimus (MAL-barometri) ja keskustelutilaisuuksiin osallistuminen. Seuraava MAL-seminaari pidetään syksyllä 2018.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- nimetä viisi (5) edustajaa osallistumaan MAL 2019-suunnitteluun.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- nimetä edustajikseen MAL 2019 -suunnitteluun Mika Mäki-Kuhnan, Ruut Sjöblomin, Arto Lindbergin, Jussi Salosen ja Kati Lepojärven.
-

Kuntakehityslautakunta, 12.12.2018, § 134

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström

henna.lindstrom@tuusula.fi

yleiskaavasunnittelija

Luonnos Helsingin seudun 14 kunnan (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo) MAL 2019 -suunnitelmasta on valmistunut. MAL 2019 on maankäytön, asumisen ja liikenteen strateginen suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua kokonaisuutena pitäisi kehittää vuosina 2019–2050. Suunnitelmassa on erityisesti kiinnitetty huomiota maankäytön, asumisen ja liikenteen entistä tiiviimpään yhtäaikaiseen tarkasteluun, vaikutusten arviointiin ja laajaan sidosryhmien vuoropuheluun. Suunnitelmakokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Vaikutusten arviointi puolestaan täyttää SOVA-lain (laki viranomaisten ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) vaatimukset ja arviointia on tehty liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen keskeisistä teemoista. Arviointi on ohjannut suunnitelmaratkaisujen valintaa.

MAL 2019 -suunnitelman lähtökohdat ja tavoitteet sekä tavoitetasot hyväksyttiin HSL:n hallituksessa 13.2.2018, KUUMA-johtokunnassa 14.3.2018 sekä Helsingin seudun yhteistyökokouksessa HSYK:issä 24.4.2018. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi hyväksyttiin, että liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys on vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelman pääsisältö on:

- Seudun kasvu ohjataan nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille
- Seudulle rakennetaan vuosittain n. 16 500 uutta asuntoa ja asuntokannan sekä elinympäristön laadusta huolehditaan
- Raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset, tieliikennettä kehitetään tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti
- Päästöjä vähennetään useilla liikennesuoritetta pienentävillä keinoilla, mm. tiemaksuilla sekä ajoneuvokantaa energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi uudistaen.

Suunnitelmassa on osoitettu konkreettiset toimet, joilla tavoitteisiin päästään 2030 mennessä. Näitä ovat muun muassa seudullisesti määritellyt maankäytön ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, kuntakohtaiset asuntorakentamisennusteet ja asemakaavatavoitteet sekä ennen vuotta 2030 aloitettavat liikennehankkeet ja -toimenpiteet. Liikenteen CO₂-päästövähennystavoite (50 %) saavutetaan, kun kaikki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet toteutuvat riittäväällä voimakkuudella. Tehokkain yksittäinen keino vähentää moottoriajoneuvoliikennesuoritetta ja sen aiheuttamia päästöjä on tiemaksu eli ajoneuvoliikenteen hinnoittelu, joka sisältyy MAL 2019 – suunnitelmaan. Myös sähkö- ja vähäpäästöisten autojen määrän voimakas kasvu on merkittävä keino liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

Suunnitelmassa tarkastellaan myös pidemmän aikavälin kehitystä vuodesta 2030 eteenpäin, vuoteen 2050. MAL 2019 –suunnitelman maankäytön tavoitevuosi on 2050. Näin kauas ulottuva suunnittelu on kuitenkin epävarmempaa ja epätarkempaa. Maankäyttö perustuu vuoden 2030 jälkeenkin vahvasti nykyrakenteeseen – ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille ja asemaseuduille. Kasvu edellyttäneen myös uusia avauksia, mikäli alueen edellytyksenä olevasta liikenneinvestoinnista on sitova päätös. Liikenteen ja asumisen toimenpiteet suunnitellaan tarkemmin vuoteen 2030 asti, mutta varaudutaan myös tätä pidempään ajanjaksoon. MAL 2019 –suunnitelman tavoitteena vuodesta 2030 eteenpäin on mm. että Helsingin seutu on hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Keväällä 2019 valmistuvan MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. MAL-suunnitelman ja sopimuksen toteutusta ja vaikutuksia tullaan seuraamaan vuosittain.

MAL 2019 –suunnitelmaluonnos Tuusulan osalta

Maankäyttö

MAL-suunnitelmassa on määritelty seudullisesti ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, joille on tavoitteena sijoittaa vähintään 90 % seudun asuntotuotannosta. Vyöhykkeet perustuvat olemassa olevaa rakennetta täydentäviin, saavutettavuudeltaan hyviin alueisiin. Tuusulassa ensisijaista kehittämisvyöhykettä on osoitettu Hyrylässä Tuusulanväylä – Järvenpääntie – Tuusulantien ympäristöön. Alue pitää sisällään Riihikallion, Lahelanpellon, kirkonkylä / Mikkola –alueen. Jokelaan on osoitettu asemanympäristö sisältäen Kartanon alueet, Peltokaaren, Lepolan ja Kolsan. Kellokoskelle on merkitty keskusta-alue. Ristikytöön on merkitty uuteen liikenneinvestointiin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke.

Asemakaavatarve asuntotuotannolle on 41 580 k-m² vuosittain. Kuluvalle sopimuskaudella 2016–2019 asemakaavavelvoite on ollut 106 500 k-m² vuosittain. Asemakaavavarannon puutteen vuoksi on kuluvalle kaudella suuri kaavavelvoite. Asumisen kaavavarantoa on saatu hyvin kasvatettua ja kaavatarve onkin laskenut aikaisemmalle, muiden Kuuma-kuntien kanssa yhteiselle tasolle.

Asuminen

Asuntotuotantotavoite on 462 asuntoa vuodessa, joista kohtuuhintaista 92. Kokonaisuudessaan vuosina 2020 – 2023 tavoite on toteuttaa 1 848 asuntoa, joista kohtuuhintaista 370. Kunta on itse ilmoittanut asuntorakentamisen ennusteen 2018 – 2029. Kuluvalle sopimuskaudella asuntotuotantotavoite on ollut 420 asuntoa vuosittain.

Liikenne

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty liikennehankkeet vuoteen 2030. Tuusulan osalta Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteytenä on osoitettu Järvenpää – kantatie 45

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

(Hämeentie) –yhteys, lisäksi Kehä IV –tason yhteyden (mt 152) suunnitteluvalmiutta edistetään. Suunnitelmassa on myös pääradan 1. ja 2. vaiheet. Lisäksi investointihankkeina on esitetty mm. liikenneinfran pienet parantamishankkeet (KUHA), pyöräliikenteen pääverkko, pääväylien liikenteenhallinta, liityntäpysäköinti ja meluntorjunta.

Joukkoliikenteen runkoverkon vuoden 2030 kartassa Tuusulan osalta korostuvat pääradan ja oikoradan käytävät. Linja-autoliikenteen osalta Tuusulanväylä (kt 45) – Järvenpääntie (mt 145) – Tuusulantie (mt 11610, yhteys Keravalle) on osoitettu ”muu tärkeä seudullinen yhteys” –merkinnällä kuten myös Järvenpääntie (mt 145) – Järvenpään keskusta – Pohjoisväylä/Vanha valtatie (mt 1456, yhteys Mäntsälään) (suunnitelmaluonnoksen kuva 15, s.31.). Kehysalueen keskeisiä seudullisia joukkoliikennedyhteyksiä 2030 kuvaavassa kartassa Hyrylä on osoitettu isona keskuksena / vaihtopisteenä, josta yhteys Helsinkiin kt 45 käytävässä toteutetaan ensisijaisesti liityntänä Kehäradan asemille (kuva 16). Jokelaan on merkitty tarve lisätä maantasopysäköintiä aseman yhteyteen (kuva 17).

Seudullisina pyöräliikenteen yhteyksinä on osoitettu mm. Tuusulan taajamien välisten maantiejhteyksien pyörätiet – joista Jokelantien-Eriksnäsintien pyörätietä ei vielä ole toteutettu, yhteydet Hyrylän ja Järvenpään suunnasta Keravalle, yhteys Hyrylästä Nurmijärven kirkonkylälle ja reitti Tuusulanjärven ympäri (kuva 20).

Liikennehankkeina vuoden 2030 jälkeen ovat mm. lentorata ja uudet asemat pääradalla (Ristikytö) maankäytön edellytysten täytyessä.

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty seuraava Keski-Uudenmaan poikittaisyhteyksien parantamisen kehittämisspolku:

- Järvenpää - Kantatie 45 –yhteys, toteutus ennen vuotta 2030
- Kehä IV (mt 152)-pohjoinen linjaus, toteutus välille kt45-vt3 vuoden 2030 jälkeen, mutta suunnitteluvalmiuden edistäminen ennen vuotta 2030 ja toteutus vaiheittain maankäytön ja rahoituksen edellytysten täytyessä
- Varautuminen itäisen radanvarsitien ja Hyvinkään itäisen ohikulkutien toteuttamiseen (pääosin maankäytön kehittämisen tarpeisiin, toteutus vaiheittain)

Aineisto löytyy HSL:n verkkosivuilta osoitteesta <https://www.hsl.fi/mal/mal-2019>. Aineisto sisältää MAL 2019 -suunnitelmaluonnoksen, toimenpidekortit ja vaikutusten arviointiselostuksen luonnoksen. Sivuilla on myös kalvosarja ja linkki karttasovellukseen.

Lisätietoja:

liikenne Jukka-Matti Laakso p. 040 314 3569 , asuminen Outi Hämäläinen p. 040 314 3030, maankäyttö Henna Lindström p. 040 314 3513

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- antaa MAL 2019 - suunnitelmaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan lausunto MAL 2019 –suunnitelmaluonnoksesta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lausuntopyyntöissä on pyydetty ottamaan kantaa erityisesti alla oleviin kysymyksiin. KUUMA on (14.11.2018) on lausunut MAL-suunnitelmasta koko KUUMA-seudun osalta. Tuusulan kunta lausuu suunnitelmasta oman kuntansa näkökulmasta:

1.1. Muodostaako suunnitelma seudullisesti toimivan ja yhteen sovitettun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisen kokonaisuuden?

MAL-suunnitelman valmistelu yhtenä dokumenttina on aikaisempia kolmea suunnitelmaa (maankäyttösuunnitelma, asuntostrategia ja liikennejärjestelmäsuunnitelma) selkeämpi kokonaisuus. Maankäyttö, asuminen ja liikenne liittyvät saumattomasti toisiinsa, jolloin niiden käsitteleminen samassa suunnitelmassa on luontevaa. Näin saadaan muodostettua selkeämmin hahmotettava kokonaisnäkemys seudun kehittymisestä.

Maankäytön ja asumisen osalta suunnitelma on sovitettu onnistuneesti yhteen, mutta liikenteen osalta, mm. tiemaksujen sisältyessä suunnitelmaan, suunnitelma herättää epävarmuutta suunnitelman kuntakohtaisten tai seutua koskevien vaikutusten osalta.

Suunnitelmassa esitetään kattavasti keinoja tavoitteiden täyttämiseksi. Tuusula yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoon siitä, että suunnitelmassa pitäisi nostaa kuitenkin vahvemmin esille seuraavien neljän vuoden aikana tärkeimmät toimenpiteet unohtamatta kuitenkaan muiden toimenpiteiden edistämistä.

1.2. Tukeeko suunnitelma vähäpäästöisen, houkuttelevan, elinvoimaisen ja hyvinvoivan seudun aikaansaamista ja mitkä ovat suurimmat haasteet tavoitteiden toteuttamiseksi?

Suunnitelman vaikutusarvioinnin perusteella suunnitelma mahdollistaa suurelta osin sille asetettujen tavoitteiden ja tavoitetasojen saavuttamisen.

Haasteena on se, että tavoitteiden saavuttaminen on osin riippuvainen toisistaan. Merkittävässä roolissa ovat valtion suora tuki ja tukitoimet sekä seudun asukkaiden, yritysten ja seudulla liikkuvien valinnat, halu ja kyky toimia kuntien ja kaupunkien tavoitteiden mukaisesti.

Korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 8.11.2018 Helsingin yleiskaavan muutamien keskeisten kaupunkibulevardien osalta. Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen siitä, että tämä siirtää kaupunkibulevardien ja niiden läheisyyteen tukeutuvan maankäytön mahdollisen toteuttamisen pitkälle tulevaisuuteen. MAL-suunnitelmassa tulee tarkastella, miten päätös vaikuttaa väestönkasvun kohdentumiseen seudullisella tasolla ja mitä vaikutuksia sillä on liikennehankkeiden ajoitukseen.

1.3. Sisältääkö suunnitelma strategisesti tärkeimmät seudun maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän kehittämisen toimenpiteet?

Suunnitelma sisältää runsaan joukon toimenpiteitä, jotka suunnitelman valmistelun perusteella ovat MAL-kokonaisuuden kehittämisen kannalta strategisesti tärkeimpiä.

Tuusula yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen siitä, että pidetään hyvänä uuden maankäytön sijoittamista kestävästi hyvin saavutettaville alueille ja täydennysrakentaminen nykyisessä kaupunkirakenteessa. Tällä luodaan edellytyksiä joukkoliikenteen kehittämiseksi KUUMA-kunnissa ja jalankulun ja pyöräilyn lisäämiselle. Tämä on tärkeää myös CO₂ -päästöjen vähentämisen kannalta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta näkee KUUMA-kuntien tapaan, että infra-avustusten kohdentaminen ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille on perusteltua, mutta suunnitelmassa tulee nostaa enemmän esiin infra-avustusten merkitystä seudun kestäväen kehittämisen kannalta. Infra-avustusten kohdentaminen myös täydennysrakentamisen alueille tulee olla mahdollista mukaan lukien uudistava täydennysrakentaminen. Rahoituksen tasoa tulee lisäksi nostaa. Infra-avustuksilla on merkitystä keskusten kehittämisen ja vetovoimaisina pitämisen kannalta, mutta myös eriytymiskehityksen estäjänä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttään tukeutuvaa Focus -aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152) toteutusta. Kunta pitää tärkeänä, että tieliikenneverkkoa kehitettäessä jo jaksolla ennen vuotta 2030 Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaihteittain toteutettua.

Tuusulassa Hyrylän keskusta-alue kaksin puolin mt 145:tä (Tuusulanväylä) nykyisen keskustan ja Rykmentinpuiston osalta ovat maankäytön ensisijaisia alueita, joille kohdentuu merkittävä osa kunnan alueen asuntotuotannosta vuoteen 2030 mennessä. Ottaen huomioon keskusta-alueen halki kulkevan maantien 145 nykyinen kuormitus, siitä aiheutuvat haitat sekä väylää ja sen lähialuetta koskevat tulevaisuuden suunnitelmat ja niiden vaikutukset, kunta ei tule jättämään Hyrylän itäisen ohikulkutien kokonaisuutta pois Hyrylän ja Keravan välisen alueen maankäytön ja väyläverkon kehittämissuunnitelmistaan. Kehittyvän keskusta-alueen ohittava väylä tulee olemaan edellytys alueen mm. liikenneverkon toimivuudelle, taajamaytimen sekä Koillis-Hyrylän alueen kehittämiseksi. Kunta katsoo, että ohikulkutien puuttuvan osuuden tulee edelleen olla yksi seudun tulevasta ajoneuvoliikenteen hankkeista.

Suunnitelmassa on tunnistettu Lentorata vuoden 2030 jälkeen toteutettavaksi hankkeeksi. Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään. Tuusulan kunta katsoo, että kehysalueelta Helsingin niemelle johtavan väylästä liikennöinnin hidastuessa ja liikkujien määrän noustessa, Lentoradan hyödyntäminen nopeana taajamajunakäytävänä tulee olemaan perusteltua ja tarpeellista. Vähäisenkin paikallisliikenteen mahdollistaminen ja aseman sijoittaminen Hyrylän taajama-alueelle antaa mahdollisuuden tehostaa maankäyttöä merkittävästi, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja Tuusulan näkemyksen mukaan vuoden 2040 jälkeen taajamarakennetta.

Strategiaa tukevaksi toimenpiteeksi suunnitelmassa esitetään seudullista tieliikenteen hinnoittelua, jonka suunnittelun ja arvioinnin käynnistämiseen sekä tarvittavien lainsäädännön muutosten valmisteluun ja toteuttamiseen suunnitelmalla haetaan hyväksyntää. Tuusulan kunta katsoo, että tiemaksujen käyttöön ottamisen edellytykset voidaan selvittää ja tämän jälkeen tuoda päätettäväksi toimenpiteen jatko sekä mahdollisten kokeilujen aloittaminen.

Tuusulan kunta katsoo, että tieliikenteen hinnoittelu vaatii tuekseen lisäselvityksiä toteutustavasta sekä eri toteutustapavaihtoehtojen vaikutuksista ja niiden kohdentumisesta alueelle. Kunta edellyttää, että ennen tiemaksujärjestelmän käyttöönotosta päättämistä selvitetään tiemaksujärjestelmän vaikutukset seudun ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kuntien keskinäiseen vetovoimaan. Lisäksi tulee suunnitella, selvittää ja kuvata tiemaksujärjestelmällä kerättyjen tuottojen kohdentuminen alueelle sekä periaatteet tuottojen jakautumisesta alueen sisällä. Yksityiskohtaisuus tulee olla sellaisella tasolla, ettei hinnoittelun käyttöönottoratkaisua tehtäessä jää tältä osin avoimia kysymyksiä. Myös ennen käyttöönottopäätöstä kunta edellyttää varmennettua valtion sitoutumista suunnitelmaluonnokseen kirjattuun periaatteeseen siitä, ettei ajoneuvoliikenteen hinnoittelu vähennä valtion rahoitusta seudun liikennejärjestelmään. Lisäksi päätöksentekovaihetta varten järjestelmän suunnittelussa on varmistettava, että tuottojen jakautuminen seudulla on tasapuolinen niin liikennejärjestelmän kuin kuntienkin kannalta.

2.1. Onko suunnitelmassa esitetty seudun yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen tarpeeksi tehokkaita keinoja ja sijoittuuko ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille riittävästi asuntoja?

Maankäytön osuudessa on huomioitu hyvin Tuusulan näkemys. Ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen aluerajaus on Tuusulan osalta onnistunut. Valtaosa uudisrakentamisesta sijoittuu MAL-suunnitelmassa esitetyle ensisijaiselle kehittämisvyöhykkeelle, mutta paikallista pientalotuotantoa rakentuu myös vyöhykkeen ulkopuolelle tukeutuen kuitenkin olemassa olevaan rakenteeseen ja liikenneverkkoon. MAL 2019–suunnitelmassa Tuusulan kunnalle esitetyt asuntotuotannon tavoitteet ovat yhteneväiset kunnan omien tavoitteiden kanssa (kokonaistuotanto 462 asuntoa, josta 92 valtion tukemaa kohtuuhintaista ARA-asuntoa vuodessa). Myös asemakaavatarve on Tuusulan osalta hyväksyttävä (keskimäärin 41 580 k-m² vuodessa), joka on muiden Kuuma-kuntien kanssa samalla tasolla.

2.2. Onko suunnitelmassa esitetty oikeat keinot turvaamaan seudun asukkaiden elämäntilanteita ja maksukykyä vastaavien asuntojen tarjontaa ja asuntokannan monipuolisuutta?

Valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeitä säilyttää käynnistysavustukset ja niiden riittävä määrä valtion tukimuotona. Muiden tukimuotojen ja niiden kehittämissesitysten osalta Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-seudun lausunnossa annettuihin näkemyksiin. Asuntotuotannon monipuolisuus aikaansaadaan talotyypeiltään, hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan sekä huoneistokokojen suhteen erilaisilla ratkaisuilla.

2.3. Onko asuntoalueiden eriytymiskehitykseen ehkäisemiseen ja olemassa olevien asuntoalueiden kehittämiseen esitetty riittävät toimenpiteet?

Kunta on oman asuntokantansa osalta valmis kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti huolehtimaan vuokra-asuntojensa elinkaarikunnosta ja vetovoimaisuudesta kiinteistönpidon keinoin. Vuokra-asuntojen monipuolista tarjontaa käytetään erilaisissa elämäntilanteissa olevien asukkaiden asunto-olojen kohentamiseen eriytymiskehitys eliminoiden. Asunnottomuuden torjunnan sisällyttäminen MAL 2019-suunnitelmaan on tärkeää. Asunnottomuuden torjumiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi kunnassa huolehditaan ensisijaisesti riittävästä vuokra-asuntojen tuotannosta monipuolisissa asuinympäristöissä. Asumisen neuvontapalveluiden tarve on kasvussa ja panostukset asumisneuvontaan toimivat hyvinvointia lisäävänä keinona.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2.4. Onko kaikki liikennemuodot otettu suunnitelmassa merkitystään vastaavalla tavalla huomioon?

Ajoneuvokannan uudistaminen energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi on suunnitelmassa todettu hyvin merkittäväksi toimenpiteeksi pyrittäessä kohti liikenteen CO₂ -päästövähennystavoitetta. Ajoneuvokannan uudistumisen eteneminen jää pitkälti valtion tukitoimien ja vero-ohjauksen varaan. Kunnille on osoitettu energiainfran kehityksen ja tarpeiden huomioiminen rakentamisessa sekä vähäpäästöisten ajoneuvojen käytön tuki katu ympäristössä. Toimijoille jaettujen tehtävien keskinäistä merkittävyyttä tulisi avata ja arvioida nyt kirjattua enemmän ja miettiä keinoja tuottaa seurantatietoa toimenpiteen toteutumisesta ja vaikuttavuudesta.

Joukkoliikenteen matkalippujen hintojen alentamistavoite on kytketty tiemaksujärjestelmään. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden parantamista suhteessa henkilöautoiluun tulee tavoitella laajalla keinovalikoimalla. Matkustamisen hinnoittelun kautta tavoiteltavaa houkuttelevuutta ei tule kytkeä suoraan tiemaksujärjestelmän käyttöönottoon vaan matkalippujen hintojen alentamiseen tulee pyrkiä ensisijaisesti ja jatkuvasti muilla keinoilla. Asiassa pitää ottaa huomioon se, että tiemaksujärjestelmän käyttöönotto johtaa liikkumiskäyttäytymisen muuttumiseen ja tiemaksujen tuoton muutokseen mahdollista järjestelmän käyttöönottoa tai pilotointia seuraavina vuosina. Mahdollisen tiemaksujärjestelmän tuottoja tulee kuitenkin voida ohjata joukkoliikenteen lippujen hintojen laskemiseen, mikäli seudun kunnat niin päättävät.

Suunnitelmassa korostetaan seudun joukkoliikenteen runkoverkkoa ja sen varaan rakentuvaa joukkoliikennejärjestelmää. Joukkoliikennepalvelun houkuttelevuuden kasvattamiseksi tulee keskittyä myös siihen, että joukkoliikenteen liityntäyhteyksien taso tukee runkoverkon palvelutasoa. Tämä tulee ottaa korostetusti huomioon mm. seudun bussiliikenteen kehittämisohjelman laadinnassa ja sen jälkeisissä toimenpiteissä.

Kävelyn ja pyöräilyn osalta Tuusulan kunta katsoo jalankulun- ja pyöräilyn väyläverkon kehittämisen olevan edelleen hyvin keskeinen tekijä kulkumuotojen osuuden kasvattamisessa alueellaan. Myös jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden tukemiseksi tulee jatkuvasti toimia kohdistuen toimenpiteitä ja valistusta myös muille ajoneuvoliikenteen osapuolille. Kävelyn ja pyöräilyn ollessa keskeisessä roolissa kestävien kulkutapojen osuuden kasvutavoitteissa, suunnitelmassa tulisi kiinnittää huomiota myös näiden kulkumuotojen ympärivuotisen roolin kasvattamiseen. Suunnitelmaluonnoksen kuvaa 20 tulisi ajantasaistaa. Mm. Järvenpään ja Kellokosken välinen pyörätieyhteys Pohjoisväylän käytävässä (mt 1465) on jo toteutettu.

Liikenneinfran pienet parantamishankkeet (KUHA-ohjelma) on Tuusulan kunnan kannalta hyvin keskeinen paikallisen liikennejärjestelmän kehittämistä tukeva toimenpide.

Tällä hetkellä Tuusulan kunta esittää KUHA-ohjelmaan seuraavat hankkeet:

- Mt 1421 Eriksnäsintie#Jokelantie, jalankulku- ja pyörätien puuttuvan osuuden (Järvenpää, Tuusula) toteuttaminen (rakentamissuunnitelma valmistumassa 2018).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kt 45 / Mt 145 (Tuusulanväylä), kiertoliittymän parantaminen sekä kt 45 lisäkaistojen toteuttaminen liittymästä Koskenmäen liittymän suuntaan.
- Kt 45 lisäkaistojen toteuttaminen ja liittymien parantaminen Koskenmäen liittymän pohjoispuolella välillä Nummenharju- mt 11479 (Rusutjärventie)
- Kt 45 / mt 152 / Vanha Tuusulantie, ramppien päät, liikennevalojen rakentaminen (Focus- liikekeskuksen asemakaava etenemässä hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 aikana)
- Kt 45 (Tuusulanväylä), Riihikallion linja-autopysäkit, polkupyörien ja henkilöautojen liityntäpysäköintijärjestelyt
- Mt 11479 (Rusutjärventie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille kt 45 (Hämeentie) – mt 11475 (Siippoontie).
- Mikäli Keski-Uudenmaan poikittainen tieyhteys välillä Järvenpää – kt45 ei tuo mukanaan Vanhankylän koulua palvelevaa jalankulku- ja pyörätieyhteyttä mt 1421 (Jokelantie) suunnasta, kunta esittää KUHA-ohjelmaan hanketta Mt 11507 (Vanhankylän koulutie) , jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1421 (Jokelantie) – Vanhankylän koulu

3.1. Suunnitelmassa on esitetty keinot liikenteen CO2 päästöjen vähentämiseksi 50 % vuoden 2005 tasosta. Ovatko keinot oikein valittuja ja riittävän tehokkaita? Jos esitätte vähennettäväksi tai poistettavaksi jotain osaa keinovalikoimasta, tulee samalla esittää vaikutuksiltaan vähintään vastaava korvaava toimenpide, jotta päästövähennystavoite kokonaisuutena kyetään saavuttamaan.

Päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi valituista keinoista tiemaksujärjestelmä sekä ajoneuvokannan uudistaminen ovat tehokkaita ja niiden merkitys on keskeinen. Molemmat keinot ovat kuitenkin tässä vaiheessa ehdollisia, kuten lausunnossa on todettu kysymysten 1.3 ja 2.4 kohdalla. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tulee tarkastella CO2 –päästöjen vähentämissuunnitelman herkkyyttä keskeisten toimenpiteiden arvioitua heikommille vaikutuksille. Jotta kompensoiva toimenpide on mahdollista aidosti löytää, tarkasteluun pitää ottaa mukaan muut CO2 –päästölähteet seudulla, kuten asumisen, julkisten sekä kaupan kiinteistöjen energiankäyttö, lämmön ja energian tuotanto sekä kaupan, palvelujen ja teollisuuden prosessit.

Suunnitelma ei mainittavasti vastaa siihen, miten esimerkiksi seudun tai laajemmankin alueen kannalta merkittävien teollisuuden tai logistiikan toimintojen tulisi seudulla sijaita suhteessa niiden toiminnasta suoraan tai välillisesti muodostuviin päästövaikutuksiin. Kysymys on myös maakuntatasoinen ja osin koko Suomeakin koskeva, koska Helsingin seudulle sijoittuu merkittävä väestömäärä, keskeisiä satamia ja lentokenttä. Toimintojen keskittäminen merkittävien liikenteen solmujen yhteyteen voi vähentää päästöjä seutua laajemmassa mittakaavassa. Suunnitelmaan viimeistelyssä seudun merkitystä maakunnan tai valtakunnan tason päästökehitykseen tulisi tarkastella tästä näkökulmasta. Tuusulan kunta katsoo, että maankäyttöä, saavutettavuutta, liikkumista ja liikenneverkkoa Helsinki-Vantaan – lentoasema-alueen ympäristössä kehittävät toimenpiteet ovat sellaisia, joiden vaikutukset ovat mm. päästöjen kannalta Helsingin seutua laajemmassa yhteydessä merkityksellisiä.

3.2. Miten suunnitelman toteutus ja rahoittaminen tulisi varmistaa?

Aiempaan tapaan suunnitelman pohjalta valmistellaan ja on tarkoitus solmia MAL-sopimus (vuodet 2020-2023) valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Sopimuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

laadinnan yhteydessä tulee korostaa mm. päästövähennysten edellyttämää, sopimuskauden yli jatkuvaa MAL -suunnittelua ja toimenpiteiden toteuttamista. Myönteinen kehitys edellyttää osapuolten sitoutumista ja sitouttamista.

Liikenteen osalta valtio kerää liikenteen verotuksen kautta yli 1 000 M€ tulot Helsingin seudulta vuosittain. Liikenteen ostojen ja tukien, avustusten, perusväylänpidon, suunnittelun ja väylien kehittämisinvestointien kautta seudulle kohdentuu noin 300 M € valtion menot vuosittain. On erittäin tärkeää, että valtion rahoitusosuus MAL-suunnitelman toteutuksessa on merkittävä ja sen osuus kasvaa tämän suunnitelmakerroksen yhteydessä. Valtion rahoituksen tärkeyttä korostaa seudun merkitys liikenteen päästöjen vähentämisen kokonaisuudessa. On jatkossa syytä selvittää, voiko valtiovarainministeriön edustus olla mukana jo suunnitelman laatimisvaiheessa.

Valtionosuuden kasvattaminen on keskeistä myös siksi, että esitetty tiemaksujärjestelmä on rahoitusinstrumenttina vielä hyvin epävarma. Epävarmuuden vuoksi suunnitelman vaikutusten arvioinnin tulisi sisältää vielä vertailuvaihtoehto, jossa tiemaksujärjestelmää ei ole.

3.3. Onko suunnitelman vaikutuksia arvioitu tarpeeksi kattavasti?

Vaikutusten arviointi on periaatteessa yleisesti kattava. Arvioinnissa on tuotu esiin huolta siitä, etteivät mm. suunnitellut CO2-päästövähennystoimenpiteet ole käytännössä riittäviä tai niistä ei saada tavoiteltuja vaikutuksia riittävän nopeasti. Mm. ajoneuvokannan uudistumisnopeudesta esitetty tavoite kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa on herättänyt myös epäilyä. Arviointiin tulisi vielä sisällyttää herkkyyshanalyysiä myös sen vuoksi, että päästövähennystarve voi tulevaisuudessa olla nyt asetettuja tavoitteita kovempi.

Tiemaksujärjestelmän toteutettavuus on vielä hyvin epävarma. Epävarmuuden vuoksi suunnitelman vaikutusten arvioinnin tulisi sisältää vielä vertailuvaihtoehto, jossa tiemaksujärjestelmää ei ole.

MAL-suunnitelmaa on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa asiantuntijaryhmien kanssa. Tuusulan kunta pitää toimintatapaa erittäin hyvänä ja tärkeänä myös suunnitelman viimeistelyvaiheessa.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- palauttaa asian uudelleen valmisteluun. Asia käsitellään kuntakehityslautakunnan ylimääräisessä kokouksessa 9.1.2019.

Vesa Lundberg poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.12.

Kuntakehityslautakunta, 09.01.2019, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Luonnos Helsingin seudun 14 kunnan (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo) MAL 2019 –suunnitelmasta on valmistunut. MAL 2019 on maankäytön, asumisen ja liikenteen strateginen suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua kokonaisuutena pitäisi kehittää vuosina 2019–2050. Suunnitelmassa on erityisesti kiinnitetty huomiota maankäytön, asumisen ja liikenteen entistä tiiviimpään yhtäaikaiseen tarkasteluun, vaikutusten arviointiin ja laajaan sidosryhmien vuoropuheluun. Suunnitelmakokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Vaikutusten arviointi puolestaan täyttää SOVA-lain (laki viranomaisten ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) vaatimukset ja arviointia on tehty liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen keskeisistä teemoista. Arviointi on ohjannut suunnitelmaratkaisujen valintaa.

MAL 2019 -suunnitelman lähtökohdat ja tavoitteet sekä tavoitetasot hyväksyttiin HSL:n hallituksessa 13.2.2018, KUUMA-johtokunnassa 14.3.2018 sekä Helsingin seudun yhteistyökokouksessa HSYK:issä 24.4.2018. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi hyväksyttiin, että liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys on vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelman pääsisältö on:

- Seudun kasvu ohjataan nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille
- Seudulle rakennetaan vuosittain n. 16 500 uutta asuntoa ja asuntokannan sekä elinympäristön laadusta huolehditaan
- Raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset, tieliikennettä kehitetään tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti
- Päästöjä vähennetään useilla liikennesuoritetta pienentävillä keinoilla, mm. tiemaksuilla sekä ajoneuvokantaa energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi uudistaen.

Suunnitelmassa on osoitettu konkreettiset toimet, joilla tavoitteisiin päästään 2030 mennessä. Näitä ovat muun muassa seudullisesti määritellyt maankäytön ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, kuntakohtaiset asuntorakentamissuunnitelmat ja asemakaavatavoitteet sekä ennen vuotta 2030 aloitettavat liikennehankkeet ja -toimenpiteet. Liikenteen CO₂-päästövähennystavoite (50 %) saavutetaan, kun kaikki suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet toteutuvat riittävällä voimakkuudella. Tehokkain yksittäinen keino vähentää moottoriajoneuvoliikennesuoritetta ja sen aiheuttamia päästöjä on tiemaksu eli ajoneuvoliikenteen hinnoittelu, joka sisältyy MAL 2019 –suunnitelmaan. Myös sähkö- ja vähäpäästöisten autojen määrän voimakas kasvu on merkittävä keino liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

Suunnitelmassa tarkastellaan myös pidemmän aikavälin kehitystä vuodesta 2030 eteenpäin, vuoteen 2050. MAL 2019 –suunnitelman maankäytön tavoitevuosi on 2050. Näin kauas ulottuva suunnittelu on kuitenkin epävarmempaa ja epätarkempaa. Maankäyttö perustuu vuoden 2030 jälkeenkin vahvasti nykyrakenteeseen – ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille ja asemansuonille. Kasvu edellyttäneen myös uusia avauksia, mikäli alueen edellytyksenä olevasta liikenneinvestoinnista on sitova päätös. Liikenteen ja asumisen toimenpiteet suunnitellaan tarkemmin vuoteen 2030 asti, mutta varaudutaan myös tätä pidempään ajanjaksoon. MAL 2019 –suunnitelman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tavoitteena vuodesta 2030 eteenpäin on mm. että Helsingin seutu on hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Keväällä 2019 valmistuvan MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. MAL-suunnitelman ja sopimuksen toteutusta ja vaikutuksia tullaan seuraamaan vuosittain.

MAL 2019 –suunnitelmaluonnos Tuusulan osalta

Maankäyttö

MAL-suunnitelmassa on määritelty seudullisesti ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, joille on tavoitteena sijoittaa vähintään 90 % seudun asuntotuotannosta. Vyöhykkeet perustuvat olemassa olevaa rakennetta täydentäviin, saavutettavuudeltaan hyviin alueisiin. Tuusulassa ensisijaista kehittämisvyöhykettä on osoitettu Hyrylässä Tuusulanväylä – Järvenpääntie – Tuusulantien ympäristöön. Alue pitää sisällään Riihikallion, Lahelanpellon, kirkonkylä / Mattila –alueen. Jokelaan on osoitettu asemanympäristö sisältäen Kartanon alueet, Peltokaaren, Lepolan ja Kolsan. Kellokoskelle on merkitty keskusta-alue. Ristikytöön on merkitty uuteen liikenneinvestointiin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke.

Asemakaavatarve asuntotuotannolle on 41 580 k-m² vuosittain. Kuluvalle sopimuskaudella 2016–2019 asemakaavavelvoite on ollut 106 500 k-m² vuosittain. Asemakaavavarannon puutteen vuoksi on kuluvalle kaudella suuri kaavavelvoite. Asumisen kaavavarantoa on saatu hyvin kasvatettua ja kaavatarve onkin laskenut aikaisemmalle, muiden Kuuma-kuntien kanssa yhteiselle tasolle.

Asuminen

Asuntotuotantotavoite on 462 asuntoa vuodessa, joista kohtuuhintaista 92. Kokonaisuudessaan vuosina 2020 – 2023 tavoite on toteuttaa 1 848 asuntoa, joista kohtuuhintaista 370. Kunta on itse ilmoittanut asuntorakentamisen ennusteen 2018 – 2029. Kuluvalle sopimuskaudella asuntotuotantotavoite on ollut 420 asuntoa vuosittain.

Liikenne

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty liikennehankkeet vuoteen 2030. Tuusulan osalta Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteytenä on osoitettu Järvenpää – kantatie 45 (Hämeentie) –yhteys, lisäksi Kehä IV –tason yhteyden (mt 152) suunnitteluvaihtoehtoja edistetään. Suunnitelmassa on myös pääradan 1. ja 2. vaiheet. Lisäksi investointihankkeina on esitetty mm. liikenneinfran pienet parantamishankkeet (KUHA), pyöräliikenteen pääverkko, pääväylien liikenteenhallinta, liityntäpysäköinti ja meluntorjunta.

Joukkoliikenteen runkoverkon vuoden 2030 kartassa Tuusulan osalta korostuvat pääradan ja oikoradan käytävät. Linja-autoliikenteen osalta Tuusulanväylä (kt 45) – Järvenpääntie (mt 145) – Tuusulantie (mt 11610, yhteys Keravalle) on osoitettu ”muu tärkeä seudullinen yhteys” –merkinnällä kuten myös Järvenpääntie (mt 145) – Järvenpään keskusta – Pohjoisväylä/Vanha valtatie (mt 1456, yhteys Mäntsälään) (suunnitelmaluonnoksen kuva 15, s.31.). Kehysalueen keskeisiä seudullisia joukkoliikennenyhteyksiä 2030 kuvaavassa kartassa Hyrylä on osoitettu isona keskuksena / vaihtopisteenä, josta yhteys Helsinkiin kt 45 käytävässä toteutetaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ensisijaisesti liityntänä Kehäradan asemille (kuva 16). Jokelaan on merkitty tarve lisätä maantasopysäköintiä aseman yhteyteen (kuva 17).

Seudullisina pyöräliikenteen yhteyksinä on osoitettu mm. Tuusulan taajamien välisten maantieteyhteyksien pyörätiet – joista Jokelantien-Eriksnäsintien pyörätietä ei vielä ole toteutettu, yhteydet Hyrylän ja Järvenpään suunnasta Keravalle, yhteys Hyrylästä Nurmijärven kirkonkylälle ja reitti Tuusulanjärven ympäri (kuva 20).

Liikennehankkeina vuoden 2030 jälkeen ovat mm. Lentorata ja uudet asemat pääradalla (Ristikytö) maankäytön edellytysten täytyessä.

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty seuraava Keski-Uudenmaan poikittaisyhteyksien parantamisen kehittämispolku:

- Järvenpää - Kantatie 45 -yhteys, toteutus ennen vuotta 2030
- Kehä IV (mt 152) -pohjoinen linjaus, toteutus välille kt45-vt3 vuoden 2030 jälkeen, mutta suunnitteluvaihtelun edistäminen ennen vuotta 2030 ja toteutus vaiheittain maankäytön ja rahoituksen edellytysten täytyessä
- Varautuminen itäisen radanvarsitien ja Hyvinkään itäisen ohikulkutien toteuttamiseen (pääosin maankäytön kehittämisen tarpeisiin, toteutus vaiheittain)

Aineisto löytyy HSL:n verkkosivuilta osoitteesta <https://www.hsl.fi/mal/mal-2019>. Aineisto sisältää MAL 2019 -suunnitelmaluonnoksen, toimenpidekortit ja vaikutusten arviointiselostuksen luonnoksen. Sivulla on myös kalvosarja ja linkki karttasovellukseen.

Lisätietoja:

liikenne Jukka-Matti Laakso p. 040 314 3569, asuminen Outi Hämäläinen p. 040 314 3030, maankäyttö Henna Lindström p. 040 314 3513

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- antaa MAL 2019 - suunnitelmaluonnoksesta alla olevan lausunnon
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Tuusulan lausunto MAL 2019 -suunnitelmaluonnoksesta

Tuusulan kunta toteaa suunnitelman viimeistelyä varten seuraavaa:

1. Suunnitelman heikkoutena kehyskunnan näkökulmasta on se, että suunnitelma keskittyy voimakkaasti Helsingin seudun ydinkaupunkialueen kehittämiseen ja ongelmaratkaisuun.
  1. Suunnitelmassa kehyskuntien aluetta käsitellään vähämerkityksellisempänä alueena, jonka rooli määrittyy ydinkaupunkialueen tarpeiden kautta.
  2. Tuusulan kunta ei hyväksy ydinkaupunkialueen pääväylästä ruuhkautumisongelmaan ratkaisuksi, sekä CO2 -päästöjen vähentämisen osaratkaisuksi esitettävää tiemaksujärjestelmää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

3. Suunnitelmassa ei pystytä uskottavasti kuvaamaan kehitystä ja toimenpiteitä, jotka tuottavat verkostomaiset joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteydet kehysalueen keskusten välille
4. Suunnitelma ei tuota selvää kuvaa kehysalue-ydinkaupunkialue - joukkoliikenteen runkoverkon palvelutason kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä.
2. Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttäalueeseen liittyvää Focus - aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152 välillä kt 45 - vt 3) toteutumista.
  1. Kunta edellyttää, että Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaiheittain toteutettua ennen vuotta 2030
3. Myös olemassa olevat seudullisesti ja valtakunnallisesti merkittävät maantiet tarvitsevat kehittämistä
  1. Tuusulanväylän kokonaiskehittäminen maantieliikenteen, joukkoliikenteen eri muotojen, lento-asema-alueen saavutettavuuden sekä väyläkäytävän suuntaisen kevyen liikenteen osalta tulee nostaa suunnitelmassa esille rinnan väyläkäytävään kaavaillun bulevardisoinnin ja maankäytön lisäämisen kanssa.
4. Lentorata on tunnistettu suunnitelmassa vuoden 2030 jälkeen toteutettavaksi hankkeeksi.
  1. Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana
  2. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään.

Lausuntopyynnössä on pyydetty ottamaan kantaa erityisesti alla oleviin kysymyksiin. KUUMA on 14.11.2018 lausunut MAL-suunnitelmasta koko KUUMA-seudun osalta. Tuusulan kunta lausuu suunnitelmasta oman kuntansa näkökulmasta lisäksi seuraavaa:

1.1. Muodostaako suunnitelma seudullisesti toimivan ja yhteen sovitetun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisen kokonaisuuden?

MAL-suunnitelman valmistelu yhtenä dokumenttina on aikaisempia kolmea suunnitelmaa (maankäyttösuunnitelma, asuntostrategia ja liikennejärjestelmäsuunnitelma) selkeämpi kokonaisuus. Maankäyttö, asuminen ja liikenne liittyvät saumattomasti toisiinsa, jolloin niiden käsitteleminen samassa suunnitelmassa on luontevaa. Näin saadaan muodostettua selkeämmin hahmotettava kokonaisnäkemys ja perusteet alueen kehittämiseksi.

Maankäytön ja asumisen osalta suunnitelma on sovitettu onnistuneesti yhteen, mutta liikenteen osalta, mm. tiemaksujen sisältyessä suunnitelmaan, suunnitelma herättää epävarmuutta suunnitelman kuntakohtaisten tai seutua koskevien vaikutusten osalta. Kehyskuntien alueella liikenteen osalta suunnitelma ei tarjoa vakuuttavia ratkaisuja.

Suunnitelmassa esitetään kattavasti keinoja tavoitteiden täyttämiseksi. Tuusula yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoon siitä, että suunnitelmassa pitäisi nostaa kuitenkin vahvemmin esille seuraavien neljän vuoden aikana tärkeimmät toimenpiteet unohtamatta kuitenkaan muiden toimenpiteiden edistämistä.

1.2. Tukeeko suunnitelma vähäpäästöisen, houkuttelevan, elinvoimaisen ja hyvinvoivan seudun aikaansaamista ja mitkä ovat suurimmat haasteet tavoitteiden toteuttamiseksi?

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suunnitelman vaikutusten arvioinnin perusteella suunnitelma mahdollistaa suurelta osin sille asetettujen tavoitteiden ja tavoitetasojen saavuttamisen.

Suunnitelman heikkoutena kehyskunnan näkökulmasta on se, että suunnitelma keskittyy voimakkaasti Helsingin seudun ydinkaupunkialueen kehittämiseen ja ongelmaratkaisuun. Suunnitelmassa kehyskuntien aluetta käsitellään vähämerkityksellisempänä alueena, jonka rooli määrittyy ydinkaupunkialueen tarpeiden kautta.

Suunnitelman haasteena on se, että tavoitteiden saavuttaminen on osin riippuvainen toisistaan. Merkittävässä roolissa ovat valtion suora tuki ja tukitoimet sekä seudun asukkaiden, yritysten ja seudulla liikkuvien valinnat, halu ja kyky toimia kuntien ja kaupunkien tavoitteiden mukaisesti.

Korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 8.11.2018 Helsingin yleiskaavan muutamien keskeisten kaupunkibulevardien osalta (ei Tuusulanväylän). Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen siitä, että tämä siirtää kaupunkibulevardien ja niiden läheisyyteen tukeutuvan maankäytön mahdollisen toteuttamisen osittain pitkälle tulevaisuuteen. MAL-suunnitelmassa tulee tarkastella, miten päätös vaikuttaa väestönkasvun kohdentumiseen seudullisella tasolla ja mitä vaikutuksia sillä on liikennehankkeiden ajoitukseen.

Tuusulanväylän kokonaiskehittäminen maantieliikenteen, joukkoliikenteen eri muotojen, lento-asema-alueen saavutettavuuden sekä väyläkäytävän suuntaisen kevyen liikenteen osalta tulee nostaa suunnitelmassa esille rinnan väyläkäytävään kaavaillun bulevardisoinnin ja maankäytön lisäämisen kanssa.

1.3. Sisältääkö suunnitelma strategisesti tärkeimmät seudun maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän kehittämisen toimenpiteet?

Suunnitelma sisältää runsaan joukon toimenpiteitä, jotka suunnitelman valmistelun perusteella ovat MAL-kokonaisuuden kehittämisen kannalta strategisesti tärkeimpiä.

Tuusula yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen siitä, että pidetään hyvänä uuden maankäytön sijoittamista kestävästi hyvin saavutettaville alueille ja täydennysrakentaminen nykyisessä kaupunkirakenteessa. Tällä luodaan edellytyksiä joukkoliikenteen kehittämiseksi KUUMA-kunnissa ja jalankulun ja pyöräilyn lisäämiselle. Tämä on tärkeää myös CO₂ -päästöjen vähentämisen kannalta.

Tuusulan kunta näkee KUUMA-kuntien tapaan, että infra-avustusten kohdentaminen ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille on perusteltua, mutta suunnitelmassa tulee nostaa enemmän esiin infra-avustusten merkitystä seudun kestäväen kehittämisen kannalta. Infra-avustusten kohdentaminen myös täydennysrakentamisen alueille tulee olla mahdollista mukaan lukien uudistava täydennysrakentaminen. Rahoituksen tasoa tulee lisäksi nostaa. Infra-avustuksilla on merkitystä keskustien kehittämisen ja vetovoimaisina pitämisen kannalta, mutta myös eriytymiskehityksen estäjänä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttään tukeutuvaa Focus -aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152) toteutusta. Kunta pitää tärkeänä, että tieliikenneverkkoa kehitettäessä jo jaksolla ennen vuotta 2030. Kunta edellyttää, että ennen vuotta 2030 Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaiheittain toteutettua.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulassa Hyrylän keskusta-alue kaksin puolin mt 145:tä (Tuusulanväylä) nykyisen keskustan ja Rykmentinpuiston osalta ovat maankäytön ensisijaisia alueita, joille kohdentuu merkittävä osa kunnan alueen asuntotuotannosta vuoteen 2030 mennessä. Ottaen huomioon keskusta-alueen halki kulkevan maantien 145 nykyinen kuormitus, raskaan liikenteen määrä ja luonne, liikenteestä aiheutuvat haitat ja riskit sekä väylää ja sen lähialueetta koskevat tulevaisuuden suunnitelmat ja niiden vaikutukset, kunta ei tule jättämään Hyrylän itäisen, Mäyräkorpi-Kirkonkylä väyläyhteystarpeen ja mt:n 11466 (Tuusulan itäväylä) muodostamaa kokonaisuutta pois Hyrylän ja Keravan välisen alueen maankäytön ja väyläverkon kehittämissuunnitelmistaan. Kehittyvän keskusta-alueen ohittava väylä tulee olemaan edellytys alueen mm. liikenneverkon toimivuudelle, taajamaytimen sekä Koillis-Hyrylän alueen kehittämiseksi. Kunta katsoo, että Hyrylän itäisen, Mäyräkorpi-Kirkonkylä väyläyhteyden tulee edelleen olla yksi seudun tulevasta ajoneuvoliikenteen hankkeista, joka tulee toteuttaa rinnan maankäytön kehittämisen kanssa.

Suunnitelmassa on tunnistettu Lentorata vuoden 2030 jälkeen toteutettavaksi hankkeeksi. Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään. Tuusulan kunta katsoo, että kehysalueelta Helsingin niemelle johtavan väylästä liikennöinnin hidastuessa ja liikkujien määrän noustessa, Lentoradan hyödyntäminen nopeana taajamajunakäytävänä tulee olemaan perusteltua ja tarpeellista. Vähäisenkin paikallisliikenteen mahdollistaminen ja aseman sijoittaminen Hyrylän taajama-alueelle antaa mahdollisuuden tehostaa maankäyttöä merkittävästi, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja Tuusulan näkemyksen mukaan vuoden 2040 jälkeen taajamarakennetta.

Strategiaa tukevaksi toimenpiteeksi suunnitelmassa esitetään seudullista tieliikenteen hinnoittelua, jonka suunnittelun ja arvioinnin käynnistämiseen sekä tarvittavien lainsäädännön muutosten valmisteluun ja toteuttamiseen suunnitelmalla haetaan hyväksyntää. Tuusulan kunta ei hyväksy ydinkaupunkialueen pääväylästä ruuhkautumisongelmaan ratkaisuksi, sekä CO₂ -päästöjen vähentämisen osaratkaisuksi esitettävää tiemaksujärjestelmää. MAL-suunnitelma tulee viimeistellä ja suunnitelman vaikutukset arvioida ilman tiemaksuja.

MAL-suunnitelman puutteena on se, ettei suunnitelmassa pystytä uskottavasti kuvaamaan kehitystä ja toimenpiteitä, jotka tuottavat verkostomaiset joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteydet kehysalueen keskustan välillä. Suunnitelma ei myöskään tuota selvää kuvaa kehysalue-ydinkaupunkialue -joukkoliikenteen runkoverkon palvelun tason kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä. Suunnitelman tavoitteiden kannalta on oleellista, että sujuvaa ja nopeaa joukkoliikennetarjontaa Tuusulan ja seudun ydinkaupunkialueen välillä ylläpidetään ja kehitetään mm. työmatkaliikkumisen tarpeisiin.

2.1. Onko suunnitelmassa esitetty seudun yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen tarpeeksi tehokkaita keinoja ja sijoittuuko ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille riittävästi asuntoja?

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Maankäytön osuudessa on huomioitu hyvin Tuusulan näkemys. Ensisijaisen kehittämisyöhykkeen aluerajaus on Tuusulan osalta onnistunut. Valtaosa uudisrakentamisesta sijoittuu MAL-suunnitelmassa esitetyille ensisijaiselle kehittämisyöhykkeelle, mutta paikallista pientalotuotantoa rakentuu myös yöhykkeen ulkopuolelle tukeutuen kuitenkin olemassa olevaan rakenteeseen ja liikenneverkkoon. MAL 2019-suunnitelmassa Tuusulan kunnalle esitetyt asuntotuotannon tavoitteet ovat yhteneväiset kunnan omien tavoitteiden kanssa (kokonaistuotanto 462 asuntoa, josta 92 valtion tukemaa kohtuuhintaista ARA-asuntoa vuodessa). Myös asemakaavatarve on Tuusulan osalta hyväksyttävä (keskimäärin 41 580 k-m² vuodessa), joka on muiden Kuuma-kuntien kanssa samalla tasolla.

2.2. Onko suunnitelmassa esitetty oikeat keinot turvaamaan seudun asukkaiden elämäntilanteita ja maksukykyä vastaavien asuntojen tarjontaa ja asuntokannan monipuolisuutta?

Valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeitä säilyttää käynnistysavustukset ja niiden riittävä määrä valtion tukimuotona. Muiden tukimuotojen ja niiden kehittämisesitysten osalta Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-seudun lausunnossa annettuihin näkemyksiin. Asuntotuotannon monipuolisuus aikaansaadaan talotyypeiltään, hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan sekä huoneistokokojen suhteen erilaisilla ratkaisuilla.

2.3. Onko asuntoalueiden eriytymiskehitykseen ehkäisemiseen ja olemassa olevien asuntoalueiden kehittämiseen esitetty riittävät toimenpiteet?

Kunta on oman asuntokantansa osalta valmis kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti huolehtimaan vuokra-asuntojensa elinkaarikunnosta ja vetovoimaisuudesta kiinteistönpidon keinoin. Vuokra-asuntojen monipuolista tarjontaa käytetään erilaisissa elämäntilanteissa olevien asukkaiden asunto-olojen kohentamiseen eriytymiskehitys eliminoiden. Asunnottomuuden torjunnan sisällyttäminen MAL 2019-suunnitelmaan on tärkeää. Asunnottomuuden torjumiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi kunnassa huolehditaan ensisijaisesti riittävästä vuokra-asuntojen tuotannosta monipuolisissa asuinympäristöissä. Asumisen neuvontapalveluiden tarve on kasvussa ja panostukset asumisneuvontaan toimivat hyvinvointia lisäävänä keinona.

2.4. Onko kaikki liikennemuodot otettu suunnitelmassa merkitystään vastaavalla tavalla huomioon?

Ajoneuvokannan uudistaminen energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi on suunnitelmassa todettu hyvin merkittäväksi toimenpiteeksi pyrittäessä kohti liikenteen CO₂ -päästövähennystavoitetta. Ajoneuvokannan uudistumisen eteneminen jää pitkälti valtion tukitoimien ja vero-ohjauksen varaan. Kunnille on osoitettu energiainfran kehityksen ja tarpeiden huomioiminen rakentamisessa sekä vähäpäästöisten ajoneuvojen käytön tuki katu ympäristössä. Toimijoille jaettujen tehtävien keskinäistä merkittävyyttä tulisi avata ja arvioida nyt kirjattua enemmän ja miettiä keinoja tuottaa seurantatietoa toimenpiteen toteutumisesta ja vaikuttavuudesta.

Joukkoliikenteen matkalippujen hintojen alentamistavoite on kytketty tiemaksujärjestelmään. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden parantamista suhteessa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

henkilöautoiluun tulee tavoitella laajalla keinovalikoimalla. Matkustamisen hinnoittelun kautta tavoiteltavaa houkuttelevuutta ei tule kytkeä tiemaksujärjestelmän käyttöönottoon vaan matkalippujen hintojen alentamiseen tulee pyrkiä ensisijaisesti ja jatkuvasti muilla keinoilla.

Suunnitelmassa korostetaan seudun joukkoliikenteen runkoverkkoa ja sen varaan rakentuvaa joukkoliikennejärjestelmää. Joukkoliikennepalvelun houkuttelevuuden kasvattamiseksi tulee keskittyä myös siihen, että joukkoliikenteen liityntäyhteyksien taso tukee runkoverkon palvelutasoa. Tämä tulee ottaa korostetusti huomioon mm. seudun bussiliikenteen kehittämisohjelman laadinnassa ja sen jälkeisissä toimenpiteissä.

Suunnitelman puutteena on se, ettei suunnitelmassa pystytä uskottavasti kuvaamaan kehitystä ja toimenpiteitä, jotka tuottavat verkostomaiset joukkoliikenne- ja pyöräilyyhteydet kehysalueen keskusten välillä. Suunnitelma ei myöskään tuota selvää kuvaa kehysalue-ydinkaupunkialue -joukkoliikenteen runkoverkon palvelun tason kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä. Suunnitelman tavoitteiden kannalta on oleellista, että sujuvaa ja nopeaa joukkoliikennetarjontaa Tuusulan ja seudun ydinkaupunkialueen välillä ylläpidetään ja kehitetään mm. työmatkaliikkumisen tarpeisiin.

Kävelyn ja pyöräilyn osalta Tuusulan kunta katsoo jalankulun- ja pyöräilyn väyläverkon kehittämisen olevan edelleen hyvin keskeinen tekijä kulkumuotojen osuuden kasvattamisessa alueellaan. Myös jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden tukemiseksi tulee jatkuvasti toimia kohdistuen toimenpiteitä ja valistusta myös muille ajoneuvoliikenteen osapuolille. Kävelyn ja pyöräilyn ollessa keskeisessä roolissa kestävien kulkutapojen osuuden kasvutavoitteissa, suunnitelmassa tulisi kiinnittää huomiota myös näiden kulkumuotojen ympärivuotisen roolin kasvattamiseen. Suunnitelmaluonnoksen kuvaa 20 tulisi ajantasaistaa. Mm. Järvenpään ja Kellokosken välinen pyörätieyhteys Pohjoisväylän käytävässä (mt 1465) on jo toteutettu.

Liikenneinfran pienet parantamishankkeet (KUHA-ohjelma) on Tuusulan kunnan kannalta hyvin keskeinen paikallisen liikennejärjestelmän kehittämistä tukeva toimenpide.

Tuusulan kunta katsoo, että KUHA-hankkeiden rahoitus (liikenteen pienet kustannustehokkaat kehittämishankkeet) tulee saada valtion yleisestä MAL-rahoituksesta, eikä sen rahoitus pohjaa saa kytkeä mahdollisiin tiemaksutuloihin. Tuusulan kunta esittää, että vuosittainen KUHA-rahoitustaso nostetaan 60 miljoonaan euroon vuodessa. Summan tulee jakautua puoliksi kuntien ja valtion ja toisaalta KUUMA-seudun ja pääkaupunkiseudun kesken.

Tällä hetkellä Tuusulan kunta esittää KUHA-ohjelmaan seuraavat hankkeet:

- Mt 1421 Eriksnärintie#Jokelantie, jalankulku- ja pyörätien puuttuvan osuuden (Järvenpää, Tuusula) toteuttaminen (rakentamissuunnitelma valmistumassa 2018).
- Kytömaantien pohjoispään jalankulku- ja pyörätie
- Mt 140 (Lahdentie) jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 148 (Keravantie) – mt 145 (Pohjoisväylä) sekä mt 146 (Sipoontie) - Haarajoki
- Mt 11671 (Linjatie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1456 (Vanha valtatie) – mt 140 (Vanha Lahdentie).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Mt 11479 (Rusutjärventie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille kt 45 (Hämeentie) – mt 11475 (Siippoontie).
- Mikäli Keski-Uudenmaan poikittainen tieyhteys välillä Järvenpää – kt45 ei tuo mukanaan Vanhankylän koulua palvelevaa jalankulku- ja pyörätieyhteyttä mt 1421 (Jokelantie) suunnasta, kunta esittää KUHA-ohjelmaan hanketta Mt 11507 (Vanhankylän koulutie) , jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1421 (Jokelantie) – Vanhankylän koulu
- Mt 148 (Kulloontie), maantien parantaminen 2+2 -kaistaiseksi välillä Saviontie - mt 11466 (Tuusulan itäväylä)
- Kt 45 / Mt 11466 (Tuusulan itäväylä), liittymän parantaminen
- Kt 45 / Mt 145 (Tuusulanväylä), kiertoliittymän parantaminen sekä kt 45 lisäkaistojen toteuttaminen liittymästä Koskenmäen liittymän suuntaan.
- Kt 45 lisäkaistojen toteuttaminen ja liittymien parantaminen Koskenmäen liittymän pohjoispuolella välillä Nummenharju– mt 11479 (Rusutjärventie)
- Kt 45 / mt 152 / Vanha Tuusulantie, ramppien päät, liikennevalojen rakentaminen (Focus- liikekeskuksen asemakaava etenemässä hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 aikana)
- Kt 45 (Tuusulanväylä), Riihikallion linja-autopysäkit, polkupyörien ja henkilöautojen liityntäpysäköintijärjestelyt

3.1. Suunnitelmassa on esitetty keinot liikenteen CO2 päästöjen vähentämiseksi 50 % vuoden 2005 tasosta. Ovatko keinot oikein valittuja ja riittävän tehokkaita? Jos esitätte vähennettäväksi tai poistettavaksi jotain osaa keinovalikoimasta, tulee samalla esittää vaikutuksiltaan vähintään vastaava korvaava toimenpide, jotta päästövähennystavoite kokonaisuutena kyetään saavuttamaan.

Päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi on esitetty mm. tiemaksujärjestelmää sekä ajoneuvokannan uudistamista. Tuusulan kunta ei hyväksy tiemaksujen käyttöönottoa. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tarkasteluun pitää ottaa mukaan muut CO2 – päästölähteet seudulla, kuten asumisen, julkisten sekä kaupan kiinteistöjen energiankäyttö, lämmön ja energian tuotanto sekä kaupan, palvelujen ja teollisuuden prosessit.

Suunnitelma ei mainittavasti vastaa siihen, miten esimerkiksi seudun tai laajemmankin alueen kannalta merkittävien teollisuuden tai logistiikan toimintojen tulisi seudulla sijaita suhteessa niiden toiminnasta suoraan tai välillisesti muodostuviin päästövaikutuksiin. Kysymys on myös maakuntatasoinen ja osin koko Suomeakin koskeva, koska Helsingin seudulle sijoittuu merkittävä väestömäärä, keskeisiä satamia ja lentokenttä. Toimintojen keskittäminen merkittävien liikenteen solmujen yhteyteen voi vähentää päästöjä seutua laajemmassa mittakaavassa. Uudet sujuvat raskaan liikenteen väylät, kuten Kehä IV, voivat järkevöittää ja lyhentää reittivalintoja vähentäen näin päästöjä toisaalla. Uusi väylä parantaa liikenneturvallisuutta, ohjaa parempiin reitinvalintoihin ja vähentää siten päästöjä asuinalueiden läheisyydestä, kuten Hyrylän keskustassa, josta raskas liikenne nykyisin kulkee. Suunnitelmaan viimeistelyssä seudun merkitystä maakunnan tai valtakunnan tason päästökehitykseen tulisi tarkastella tästä näkökulmasta. Tuusulan kunta katsoo, että maankäyttöä, saavutettavuutta, liikkumista ja liikenneverkkoa Helsinki-Vantaan – lentoasema-alueen ympäristössä kehittävät toimenpiteet ovat sellaisia, joiden päästövaikutuksia tulisi tarkastella Helsingin seutua laajemmassa mittakaavassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

arvioiden mm. Kehä IV:n tuomia kansantaloudellisia hyötyjä sekä muualla tapahtuvia päästövähennyksiä ja liikenneturvallisuushyötyjä raskaan liikenteen suuntautuessa uudelle väylälle.

3.2. Miten suunnitelman toteutus ja rahoittaminen tulisi varmistaa?

Aiempaan tapaan suunnitelman pohjalta valmistellaan ja on tarkoitus solmia MAL-sopimus (vuodet 2020-2023) valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Sopimuksen laadinnan yhteydessä tulee korostaa mm. päästövähennysten edellyttämää, sopimuskauden yli jatkuvaa MAL -suunnittelua ja toimenpiteiden toteuttamista. Myönteinen kehitys edellyttää osapuolten sitoutumista ja sitouttamista.

Liikenteen osalta valtio kerää liikenteen verotuksen kautta yli 1 000 M€ tulot Helsingin seudulta vuosittain. Liikenteen ostojen ja tukien, avustusten, perusväylänpidon, suunnittelun ja väylien kehittämisinvestointien kautta seudulle kohdentuu noin 300 M € valtion menot vuosittain. On erittäin tärkeää, että valtion rahoitusosuus MAL-suunnitelman toteutuksessa on merkittävä ja sen osuus kasvaa tämän suunnitelmakerroksen yhteydessä. Valtion rahoituksen tärkeyttä korostaa seudun merkitys liikenteen päästöjen vähentämisen kokonaisuudessa. On jatkossa syytä selvittää, voiko valtiovarainministeriön edustus olla mukana jo suunnitelman laatimisvaiheessa.

Valtionosuuden kasvattaminen on keskeistä myös siksi, että esitetty tiemaksujärjestelmä on rahoitusinstrumenttina vielä hyvin epävarma. Epävarmuuden vuoksi suunnitelman vaikutusten arvioinnin tulisi sisältää vielä vertailuvaihtoehto, jossa tiemaksujärjestelmää ei ole.

3.3. Onko suunnitelman vaikutuksia arvioitu tarpeeksi kattavasti?

Vaikutusten arviointi on periaatteessa yleisesti kattava. Arvioinnissa on tuotu esiin huolta siitä, etteivät mm. suunnitellut CO₂-päästövähennystoimenpiteet ole käytännössä riittäviä tai niistä ei saada tavoiteltuja vaikutuksia riittävän nopeasti. Mm. ajoneuvokannan uudistumisnopeudesta esitetty tavoite kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa on herättänyt myös epäilyä.

Tuusulan kunta ei hyväksy ydinkaupunkialueen pääväylästä ruuhkautumisongelmaan ratkaisuksi, sekä CO₂ -päästöjen vähentämisen osaratkaisuksi esitettävää tiemaksujärjestelmää. Suunnitelma tulee viimeistellä ja suunnitelman vaikutukset arvioida ilman tiemaksuja.

MAL-suunnitelmaa on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa asiantuntijaryhmien kanssa. Tuusulan kunta pitää toimintatapaa erittäin hyvänä ja tärkeänä myös suunnitelman viimeistelyvaiheessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- antaa MAL 2019 -suunnitelmaluonnoksesta kuntakehityslautakunnan päätöksen mukaisen seuraavan lausunnon:

Tuusulan lausunto MAL 2019 -suunnitelmaluonnoksesta

Tuusulan kunta toteaa suunnitelman viimeistelyä varten seuraavaa:

1. Suunnitelman heikkoutena kehyskunnan näkökulmasta on se, että suunnitelma keskittyy voimakkaasti Helsingin seudun ydinkaupunkialueen kehittämiseen ja ongelmaratkaisuun.
  1. Suunnitelmassa kehyskuntien aluetta käsitellään vähämerkityksellisempänä alueena, jonka rooli määrittyy ydinkaupunkialueen tarpeiden kautta.
  2. Tuusulan kunta ei hyväksy ydinkaupunkialueen pääväylästä ruuhkautumisongelmaan ratkaisuksi, sekä CO₂ -päästöjen vähentämisen osaratkaisuksi esitettävää tiemaksujärjestelmää
  3. Suunnitelmassa ei pystytä uskottavasti kuvaamaan kehitystä ja toimenpiteitä, jotka tuottavat verkostomaiset joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteydet kehysalueen keskusten välille
  4. Suunnitelma ei tuota selvää kuvaa kehysalue-ydinkaupunkialue - joukkoliikenteen runkoverkon palvelutason kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä.
2. Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttäalueeseen liittyvää Focus - aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152 välillä kt 45 - vt 3) toteutumista.
  1. Kunta edellyttää, että Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaiheittain toteutettua ennen vuotta 2030
3. Myös olemassa olevat seudullisesti ja valtakunnallisesti merkittävät maantiet tarvitsevat kehittämistä
  1. Tuusulanväylän kokonaiskehittäminen maantieliikenteen, joukkoliikenteen eri muotojen, lento-asema-alueen saavutettavuuden sekä väyläkäytävän suuntaisen kevyen liikenteen osalta tulee nostaa suunnitelmassa esille rinnan väyläkäytävään kaavaillun bulevardisoinnin ja maankäytön lisäämisen kanssa.
4. Lentorata on tunnistettu suunnitelmassa vuoden 2030 jälkeen toteutettavaksi hankkeeksi.
  1. Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana
  2. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään.

Lausuntopyynnössä on pyydetty ottamaan kantaa erityisesti alla oleviin kysymyksiin. KUUMA on 14.11.2018 lausunut MAL-suunnitelmasta koko KUUMA-seudun osalta. Tuusulan kunta lausuu suunnitelmasta oman kuntansa näkökulmasta lisäksi seuraavaa:

1.1. Muodostaako suunnitelma seudullisesti toimivan ja yhteen sovitettun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisen kokonaisuuden?

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

MAL-suunnitelman valmistelu yhtenä dokumenttina on aikaisempia kolmea suunnitelmaa (maankäyttösuunnitelma, asuntostrategia ja liikennejärjestelmäsuunnitelma) selkeämpi kokonaisuus. Maankäyttö, asuminen ja liikenne liittyvät saumattomasti toisiinsa, jolloin niiden käsitteleminen samassa suunnitelmassa on luontevaa. Näin saadaan muodostettua selkeämmin hahmotettava kokonaisnäkemys ja perusteet alueen kehittämiseksi.

Maankäytön ja asumisen osalta suunnitelma on sovitettu onnistuneesti yhteen, mutta liikenteen osalta, mm. tiemaksujen sisältyessä suunnitelmaan, suunnitelma herättää epävarmuutta suunnitelman kuntakohtaisten tai seutua koskevien vaikutusten osalta. Kehyskuntien alueella liikenteen osalta suunnitelma ei tarjoa vakuuttavia ratkaisuja.

Suunnitelmassa esitetään kattavasti keinoja tavoitteiden täyttämiseksi. Tuusula yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoon siitä, että suunnitelmassa pitäisi nostaa kuitenkin vahvemmin esille seuraavien neljän vuoden aikana tärkeimmät toimenpiteet unohtamatta kuitenkaan muiden toimenpiteiden edistämistä.

1.2. Tukeeko suunnitelma vähäpäästöisen, houkuttelevan, elinvoimaisen ja hyvinvoivan seudun aikaansaamista ja mitkä ovat suurimmat haasteet tavoitteiden toteuttamiseksi?

Suunnitelman vaikutusten arvioinnin perusteella suunnitelma mahdollistaa suurelta osin sille asetettujen tavoitteiden ja tavoitetasojen saavuttamisen.

Suunnitelman heikkoutena kehyskunnan näkökulmasta on se, että suunnitelma keskittyy voimakkaasti Helsingin seudun ydinkaupunkialueen kehittämiseen ja ongelmaratkaisuun. Suunnitelmassa kehyskuntien aluetta käsitellään vähämerkityksellisempänä alueena, jonka rooli määrittyy ydinkaupunkialueen tarpeiden kautta.

Suunnitelman haasteena on se, että tavoitteiden saavuttaminen on osin riippuvainen toisistaan. Merkittävässä roolissa ovat valtion suora tuki ja tukitoimet sekä seudun asukkaiden, yritysten ja seudulla liikkuvien valinnat, halu ja kyky toimia kuntien ja kaupunkien tavoitteiden mukaisesti.

Korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 8.11.2018 Helsingin yleiskaavan muutamien keskeisten kaupunkibulevardien osalta (ei Tuusulanväylän). Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen siitä, että tämä siirtää kaupunkibulevardien ja niiden läheisyyteen tukeutuvan maankäytön mahdollisen toteuttamisen osittain pitkälle tulevaisuuteen. MAL-suunnitelmassa tulee tarkastella, miten päätös vaikuttaa väestönkasvun kohdentumiseen seudullisella tasolla ja mitä vaikutuksia sillä on liikennehankkeiden ajoitukseen.

Tuusulanväylän kokonaiskehittäminen maantieliikenteen, joukkoliikenteen eri muotojen, lento-asema-alueen saavutettavuuden sekä väyläkäytävän suuntaisen kevyen liikenteen osalta tulee nostaa suunnitelmassa esille rinnan väyläkäytävään kaavaillun bulevardisoinnin ja maankäytön lisäämisen kanssa.

1.3. Sisältääkö suunnitelma strategisesti tärkeimmät seudun maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän kehittämisen toimenpiteet?

Suunnitelma sisältää runsaan joukon toimenpiteitä, jotka suunnitelman valmistelun perusteella ovat MAL-kokonaisuuden kehittämisen kannalta strategisesti tärkeimpiä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusula yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen siitä, että pidetään hyvänä uuden maankäytön sijoittamista kestävästi hyvin saavutettaville alueille ja täydennysrakentaminen nykyisessä kaupunkirakenteessa. Tällä luodaan edellytyksiä joukkoliikenteen kehittämiseksi KUUMA-kunnissa ja jalankulun ja pyöräilyn lisäämiselle. Tämä on tärkeää myös CO₂ -päästöjen vähentämisen kannalta.

Tuusulan kunta näkee KUUMA-kuntien tapaan, että infra-avustusten kohdentaminen ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille on perusteltua, mutta suunnitelmassa tulee nostaa enemmän esiin infra-avustusten merkitystä seudun kestäväen kehittämisen kannalta. Infra-avustusten kohdentaminen myös täydennysrakentamisen alueille tulee olla mahdollista mukaan lukien uudistava täydennysrakentaminen. Rahoituksen tasoa tulee lisäksi nostaa. Infra-avustuksilla on merkitystä keskusten kehittämisen ja vetovoimaisina pitämisen kannalta, mutta myös eriytymiskehityksen estäjänä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttään tukeutuvaa Focus -aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152) toteutusta. Kunta pitää tärkeänä, että tieliikenneverkkoa kehitettäessä jo jaksolla ennen vuotta 2030. Kunta edellyttää, että ennen vuotta 2030 Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaiheittain toteutettua.

Tuusulassa Hyrylän keskusta-alue kaksin puolin mt 145:tä (Tuusulanväylä) nykyisen keskustan ja Rykmentinpuiston osalta ovat maankäytön ensisijaisia alueita, joille kohdentuu merkittävä osa kunnan alueen asuntotuotannosta vuoteen 2030 mennessä. Ottaen huomioon keskusta-alueen halki kulkevan maantien 145 nykyinen kuormitus, raskaan liikenteen määrä ja luonne, liikenteestä aiheutuvat haitat ja riskit sekä väylää ja sen lähialuetta koskevat tulevaisuuden suunnitelmat ja niiden vaikutukset, kunta ei tule jättämään Hyrylän itäisen, Mäyräkorpi-Kirkonkylä väyläyhteystarpeen ja mt:n 11466 (Tuusulan itäväylä) muodostamaa kokonaisuutta pois Hyrylän ja Keravan välisen alueen maankäytön ja väyläverkon kehittämissuunnitelmistaan. Kehittyvän keskusta-alueen ohittava väylä tulee olemaan edellytys alueen mm. liikenneverkon toimivuudelle, taajamaytimen sekä Koillis-Hyrylän alueen kehittämiseksi. Kunta katsoo, että Hyrylän itäisen, Mäyräkorpi-Kirkonkylä väyläyhteyden tulee edelleen olla yksi seudun tulevista ajoneuvoliikenteen hankkeista, joka tulee toteuttaa rinnan maankäytön kehittämisen kanssa.

Suunnitelmassa on tunnistettu Lentorata vuoden 2030 jälkeen toteutettavaksi hankkeeksi. Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään. Tuusulan kunta katsoo, että kehysalueelta Helsingin niemelle johtavan väylästä liikennöinnin hidastuessa ja liikkujien määrän noustessa, Lentoradan hyödyntäminen nopeana taajamajunakäytävänä tulee olemaan perusteltua ja tarpeellista. Vähäisenkin paikallisliikenteen mahdollistaminen ja aseman sijoittaminen Hyrylän taajama-alueelle antaa mahdollisuuden tehostaa maankäyttöä merkittävästi, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja Tuusulan näkemyksen mukaan vuoden 2040 jälkeen taajamarakennetta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Strategiaa tukevaksi toimenpiteeksi suunnitelmassa esitetään seudullista tieliikenteen hinnoittelua, jonka suunnittelun ja arvioinnin käynnistämiseen sekä tarvittavien lainsäädännön muutosten valmisteluun ja toteuttamiseen suunnitelmalla haetaan hyväksyntää. Tuusulan kunta ei hyväksy ydinkaupunkialueen pääväylästä ruuhkautumisongelmaan ratkaisuksi, sekä CO₂ -päästöjen vähentämisen osaratkaisuksi esitettävää tiemaksujärjestelmää. MAL-suunnitelma tulee viimeistellä ja suunnitelman vaikutukset arvioida ilman tiemaksuja.

MAL-suunnitelman puutteena on se, ettei suunnitelmassa pystytä uskottavasti kuvaamaan kehitystä ja toimenpiteitä, jotka tuottavat verkostomaiset joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteydet kehysalueen keskusten välillä. Suunnitelma ei myöskään tuota selvää kuvaa kehysalue-ydinkaupunkialue -joukkoliikenteen runkoverkon palvelun tason kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä. Suunnitelman tavoitteiden kannalta on oleellista, että sujuvaa ja nopeaa joukkoliikennetarjontaa Tuusulan ja seudun ydinkaupunkialueen välillä ylläpidetään ja kehitetään mm. työmatkaliikkumisen tarpeisiin.

2.1. Onko suunnitelmassa esitetty seudun yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen tarpeeksi tehokkaita keinoja ja sijoittuuko ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille riittävästi asuntoja?

Maankäytön osuudessa on huomioitu hyvin Tuusulan näkemys. Ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen aluerajaus on Tuusulan osalta onnistunut. Valtaosa uudisrakentamisesta sijoittuu MAL-suunnitelmassa esitetyle ensisijaiselle kehittämisvyöhykkeelle, mutta paikallista pientalotuotantoa rakentuu myös vyöhykkeen ulkopuolelle tukeutuen kuitenkin olemassa olevaan rakenteeseen ja liikenneverkkoon. MAL 2019-suunnitelmassa Tuusulan kunnalle esitetyt asuntotuotannon tavoitteet ovat yhteneväiset kunnan omien tavoitteiden kanssa (kokonaistuotanto 462 asuntoa, josta 92 valtion tukemaa kohtuuhintaista ARA-asuntoa vuodessa). Myös asemakaavatarve on Tuusulan osalta hyväksyttävä (keskimäärin 41 580 k-m² vuodessa), joka on muiden Kuuma-kuntien kanssa samalla tasolla.

2.2. Onko suunnitelmassa esitetty oikeat keinot turvaamaan seudun asukkaiden elämäntilanteita ja maksukykyä vastaavien asuntojen tarjontaa ja asuntokannan monipuolisuutta?

Valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeitä säilyttää käynnistysavustukset ja niiden riittävä määrä valtion tukimuotona. Muiden tukimuotojen ja niiden kehittämisesitysten osalta Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-seudun lausunnossa annettuihin näkemyksiin. Asuntotuotannon monipuolisuus aikaansaadaan talotyypeiltään, hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan sekä huoneistokokojen suhteen erilaisilla ratkaisuilla.

2.3. Onko asuntoalueiden eriytymiskehitykseen ehkäisemiseen ja olemassa olevien asuntoalueiden kehittämiseen esitetty riittävät toimenpiteet?

Kunta on oman asuntokantansa osalta valmis kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti huolehtimaan vuokra-asuntojensa elinkaarikunnosta ja vetovoimaisuudesta kiinteistönpidon keinoin. Vuokra-asuntojen monipuolista tarjontaa käytetään erilaisissa elämäntilanteissa olevien asukkaiden asunto-olojen kohentamiseen eriytymiskehitys eliminoiden. Asunnottomuuden torjunnan sisällyttäminen MAL 2019-suunnitelmaan on tärkeää. Asunnottomuuden torjumiseksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

ja ennalta ehkäisemiseksi kunnassa huolehditaan ensisijaisesti riittävästä vuokra-asuntojen tuotannosta monipuolisissa asuinympäristöissä. Asumisen neuvontapalveluiden tarve on kasvussa ja panostukset asumisneuvontaan toimivat hyvinvointia lisäävänä keinona.

2.4. Onko kaikki liikennemuodot otettu suunnitelmassa merkitystään vastaavalla tavalla huomioon?

Ajoneuvokannan uudistaminen energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi on suunnitelmassa todettu hyvin merkittäväksi toimenpiteeksi pyrittäessä kohti liikenteen CO₂ -päästövähennystavoitetta. Ajoneuvokannan uudistumisen eteneminen jää pitkälti valtion tukitoimien ja vero-ohjauksen varaan. Kunnille on osoitettu energiainfran kehityksen ja tarpeiden huomioiminen rakentamisessa sekä vähäpäästöisten ajoneuvojen käytön tuki katuympäristössä. Toimijoille jaettujen tehtävien keskinäistä merkittävyyttä tulisi avata ja arvioida nyt kirjattua enemmän ja miettiä keinoja tuottaa seurantatietoa toimenpiteen toteutumisesta ja vaikuttavuudesta.

Joukkoliikenteen matkalippujen hintojen alentamistavoite on kytketty tiemaksujärjestelmään. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden parantumista suhteessa henkilöautoiluun tulee tavoitella laajalla keinovalikoimalla. Matkustamisen hinnoittelun kautta tavoiteltavaa houkuttelevuutta ei tule kytkeä tiemaksujärjestelmän käyttöönottoon vaan matkalippujen hintojen alentamiseen tulee pyrkiä ensisijaisesti ja jatkuvasti muilla keinoilla.

Suunnitelmassa korostetaan seudun joukkoliikenteen runkoverkkoa ja sen varaan rakentuvaa joukkoliikennejärjestelmää. Joukkoliikennepalvelun houkuttelevuuden kasvattamiseksi tulee keskittyä myös siihen, että joukkoliikenteen liityntäyhteyksien taso tukee runkoverkon palvelutasoa. Tämä tulee ottaa korostetusti huomioon mm. seudun bussiliikenteen kehittämisohjelman laadinnassa ja sen jälkeisissä toimenpiteissä.

Suunnitelman puutteena on se, ettei suunnitelmassa pystytä uskottavasti kuvaamaan kehitystä ja toimenpiteitä, jotka tuottavat verkostomaiset joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteydet kehysalueen keskusten välillä. Suunnitelma ei myöskään tuota selvää kuvaa kehysalue-ydinkaupunkialue -joukkoliikenteen runkoverkon palvelun tason kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä. Suunnitelman tavoitteiden kannalta on oleellista, että sujuvaa ja nopeaa joukkoliikennetarjontaa Tuusulan ja seudun ydinkaupunkialueen välillä ylläpidetään ja kehitetään mm. työmatkaliikkumisen tarpeisiin.

Kävelyn ja pyöräilyn osalta Tuusulan kunta katsoo jalankulun- ja pyöräilyn väyläverkon kehittämisen olevan edelleen hyvin keskeinen tekijä kulkumuotojen osuuden kasvattamisessa alueellaan. Myös jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden tukemiseksi tulee jatkuvasti toimia kohdistuen toimenpiteitä ja valistusta myös muille ajoneuvoliikenteen osapuolille. Kävelyn ja pyöräilyn ollessa keskeisessä roolissa kestävien kulkutapojen osuuden kasvutavoitteissa, suunnitelmassa tulisi kiinnittää huomiota myös näiden kulkumuotojen ympärivuotisen roolin kasvattamiseen. Suunnitelmaluonnoksen kuvaa 20 tulisi ajantasaistaa. Mm. Järvenpään ja Kellokosken välinen pyörätieyhteys Pohjoisväylän käytävässä (mt 1465) on jo toteutettu.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liikenneinfran pienet parantamishankkeet (KUHA-ohjelma) on Tuusulan kunnan kannalta hyvin keskeinen paikallisen liikennejärjestelmän kehittämistä tukeva toimenpide.

Tuusulan kunta katsoo, että KUHA-hankkeiden rahoitus (liikenteen pienet kustannustehokkaat kehittämishankkeet) tulee saada valtion yleisestä MAL-rahoituksesta, eikä sen rahoitus pohjaa saa kytkeä mahdollisiin tiemaksutuloihin. Tuusulan kunta esittää, että vuosittainen KUHA-rahoitustaso nostetaan 60 miljoonaan euroon vuodessa. Summan tulee jakautua puoliksi kuntien ja valtion ja toisaalta KUUMA-seudun ja pääkaupunkiseudun kesken.

Tällä hetkellä Tuusulan kunta esittää KUHA-ohjelmaan seuraavat hankkeet:

- Mt 1421 Eriksnäsintie#Jokelantie, jalankulku- ja pyörätien puuttuvan osuuden (Järvenpää, Tuusula) toteuttaminen (rakentamissuunnitelma valmistumassa 2018).
- Kytömaantien pohjoispään jalankulku- ja pyörätie
- Mt 140 (Lahdentie) jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 148 (Keravantie) – mt 145 (Pohjoisväylä) sekä mt 146 (Sipoontie) - Haarajoki
- Mt 11671 (Linjatie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1456 (Vanha valtatie) – mt 140 (Vanha Lahdentie).
- Mt 11479 (Rusutjärventie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille kt 45 (Hämeentie) – mt 11475 (Siippoontie).
- Mikäli Keski-Uudenmaan poikittainen tieyhteys välillä Järvenpää – kt45 ei tuo mukanaan Vanhankylän koulua palvelevaa jalankulku- ja pyörätieyhteyttä mt 1421 (Jokelantie) suunnasta, kunta esittää KUHA-ohjelmaan hanketta Mt 11507 (Vanhankylän koulutie) , jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1421 (Jokelantie) – Vanhankylän koulu
- Mt 148 (Kulloontie), maantien parantaminen 2+2 -kaistaiseksi välillä Saviontie - mt 11466 (Tuusulan itäväylä)
- Kt 45 / Mt 11466 (Tuusulan itäväylä), liittymän parantaminen
- Kt 45 / Mt 145 (Tuusulanväylä), kiertoliittymän parantaminen sekä kt 45 lisäkaistojen toteuttaminen liittymästä Koskenmäen liittymän suuntaan.
- Kt 45 lisäkaistojen toteuttaminen ja liittymien parantaminen Koskenmäen liittymän pohjoispuolella välillä Nummenharju– mt 11479 (Rusutjärventie)
- Kt 45 / mt 152 / Vanha Tuusulantie, ramppien päät, liikennevalojen rakentaminen (Focus- liikekeskuksen asemakaava etenemässä hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 aikana)
- Kt 45 (Tuusulanväylä), Riihikallion linja-autopysäkit, polkupyörien ja henkilöautojen liityntäpysäköintijärjestelyt

3.1. Suunnitelmassa on esitetty keinot liikenteen CO2 päästöjen vähentämiseksi 50 % vuoden 2005 tasosta. Ovatko keinot oikein valittuja ja riittävän tehokkaita? Jos esittää vähennettäväksi tai poistettavaksi jotain osaa keinovalikoimasta, tulee samalla esittää vaikutuksiltaan vähintään vastaava korvaava toimenpide, jotta päästövähennystavoite kokonaisuutena kyetään saavuttamaan.

Päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi on esitetty mm. tiemaksujärjestelmää sekä ajoneuvokannan uudistamista. Tuusulan kunta ei hyväksy tiemaksujen käyttöönottoa. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tarkasteluun pitää ottaa mukaan muut CO2 – päästölähteet seudulla, kuten asumisen, julkisten sekä kaupan kiinteistöjen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

energiankäyttö, lämmön ja energian tuotanto sekä kaupan, palvelujen ja teollisuuden prosessit.

Suunnitelma ei mainittavasti vastaa siihen, miten esimerkiksi seudun tai laajemmankin alueen kannalta merkittävien teollisuuden tai logistiikan toimintojen tulisi seudulla sijaita suhteessa niiden toiminnasta suoraan tai välillisesti muodostuviin päästövaikutuksiin. Kysymys on myös maakuntatasoinen ja osin koko Suomeakin koskeva, koska Helsingin seudulle sijoittuu merkittävä väestömäärä, keskeisiä satamia ja lentokenttä. Toimintojen keskittäminen merkittävien liikenteen solmujen yhteyteen voi vähentää päästöjä seutua laajemmassa mittakaavassa. Uudet sujuvat raskaan liikenteen väylät, kuten Kehä IV, voivat järkevöittää ja lyhentää reittivalintoja vähentäen näin päästöjä toisaalla. Uusi väylä parantaa liikenneturvallisuutta, ohjaa parempiin reitinvalintoihin ja vähentää siten päästöjä asuinalueiden läheisyydestä, kuten Hyrylän keskustassa, josta raskas liikenne nykyisin kulkee. Suunnitelmaan viimeistelyssä seudun merkitystä maakunnan tai valtakunnan tason päästökehitykseen tulisi tarkastella tästä näkökulmasta. Tuusulan kunta katsoo, että maankäyttöä, saavutettavuutta, liikkumista ja liikenneverkkoa Helsinki-Vantaan – lentoasema-alueen ympäristössä kehittävät toimenpiteet ovat sellaisia, joiden päästövaikutuksia tulisi tarkastella Helsingin seutua laajemmassa mittakaavassa arvioiden mm. Kehä IV:n tuomia kansantaloudellisia hyötyjä sekä muualla tapahtuvia päästövähennyksiä ja liikenneturvallisuushyötyjä raskaan liikenteen suuntautuessa uudelle väylälle.

3.2. Miten suunnitelman toteutus ja rahoittaminen tulisi varmistaa?

Aiempaan tapaan suunnitelman pohjalta valmistellaan ja on tarkoitus solmia MAL-sopimus (vuodet 2020-2023) valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Sopimuksen laadinnan yhteydessä tulee korostaa mm. päästövähennysten edellyttämää, sopimuskauden yli jatkuvaa MAL -suunnittelua ja toimenpiteiden toteuttamista. Myönteinen kehitys edellyttää osapuolten sitoutumista ja sitouttamista.

Liikenteen osalta valtio kerää liikenteen verotuksen kautta yli 1 000 M€ tulot Helsingin seudulta vuosittain. Liikenteen ostojen ja tukien, avustusten, perusväylänpidon, suunnittelun ja väylien kehittämisinvestointien kautta seudulle kohdentuu noin 300 M € valtion menot vuosittain. On erittäin tärkeää, että valtion rahoitusosuus MAL-suunnitelman toteutuksessa on merkittävä ja sen osuus kasvaa tämän suunnitelmakerroksen yhteydessä. Valtion rahoituksen tärkeyttä korostaa seudun merkitys liikenteen päästöjen vähentämisen kokonaisuudessa. On jatkossa syytä selvittää, voiko valtiovarainministeriön edustus olla mukana jo suunnitelman laatimisvaiheessa.

Valtionosuuden kasvattaminen on keskeistä myös siksi, että esitetty tiemaksujärjestelmä on rahoitusinstrumenttina vielä hyvin epävarma. Epävarmuuden vuoksi suunnitelman vaikutusten arvioinnin tulisi sisältää vielä vertailuvaihtoehto, jossa tiemaksujärjestelmää ei ole.

3.3. Onko suunnitelman vaikutuksia arvioitu tarpeeksi kattavasti?

Vaikutusten arviointi on periaatteessa yleisesti kattava. Arvioinnissa on tuotu esiin huolta siitä, etteivät mm. suunnitellut CO₂-päästövähennystoimenpiteet ole käytännössä riittäviä tai niistä ei saada tavoiteltuja vaikutuksia riittävän nopeasti. Mm.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

ajoneuvokannan uudistumisnopeudesta esitetty tavoite kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa on herättänyt myös epäilyä.

Tuusulan kunta ei hyväksy ydinkaupunkialueen pääväylästä ruuhkautumisongelmaan ratkaisuksi, sekä CO₂ -päästöjen vähentämisen osaratkaisuksi esitettävää tiemaksujärjestelmää. Suunnitelma tulee viimeistellä ja suunnitelman vaikutukset arvioida ilman tiemaksuja.

MAL-suunnitelmaa on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa asiantuntijaryhmien kanssa. Tuusulan kunta pitää toimintatapaa erittäin hyvänä ja tärkeänä myös suunnitelman viimeistelyvaiheessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 12.06.2019, § 83

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasuunnittelija

- **Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän hallitus** on kokouksessaan 26.3.2019 päättänyt hyväksyä MAL 2019 -suunnitelman liikennesisältöjen osalta. MAL 2019 -suunnitelman liikennesisällöt muodostavat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman. Liikenteeseen liittyvät toimenpiteet on kuvattu raportin luvuissa 4.3 ja 4.4. Liikenteen hinnoittelun osalta selvitykset optimaalisista malleista, vaikutusarvioinnit ja vaadittava lainsäädäntö laaditaan ensin ja päätökset seudulla tehdään näiden jälkeen.

Liikennesisällöt on hyväksytty HSL:n hallituksessa jäsenkuntien eli Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan osalta. HSL:n hallitus on päättänyt lähettää MAL 2019 -suunnitelman niiden kuntien osalta, jotka eivät ole HSL:n jäseniä, KUUMA-johtokunnan kautta edelleen asianomaisiin kuntiin ja ehdottaa sitä hyväksyttäväksi.

HSL:n hallitus on myös valtuuttanut toimitusjohtajan neuvottelemaan MAL-sopimuksesta liikenteen osalta yhteistyössä valtion ja Helsingin seudun 14 kunnan kanssa.

HSL:n hallitus on niin ikään päättänyt merkitä MAL 2019 vaikutusten arviointiselostuksen tiedoksi ja lähettää sen MAL 2019 -suunnitelman hyväksymiskäsittelyn oheisaineistona tiedoksi KUUMA-johtokunnalle.

Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) on kokouksessaan 28.3.2019 päättänyt hyväksyä MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen sisältöjen osalta ja lähettää suunnitelman hyväksyttäväksi KUUMA-kuntiin KUUMA-johtokunnan kautta. Maankäyttöön liittyvät toimenpiteet on kuvattu raportin luvussa 4.1 ja asumiseen liittyvät toimenpiteet luvussa 4.2.

KUUMA-komissio teki 8.5.2019 päätösesityksensä **KUUMA-johtokunnalle**. KUUMA-johtokunta päätti 23.5. § 10:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- omalta osaltaan hyväksyä MAL 2019 -suunnitelman sekä merkitä tiedoksi MAL 2019 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)
- esittää Hyvinkään ja Järvenpään kaupunginhallituksille sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Vihdin kunnanhallituksille, että ne hyväksyvät MAL 2019 -suunnitelman liikenteen osalta (suunnitelman luvut 4.3 ja 4.4)
- esittää Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupunginhallituksille sekä Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan ja Vihdin kunnanhallituksille, että ne hyväksyvät MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2)
- esittää Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupunginhallituksille sekä Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan ja Vihdin kunnanhallituksille, että ne merkitsevät tiedoksi MAL 2019 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)

MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Neuvotteluryhmä on nimetty ja sopimusneuvottelut ovat käynnistyneet ympäristöministeriön johdolla. MAL 2019 suunnitelman ja sopimuksen toteutusta ja vaikutuksia tullaan seuraamaan vuosittain. Suunnitelma ja sopimus sovitetaan yhteen valtakunnallisen 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelun kanssa.

MAL 2019 -raportti, vaikutusten arviointiselostus (SOVA) ja liikenteen toimenpidekortit ovat saatavilla HSL:n verkkosivuilla osoitteessa www.hsl.fi/mal

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

merkitä tiedoksi

- Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän hallituksen päätöksen 26.3.2019 § 33
- Helsingin seudun yhteistyökokouksen (HSYK) päätöksen 28.3.2019
- KUUMA -johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10
- MAL 2019 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus
  - hyväksyy KUUMA -johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2)
  - ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä KUUMA -johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2).

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 17.06.2019, § 262

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä KUUMA-johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2)
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä KUUMA -johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2).

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle 26.6.2019 pidettävään kokoukseen.
-

Kunnanhallitus, 26.06.2019, § 283

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä KUUMA-johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2)
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä KUUMA -johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2).

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.09.2019, § 109

Liitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 1 MAL 2019 suunnitelmaraportti, khall 26.6.2019, valt 2.9.2019
- 2 HSL pöytäkirja 26.3.2019, khall 26.6.2019, valt 2.9.2019
- 3 HSYK pöytäkirja 28.3.2019, khall 26.6.2019, valt 2.9.2019
- 4 KUUMA-johtokunnan pöytäkirja 23.5.2019, khall 26.6.2019, valt 2.9.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä KUUMA -johtokunnan päätöksen 23.5.2019 § 10 mukaisesti MAL 2019 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta (suunnitelman luvut 4.1 ja 4.2).

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

KUUMA-johtokunta, Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 223,27.05.2019

Kunnanhallitus, § 238,03.06.2019

Valtuusto, § 89,10.06.2019

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 45,11.06.2019

Kunnanhallitus, § 314,19.08.2019

Valtuusto, § 110, 02.09.2019

§ 110

Tuusulan johtamisjärjestelmän uudistuksen arviointi, toimenpiteet

TUUDno-2019-1176

Kunnanhallitus, 27.05.2019, § 223

Valtuusto päätti 6.6.2016 § 58, että Tuusula siirtyi johtamisessa pormestarijärjestelmään 1.6.2017 alkaen. Päätöksen perusteella valtuusto valitsi erikseen keskuudestaan kokopäivätoimisen pormestarin ja kunnanhallituksen kaksi osa-aikaista varapuheenjohtajaa (myöhemmin apulaispormestaria), jotka toimivat myös lautakunnan puheenjohtajana. Kunnanhallituksessa asiat esittelee 31.5.2019 asti kansliapäällikkö (viranhaltija) ja pormestari halutessaan. Kahden vuoden jälkeen esittelyoikeus siirtyy pormestarille ja samalla valtuusto arvioi johtamisjärjestelmää ja tekee tarvittavia muutoksia. Valtuusto päätti myös kokouksessaan 6.6.2016, että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa.

Lisäksi valtuusto hyväksyi 6.6.2016 seuraavan toivomusponnen: Kuntalaiskuuleminen kunnan poliittisen johtamisen mallista suoritetaan siinä vaiheessa, kun valtuusto arvioi kokemuksia uudesta poliittisen johtamisen mallista ja sen jatkuvuudesta.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 7.12.2016 § 116 em. muutokset toetuttavat hallintosäännön muutokset 1.6.2017 lukien.

Tuusulan poliittisen johtamisjärjestelmän uudistuksen tavoitteena oli muuttaa seuraavia asioita:

Organisaation toimintakulttuuri

- Luottamuksen ja avoimuuden lisääminen
- Tiedon avoimempi jakaminen
- Luottamuksen rakentaminen ja toisten arvostaminen ja kunnioittaminen (ei-henkilökohtaisuutta)
- Vuorovaikutuskulttuurin kirkastaminen ml. luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välinen
- Uusien sähköisten toimintatapojen ja kulttuurin kehittäminen poliittisten päätöksentekijöiden keskinäiseen ja viranhaltijoiden kanssa käytävään vuorovaikutukseen

Johtaminen ja johtamisjärjestelmä

- Poliittisen johtamisjärjestelmän vahvistaminen ja poliittisten johtajien toimien arviointi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Valtuustoryhmien ja valtuustoryhmien puheenjohtajien roolin kirkastaminen
- Poliittisten päättäjien osallisuuden lisäämistä asioiden valmisteluvaiheessa ja lisää tehokkuutta valmisteluun
- Vaikutusten ennakoarvioinnin lisääminen
- Valtuuston koon ja lautakuntien määrän tarkastelu
- Vahvempi sitoutuminen asetettuihin tavoitteisiin ja tehtyihin päätöksiin poliittisen päätöksenteon kaikilla tasoilla.

Kunnan ja kuntalaisen rooli

- Kuntalaisten/käyttäjien roolin vahvistaminen
- Kunta entistä enemmän mahdollistaja ja aktivoija kuntalaisille ja elinkeinoelämälle
- Uusien sähköisten toimintatapojen ja kulttuurin kehittäminen kuntalaisten kanssa käytävään vuorovaikutukseen.

Valtuustokauden ja johtamisjärjestelmän uudistuksen väliarviointi päätettiin toteuttaa toukokuussa 2019. Arvioinnissa haluttiin huomioida eri kohderyhmät: asukkaat /kuntalaiset, 3. sektorin toimijat, henkilöstö ja luottamushenkilöt. Arvioinnit tehtiin osana Tuusulan osallistumista Kuntaliiton koordinoimaan USO-verkostoprojektiin (Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen) ja sen myötä yhteistyökumppanina arvioinnin kyselytutkimusten toteuttamisessa oli FCG.

Arvioinnit toteutettiin verkkokyselyinä sekä 1500 satunnaisotannalla valitulle asukkaille lähetettävällä paperilomakkeella.

Asukkaat

- Kuntapalvelututkimuksen yhteyteen kysymyksiä väliarviointiin liittyen (FCG)
  - Satunnaisotanta 1500 henkilöä
  - Paperilomake asukkaille lähetettiin toukokuussa 2019
  - Tulokset kesän 2019 aikana/alkusyksystä
- Verkkokysely kunnan verkkosivuilla
  - Vastausaikaa 10.-26.5.
- Kuntalaisten illat viikoilla 19 ja 20
  - Viisi iltaa eripuolella kuntaa
  - Pormestarin piste ja osallisuus-piste

3. Sektori

- Huomioitu kunnan verkkosivuilla olevassa verkkokyselyssä
  - Vastausaikaa 10.-26.5.
- Kuntalaisten illat viikoilla 19 ja 20
  - Viisi iltaa eripuolella kuntaa
  - Pormestarin piste ja osallisuus-piste

Henkilöstö

- Verkkokysely kaikille kunnan työntekijöille (noin 1400)
  - Vastausaikaa 10.-26.5.

Luottamushenkilöt

- Valtuustoseminaari 2.-3.5. – yhteinen arviointityöskentely ja –keskustelu 3.5.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Varmistetaan vertailukelpoisuus valtuustokauden 2013-2017 lopussa toteutettuun arviointikyselyyn (FCG)
- Vastausaikaa 10.-26.5.

Arviointia tehtiin suhteessa johtamisjärjestelmän uudistuksen tavoitteisiin organisaation toimintakulttuurin muutoksesta, johtaminen ja johtamisjärjestelmän muutoksesta sekä Kunnan ja kuntalaisen roolin muutoksesta.

Kooste verkkokyselyiden arvioinneista esitellään 6.6. valtuustoinfossa ja käsitellään valtuustossa 10.6.2019.. Satunnaisotannalla valittujen asukkaiden kyselytutkimuksen tulokset saadaan kuitenkin vasta kesällä 2019 ja ne esitetään valtuustolle 3.9.2019 kokouksessa. Kunnanhallitus käsittelee arvioinnin tulokset ja tekee mahdolliset muutosehdotukset syksyllä pidettävään valtuuston kokoukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 10.6.2019 pidettävän kokouksen esityslistalle ja tehdä ehdotuksen valtuustolle kokouksessaan 3.6.2019.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 03.06.2019, § 238

Johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset ovat pääosin valmistuneet. Satunnaisotannalla valittujen asukkaiden kyselytutkimuksen tulokset saadaan kuitenkin vasta kesällä 2019

Arviointia on tehty suhteessa johtamisjärjestelmän uudistuksen tavoitteisiin organisaation toimintakulttuurin muutoksesta, johtaminen ja johtamisjärjestelmän muutoksesta sekä Kunnan ja kuntalaisen roolin muutoksesta.

Kooste verkkokyselyiden arvioinneista esitellään 6.6. valtuustoinfossa ja käsitellään valtuustossa 10.6.2019.. Satunnaisotannalla valittujen asukkaiden kyselytutkimuksen tulokset esitetään valtuustolle 3.9.2019 kokouksessa. Kunnanhallitus käsittelee verkkokyselyjen tuloksia seminaarissaan ja kaikkea arvioinnin tuloksia kokouksessaan elokuussa. Kunnanhallitus tekee mahdolliset muutosehdotukset 3.9.2019 pidettävään valtuuston kokoukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedokseen johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset (verkkokyselyt), ja
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset (verkkokysely), ja
- todeta, että arvioinnin kokonaisuus ja mahdolliset muutosehdotukset tuodaan valtuuston käsittelyyn 2.9.2019 kokoukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Heidi Hagman selosti asiaa kokouksessa.

Valtuusto, 10.06.2019, § 89

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset (verkkokysely), ja
- todeta, että arvioinnin kokonaisuus ja mahdolliset muutosehdotukset tuodaan valtuuston käsittelyyn 2.9.2019 kokoukseen.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pentti Mattila esitti, että syksyn aikana järjestetään hankintalain ja hallintolain koulutusta luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Valtuusto päätti

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset (verkkokysely), ja
  - todeta, että arvioinnin kokonaisuus ja mahdolliset muutosehdotukset tuodaan valtuuston käsittelyyn 2.9.2019 kokoukseen.
-

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 11.06.2019, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Johtamisjärjestelmän uudistuksen väliarviointi

Tuusulan johtamisjärjestelmän väliarvioinnin verkkokyselyiden vastaukset on saatu. 1500 satunnaisotannalla valitulle asukkaille lähetetyn paperilomakkeen vastaukset saadaan loppukesästä ja ne käsitellään valtuustossa 2.9.

Asukkaat

- Verkkokysely kunnan verkkosivuilla, vastausaikaa 10.-26.5. Asukkaiden vastauksia saatiin 190.
- Kuntalaisten illat viikoilla 19 ja 20 eripuolilla kuntaa
- Kuntapalvelututkimus ja väliarviointikysely, satunnaisotanta 1500 henkilöä, tulokset kesän 2019 aikana/alkusyksystä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

3. Sektori ja yrittäjät

- Huomioitu kunnan verkkosivuilla olleessa verkkokyselyssä, vastausaikaa 10.-26.5. Yhdistysten jäsenen roolissa kyselyyn vastasi 99 henkeä, yrittäjiltä saatiin 22 vastausta.
- Kuntalaisten illat viikoilla 19 ja 20 eripuolilla kuntaa

Henkilöstö

- Verkkokysely kaikille kunnan työntekijöille (noin 1400), vastausaikaa 10.-26.5. Henkilöstöstä 160 henkeä vastasi kyselyyn.

Luottamushenkilöt

- Valtuustoseminaari 2.-3.5. Yhteinen arviointityöskentely ja -keskustelu 3.5.
- Verkkokysely kaikille luottamushenkilöille. Vastausaikaa 10.-26.5. Vastauksia 73

Yhteenveto vastauksista

Luottamushenkilöt

- Vastaukset hajoavat
- Osa kokee avoimuuden, tiedonsaannin ja vuorovaikutuksen kohentuneen
- Osa kokee, että valta on keskittynyt muutamien käsiin, tieto ei kulje ja silloja on.
- Kunnanhallituksen jäsenet suhtautuvat myönteisimmin, lautakuntien jäsenet kriittisimmin.

Kuntalaiset, 3. sektori ja yrittäjät

- Paljon tuntuu tapahtuvan, on tekemisen meininkiä – osallisuus ja viestintä teoista ovat olleet virkeää.
- Toisaalta toivotaan, että saadaan ”oikeat” palvelut ja kunnan vireys kuntoon: joukkoliikenneyhteydet, Hyrylän keskus eläväksi, liikuntapaikat kuntoon, jne.
- Yhdistysten jäsenet suhtautuvat myönteisimmin. Myös yrittäjien suhtautuminen myönteistä.

Henkilöstö

- Henkilöstö pitää siitä, että on avoimuutta, matalia raja-aitoja ja asiat etenevät.
- Toisaalta kritisoidaan sekavuutta, poliittisen johdon ja virkamiesten roolien epäselvyyttä tai poliittisen tunkemista virkamiesten ”tontille”.
- Lisäksi huomautetaan isosta työmäärästä, kun kaikki yritetään saada valmiiksi kerralla.
- Asiantuntijat erottuvat kriittisimpänä joukkona. Kunnan johdon edustajat ja esimiehet suhtautuvat uudistukseen myönteisemmin. Suurimpaan osaan työntekijöistä uudistus ei ole vaikuttanut.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan työskentelyn arviointi

Johtamisjärjestelmän uudistuksen väliarvioinnin rinnalla toteutettiin luottamuselinten työskentelyn väliarviointi erillisillä kyselylomakkeilla. Jokaiselle luottamuselimelle oli

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

oma kyselynsä (valtuusto, kunnanhallitus, lautakunnat, jaostot). Vastaava kysely toteutettiin myös vuonna 2017 edellisen valtuustokauden päätteeksi. Nyt toteutetun kyselyn tuloksia voi verrata vuoden 2017 kyselyyn sekä muiden kuntien luottamuselimityksissä toteutettujen kyselyiden vastausten keskiarvoihin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta aloitti toimintansa 1/2019 ja siten lautakunnalla ei ole vertailukohtaa aiempaan. Lautakunta oli ennättänyt toimia viitisen kuukautta kyselyn toteutuksen hetkellä ja se korostui vastauksissa kommentteina.

Johtamisjärjestelmän uudistuksen ja lautakunnan työskentelyn arvioinnin tuloksia esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedokseen johtamisjärjestelmän uudistuksen arvioinnin tulokset
- merkitä tiedokseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan työskentelyn arvioinnin ja sopia kehittämiskohteista.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän uudistuksen arvioinnin tulokset
- merkitä tiedoksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan työskentelyn arvioinnin
- lautakunnan kehittämiskohteiksi seuraavat asiat:
  - osallistutaan 13.9. klo 13 Keusoten hyte-seminaariin
  - kokouskierto - kokoukset järjestetään jatkossa eri puolilla Tuusulaa yhteisötiloissa tai vastaavissa
  - hyvinvointisuunnitelma otetaan lautakunnan työstettäväksi
  - FinSote-tutkimuksen tuloksiin tutustutaan THL:n asiantuntijan johdolla
  - lautakuntien yhteistyöskentelyn edistäminen

Kunnanhallitus, 19.08.2019, § 314

Valmistelijat / lisätiedot:
Harri Lipasti
harri.lipasti@tuusula.fi
vt. hallintojohtaja

Keskeiset huomiot tutkimuksista

Verkkokyselyt toukokuussa 2019

Verkkokyselyiden tuloksia esiteltiin ja käsiteltiin kesäkuussa 2019 kunnanhallituksessa 27.5. ja 3.6., valtuustossa 10.6. ja kunnanhallituksen seminaarissa 13.-14.6.

Seuraavaksi keskeiset huomiot verkkokyselyiden tuloksista:

- Luottamushenkilöiden kyselyiden vastaukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Vastaukset hajoavat
- Osa kokee avoimuuden, tiedonsaannin ja vuorovaikutuksen kohentuneen
- Osa kokee, että valta on keskittynyt muutamien käsiin, tieto ei kulje ja siiloja on.
- Kunnanhallituksen jäsenet suhtautuvat myönteisimmin, lautakuntien jäsenet kriittisimmin.
- Kuntalaisten, 3. sektorin ja yrittäjien kyselyn vastaukset
  - Paljon tuntuu tapahtuvan, on tekemisen meininkiä – osallisuus ja viestintä teoista ovat olleet virkeää.
  - Toisaalta toivotaan, että saadaan ”oikeat” palvelut ja kunnan vireys kuntoon: joukkoliikenneyhteydet, Hyrylän keskus eläväksi, liikuntapaikat kuntoon, jne.
  - Yhdistysten jäsenet suhtautuvat myönteisimmin. Myös yrittäjien suhtautuminen myönteistä.
- Henkilöstön kyselyn vastaukset
  - Henkilöstö pitää siitä, että on avoimuutta, matalia raja-aitoja ja asiat etenevät.
  - Toisaalta kritisoidaan sekavuutta, poliittisen johdon ja virkamiesten roolien epäselvyyttä tai poliittisen tunkemista virkamiesten ”tontille”.
  - Lisäksi huomautetaan isosta työmäärästä, kun kaikki yritetään saada valmiiksi kerralla.
  - Asiantuntijat erottuvat kriittisimpänä joukkona. Kunnan johdon edustajat ja esimiehet suhtautuvat uudistukseen myönteisemmin. Suurimpaan osaan työntekijöistä uudistus ei ole vaikuttanut.

Kuntapalvelut Tuusulassa vuonna 2019 -tutkimus

Kuntapalvelututkimus toteutettiin Tuusulassa kesän 2019 aikana yhteistyössä FCGn kanssa. Tutkimuksessa selvitettiin tuusulalaisten mielipiteitä kunnallisten palveluiden laadusta ja palveluiden käytöstä. Kuntapalvelututkimuksen vakioituun kysymyspatteristoon liitettiin johtamisjärjestelmän uudistuksen arviointiin liittyviä kysymyksiä. Kuntapalvelututkimuksen tulokset valmistuivat 14.8.

Kysely postitettiin 1500 satunnaisesti valitulle tuusulalaiselle eripuolille kuntaa. Vastaamattomille lähetettiin yksi aktivointikirje. Vastauksia saatiin 441 vastausprosentin ollessa 29,4%. Vastaava kyselytutkimus toteutettiin Tuusula edellisen kerran vuonna 2016, jolloin kysely lähetettiin 1000 satunnaisesti valitulle tuusulalaiselle ja vastauksia saatiin 297 vastausprosentin ollessa 29,7 %. Vuonna 2011 toteutetussa kuntapalvelututkimuksessa 1000 hengestä 405 henkilöä vastasi kyselyyn, joten vastausaktiivisuus oli 40,5 %. Vastausaktiivisuuden lasku kyselytutkimuksissa on yleinen trendi.

Kyselyyn vastanneista asukkaista 46% eli noin puolet on 40-64 -vuotiaita ja vain 11% on 18-39 -vuotiaita. 39% vastanneista on 65-79 -vuotiaita. Hyrylässä asuvia vastaajia oli 66%, jokelalaisia 15%, kellokoskelaisia 13% ja muilla alueilla asuvia 11%. Tutkimuksen tuloksia verrataan aikaisemmin Tuusulassa toteutettujen vastaavien kyselyiden tuloksiin sekä eräiden muiden kuntien ja kaupunkien tuloksiin vuosina 2015-2018.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kyselyssä pyydettiin antamaan kokonaisarvosana asuinkunnan palveluista asteikolla 4-10. Tuusulassa kokonaisarvosanojen keskiarvo oli 7,4, kun se vertailuryhmässä oli keskimäärin 7,2. Tuusulassa yleisin arvosana oli 8 (kuvio 1.). Laajan asuinkuntaindeksiin (kuvio 2.) perusteella tyytyväisyys on lisääntynyt vuodesta 2016 ja on vertailukuntien ja kaupunkien keskiarvon tasolla.

Kyselyn tuloksista voidaan tarkastella palvelutyytyväisyyttä palveluryhmittäin. Yleisten asioiden, turvallisuuden ja tiedottamisen (kuvio 4) osalta tulokset osoittavat, että tuusulalaiset ovat tyytyväisiä oman asuinalueensa turvallisuuteen sekä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen. Yli puolet vastanneista oli tyytyväisiä myös rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen sekä tiedottamiseen kunnan palveluista. Suurin osa kantaa ottaneista oli tyytyväisiä virastojen asiakaspalveluun. Tyytyväisyys kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksiin (kuvio 16) on tyytyväisten osalta laskenut 4 prosenttiyksiköllä vuodesta 2016. Samaan aikaan tyytymättömien osuus on pienentynyt. Keskiarvon mukaan tyytyväisyys kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksiin on samalla tasolla kuin vuonna 2016.

Kunnan toimintaa tarkasteltaessa huomattava osa vastaajista ei osannut muodostaa mielipidettä näihin asioihin (kuvio 9). Tyytyväisyys kunnan talousasioiden hoitamiseen oli laskenut vuoden 2016 tutkimukseen verrattuna. Kunnan talousasioiden hoitoa piti 18 % vastaajista hyvin hoidettuna (kuvio 72), 27% huonosti hoidettuna. Osuus on vertailuryhmän keskiarvoon nähden alhainen. Edellisestä tutkimuskerrasta tyytyväisten osuus on pienentynyt 13 prosenttiyksikköä.

Kyselyyn vastanneiden asukkaiden keskuudessa tyytyväisyys kunnan omien luottamushenkilöiden toimintaan oli laskenut 0,34 prosenttiyksikköä (kuvio 9 ja 71). Luottamushenkilöiden toimintaa piti 14% vastaajista hyvänä ja 23% huonona. 63% vastaajista ei osannut ottaa kantaa kysymykseen. Edellisestä tutkimuskerrasta tyytyväisten osuus on pienentynyt yhdeksän prosenttiyksikköä. Tulos on vertailukuntien ja kaupunkien keskiarvoon nähden alhainen.

Tutkimuksessa vastaajilta kysyttiin, missä kunnan hoitamisessa tai järjestämissä asioissa palvelua tulisi parantaa (kuvio 77). Vastaajat valitsivat korkeintaan viisi kohdetta 68 asian listalta. Vastaajista 69 % nimesi vähintään yhden parannettavan asian, 3 % oli sitä mieltä, että palveluja ei tarvitse parantaa ja 28 % ei osannut ottaa asiaan kantaa. Useimmin viiden parannettavan asian joukkoon nousi julkinen liikenne, jonka parantamista piti tärkeänä 33 % kysymykseen vastanneista.

Vastaajilta kysyttiin myös, missä kunnan hoitamisessa tai järjestämissä asioissa panostuksia voitaisiin vähentää tai toimintaa tehostaa talouden tasapainottamiseksi (kuvio 78). Vastaajat valitsivat korkeintaan viisi kohdetta 68 asian listalta. Tehostamiskohteita nimettiin paljon harvemmin kuin panostuskohteita. Useimmin viiden vähennettävän/tehostettavan asian joukkoon nousi kunnan omien luottamushenkilöiden toiminta. Sen mainitsi 4 % kaikista vastanneista.

Vastaajista koki itsensä onnelliseksi tai erittäin onnelliseksi asumisesta Tuusulassa 77,4 % (kuvio 79), onnettomaksi tai erittäin onnettomaksi 8% vastaajista. Hyryläläiset vastaajat ovat onnellisimpia asumiseen Tuusulassa ja vähiten onnettomia. Onnellisuutta asumisesta Tuusulassa koetaan vähiten ja onnettomuutta eniten Kellokoskella asuvien vastaajien keskuudessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vastaajilta kysyttiin suosittelisivatko he Tuusulaa asuinpaikkana tutuilleen (kuvio 80). Varmasti suosittelisi 46 % ja todennäköisesti suosittelisi 17 %. Tuloksista on laskettu NPS-indeksiä vastaava Suosittelemisindeksi vähentämällä 'Kyllä varmasti' ja 'Kyllä todennäköisesti' yhteensä osuudesta 'En varmasti' ja 'En todennäköisesti' vastanneiden osuus. Tuusulan suositteluindeksiksi tuli 51, mitä voidaan pitää korkeana.

Johtamisjärjestelmän uudistuksen osalta asukkailta kysyttiin pormestarimallin tunnettuutta (kuvio 81). Vastaajista 83% tietää pormestarin johtavan Tuusulan kuntaa (täysin samaa mieltä ja jokseenkin samaa mieltä) ja 59% kokee hänen toimivan kunnan kasvoina asukkaiden ja sidosryhmien suuntaan. Vastaajista 40% koki apulaispormestarien toimivan kunnan kasvoina. Vastaajista 65% oli kuullut johtamisjärjestelmän uudistuksesta.

Vastaajilta kysyttiin miten he kokevat toimintakulttuurin muuttuneen johtamisjärjestelmän uudistuksen ja pormestarimalliin siirtymisen myötä (kuvio 82). Huomionarvoista on, että yli puolella vastaajista (52-57%) ei ollut näkemystä asiaan. Vastanneista 25% toimintakulttuurin muuttuneen (täysin samaa mieltä ja jokseenkin samaa mieltä) ja 19% vastanneista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä. Vastaajista 25% koki kunnan viestinnän muuttuneen avoimemmaksi ja 24% koki päinvastoin. Luottamuksen ja avoimuuden katsoi parantuneen 19% vastaajista ja 26% heistä oli jokseenkin tai täysin eri mieltä. 18% vastaajista koki kunnan strategian ja tavoitteiden toteutumisen vauhdittuneen ja 27% oli asiasta joko jokin tai täysin eri mieltä.

Asukkailta kysyttiin myös Tuusulassa käyttöönotetuista asukkaiden osallisuutta ja osallistumista edistävistä toimintatavoista ja -muodoista ja niiden käytöstä (kuvio 82). Viimeisen kahden vuoden aikana asukkaat ovat osallistuneet tai käyttäneet eniten kunnan verkkosivuja (72%), kunnan asukaslehteä Elämää Tuusulassa (37%), kunnan verkkosivujen tapahtumakalenteria (35%), koulujen ja päiväkotien yhteistyötilaisuuksia ja/tai vanhempainiltoja (18%), Tuusinfoa (17%) ja kunnan mielipide- ja palautekyselyitä (12%). Muiden osallistumisen tapojen käyttö jää alle 10 prosenttiyksikön. Kun vastauksia tarkastellaan osallistumisen ja palveluiden käytön lisäksi myös tietoisuuden mukaan ovat kunnan verkkosivut ylivoimaisesti käytetyin ja tunnetuin väylä. Vain 12% asukkaista ei ole tiennyt tai ei ole ollut kiinnostunut asiasta.

Uudet osallistumisen tavat, kuten osallistumisalusta osallistu.tuusula.fi ja osallistuva budjetointi ovat jääneet vielä melko tuntemattomiksi isolle osalle kuntalaisia (kuvio 82). Tuusulalaisista 5% on käyttänyt sähköistä osallistumisalustaa ja 29% on ollut tietoisia alustasta. Alueellisten kehittämisverkostojen toimintaan on osallistunut 5% vastaajista ja 36% heistä on ollut tietoisia verkostoista. Kehittämisverkostojen toimintaan on hyvin tai erittäin tyytyväisiä 20% vastaajista (kuvio 85). Vastaajista 34% on tietoisia osallistuvan budjetoinnin käyttöönotosta Tuusulassa, mutta 47% kaikista vastaajista ei tunne osallistuvaa budjetointia ollenkaan (kuvio 87). Vastaajista 45% kokee, että osallistuva budjetointi lisää asukkaiden aktiivisuutta ja kiinnostusta yhteisten asioiden hoitoon ja 42% mielestä se auttaa kohdentamaan varoja oikeisiin kohteisiin (kuvio 88).

Asukkailta kysyttiin myös kunnan roolista asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjinä (kuvio 84). Vastaajista 47% kokee, että kaikki ovat tervetulleita mukaan tekemään yhdessä uutta Tuusulaa. 15% vastaajista on jokseenkin tai täysin eri mieltä asiassa. Vastaajista 43% kokee, että uutta Tuusulaa tehdään yhdessä asukkaiden,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

yrittäjien ja yhteisöjen kanssa. Eniten tietämättömyyttä tai tyytymättömyyttä on siihen miten olla yhteydessä päättäjiin ja kertoa mielipiteen valmistelussa olevista asioista sekä tietoon siitä kenen puoleen kääntyä ja mistä saada apua, kun asukkaalla on uusi idea oman asuin ympäristön kehittämiseksi.

Yhteenveto ja johtopäätökset väliarvioinnin tuloksista ja kehittämisehdotuksista

Valtuustokauden ja johtamisjärjestelmän uudistuksen väliarviointi toteutettiin touko-kesäkuussa 2019. Arvioinnissa huomioitiin eri kohderyhmät: asukkaat/kuntalaiset, 3. sektorin toimijat, henkilöstö ja luottamushenkilöt. Arvioinnit tehtiin osana Tuusulan osallistumista Kuntaliiton koordinoimaan USO-verkostoprojektiin (Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen) ja sen myötä yhteistyökumppanina arvioinnin kyselytutkimusten toteuttamisessa oli FCG. Arvioinnit toteutettiin verkkokyselyinä sekä postitse lähetetyllä kyselylomakkeella 1500 satunnaisotannalla valitulle asukkaalle.

Kyselytutkimusten mukaan Tuusulalaiset ovat onnellisia ja tyytyväisiä elämäänsä Tuusulassa. Eniten parannettavaa nähdään joukkoliikenteen toimivuudessa. Kunnan talousasioiden hoito herättää huolta asukkaiden keskuudessa. Avoimuuden koetaan lisääntyneen ja poliittisen johtajuuden vahvistuneen uudistusten myötä. Pormestarimalli on melko tunnettu asukkaiden keskuudessa ja pormestari koetaan kunnan kasvoina asukkaiden ja sidosryhmien suuntaan. Uudet osallistumisen tavat nähdään lupaavina, mutta niiden käyttö ei ole vielä laajalle levinnyttä asukkaiden keskuudessa. Tuusulalaiset kokevat, että kaikki ovat tervetulleita mukaan tekemään yhdessä uutta Tuusulaa ja että uutta Tuusulaa tehdään yhdessä asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen kanssa.

Palautetta ja kehittämisehdotuksia saatiin paljon. Kehittämisehdotuksia ja niiden perusteella tehtäviä toimenpiteitä on käsitelty valtuuston ja kunnanhallituksen seminaareissa. Arviointien ja luottamushenkilökäsittelyjen perusteella on valmisteltu toteutettavaksi kehittämisehdotukset ratkaisuehdotuksineen ja aikatauluineen.

Väliarvioinnin tulosten valossa johtamisjärjestelmän rakenteen muutoksille ei ole tarvetta tai perusteita. Johtamisjärjestelmän toteutus on lähtenyt hyvin käyntiin. Luottamushenkilötoimielimien ja muiden luottamushenkilökokousten sekä toisaalta luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden työnjakoja ja rooleja tulee edelleen käydä lävitse ja tarkentaa. Jatkotoimet keskittyvät myös laajemmin toimintakulttuurin ja toimintatapojen edelleen kehittämiseen. Toimintakulttuurin muutokset vaativat pidemmän aikavälin ja muutoksia on syytä arvioida uudestaan viimeistään valtuustokauden lopulla.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän väliarvioinnin tulokset ja kuntapalvelut Tuusulassa 2019 -tutkimusten tulokset
- todeta, että johtamisjärjestelmää kehitetään liitteenä olevan Toimenpiteet väliarvioinnin perusteella -asiakirjan mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Avattuaan asiassa keskustelun puheenjohtaja esitti ehdotustaan täydennettäväksi siten, että liitteenä olevaan "Toimenpiteet väliarvioinnin perusteella"-asiakirjaan lisätään pormestarin ja apulaispormestarien kanssa käytävät vuosittaiset kehityskeskustelut kauden tulostavoitteista ja että jatkotyöskentelyssä käytetään tarvittaessa konsulttia. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän väliarvioinnin tulokset ja kuntapalvelut Tuusulassa 2019 -tutkimusten tulokset
- todeta, että johtamisjärjestelmää kehitetään liitteenä olevan Toimenpiteet väliarvioinnin perusteella -asiakirjan mukaisesti.

Harri Lipasti selosti asiaa kokouksessa.

Valtuusto, 02.09.2019, § 110

Liitteet

- 1 Kunnanhallitustyöskentelyn väliarviointi ja kehittäminen, valt 10.6.2019, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 2 Johtamisjärjestelmän väliarviointi, valt 10.6.2019, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 3 Aasukyselyn tulokset, valt 10.6.2019, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 4 Valtuustotyöskentelyn arviointi, valt 10.6.2019, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 5 Kuntalaistutkimus 2019, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 6 Vapaat vastaukset, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 7 Toimenpiteet väliarvioinnin perusteella, khall 19.8.2019 ehdotus, valt 2.9.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi johtamisjärjestelmän väliarvioinnin tulokset ja kuntapalvelut Tuusulassa 2019 -tutkimusten tulokset
- todeta, että johtamisjärjestelmää kehitetään liitteenä olevan Toimenpiteet väliarvioinnin perusteella -asiakirjan mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta, § 60,21.05.2019

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 54,21.05.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 65,22.05.2019

Kunnanhallitus, § 211,27.05.2019

Valtuusto, § 82,10.06.2019

Kunnanhallitus, § 313,19.08.2019

Valtuusto, § 111, 02.09.2019

§ 111

Monio - uusi oppimisympäristö ja monitoimitalo, hankintaoikaisuvaatimus valtuuston

10.6.2019 päätöksestä § 82

TUUDno-2019-1113

Tekninen lautakunta, 21.05.2019, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen
projektijohtaja

Asiaselostus

Tuusulan kunta päätti rakentaa uudet tilat lukiolle, kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja lasten kuvataidekoululle. Hanketta valmisteltiin palvelumuotoilumallin avulla vuosien 2016-2017 aikana, minkä tuloksena hankkeesta laadittiin hankesuunnitelma. Hyväksytyhän hankesuunnitelman (valtuusto § 33 13.3.2017) pohjalta päätettiin järjestää yleinen arkkitehtuurikilpailu Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n kanssa yhteistyössä. Kilpailu käynnistyi 2017 kesäkuussa ja ratkaistiin helmikuussa 2018. Voittanutta ehdotusta kehitettiin kustannusten ja tilankäytön tehostamiseksi keväällä 2018, minkä jälkeen hanke hyväksyttiin ja sen toteutusmuodoksi valittiin 1.kertaa Tuusulassa elinkaarimalli (valtuusto §64 04.06.2018).

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaan pohjautuen Tilapalvelut on käynnistänyt samanaikaisesti Monion elinkaarikilpailutuksen kanssa selvityksen Hyrylän koulukeskuksen tulevasta käytöstä ja toiminnan vaiheittaisesta alasajosta. Koulun siirtyminen uusiin kiinteistöihin tulee vapauttamaan Hyrylän koulukeskuksen alueen muuhun käyttöön. Etelä-Tuusulan lukion siirryttyä uusiin toimitiloihin Monioon, vapautuvat Hyrylän koulukeskuksessa olevat lukion tilat yläkoulun käyttöön, jolloin koulukeskuksen vanhimmat ja huonokuntoisimmat osat voidaan poistaa käytöstä. Hyrylän koulukeskus on rakennettu useassa eri vaiheessa ja siihen liittyen on perusteltua varautua joko mittaviin peruskorjauksiin tai toiminnan siirtoon. Monio mahdollistaa lukion siirtymisen uusiin, puhtaisiin tiloihin ja samalla vapauttaa koulukeskuksesta uudempiä tiloja yläkoulun käyttöön, jolloin voidaan hallita sisäilmaongelmien syntyminen riskiä.

Monion rakentaminen on ensimmäinen askel ja keskeinen osa laajempaa kouluverkkoratkaisua, jolla Tuusulan kunta siirtyy määrätietoisesti uusiin oppimisympäristöihin ja puhtaisiin, terveellisiin tiloihin kuntastrategian mukaisesti.

Uusi hankintatapa - kilpailullinen neuvottelumenettely elinkaarihankkeena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta julkaisi Monion lukio- ja kulttuuritalon elinkaarihankkeen EU-hankintailmoituksen 21.8.2018. Hankintailmoituksella pyydettiin osallistumisilmoituksia kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn elinkaarihankkeen toteuttamiseksi. Osallistumisilmoituksen jätti 24.9.2018 mennessä kolme (3) ehdokasta:

- YIT
- SRV
- Skanska

Kaikki osallistumisilmoituksen jättäneet ehdokkaat täyttivät kelpoisuusvaatimukset ja osallistumisilmoitukset olivat pyynnön mukaisia. Yksi osallistujataho vetäytyi neuvotteluista heti alussa.

Kahdenkeskiset neuvotteluja käytiin kuusi kertaa lokakuusta 2018 – maaliskuuhun 2019. Hankintamenettelyssä tilapalveluita avustivat Inspira, Ramboll ja Krogerus, joilla kaikilla on kokemusta ja näyttöä useista menestyksellisesti läpiviedyistä elinkaarihankkeiden neuvotteluista. Kunnan puolelta neuvottelumenettelyyn osallistui tulevan Monion kaikkien käyttäjien edustajat sekä tilapalvelun asiantuntijat.

Tarjousvertailun lopputulos ja sopimukset

Hankinnassa hinta-laatusuhteen vertailussa hinnan painoarvoksi oli asetettu 60 % ja laadun painoarvoksi 40 % sekä rakennusurakan tavoitehintatasoksi 29 milj. euroa. Laatuvertailuperusteina huomioitiin kohteen suunnitteluratkaisun toiminnallisuus, arkkitehtuurin säilyminen kilpailuehdotuksen mukaisena, palvelutuottajana prosessikuvaukset, materiaalivalinnat, tilojen kalustettavuus ja elinkaarinäkökulma, kaupunkikuvalliset ja piha-alueiden ratkaisut sekä hankkeen toteuttamismenetelmät.

Valintaprosessin perusteella hankkeen toteuttajaksi saatiin Skanska talonrakennus Oy ja palvelutuottajaksi Caverion Suomi yhteenliittymänä.

Hankkeen suunnittelussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että sopimusneuvottelut aloitetaan voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi. Selonottoneuvotteluissa voidaan tehdä sopimusaineistoon (tarjousasiakirjat) enintään vähäarvoisia sopimusmuutoksia, täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka eivät vaikuta hankinnan yleiseen luonteeseen. Lisäksi neuvotteluissa kootaan yhteen sopimuksen laaja liiteaineisto.

Elinkaarihanke sisältää sekä rakennusurakkaa koskevan sopimuksen että 20 (kahdenkymmenen) vuoden palvelusopimuksen elinkaarivastuulla. Elinkaarihanketta koskeva esittely on asialiitteenä. Liiteaineistot ovat kokonaisuudessaan ennen Tuusulan kunnanvaltuuston hankintapäätöksen tekemistä ei-julkisia (viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 §: 3.kohta ja 7 §:n sekä 24 §:n 17.kohta), joten luottamushenkilön ei tule antaa siitä tietoa muille.

Kunnanvaltuuston päätöksen tekemisen jälkeen aineisto on julkinen asianosaisille eli tarjoajille. Yleisöjulkiseksi aineisto muodostuu, kun sopimukset on allekirjoitettu, poislukien liikesalaisuudeksi määritellyt asiakirjat.

Oheismateriaali ja kuvamateriaali esitetään kokouksissa tarvittavassa määrin. Laatuarvioinnin perusteet ja tarjousten hinta- ja laatuvertailu tulee liitteeksi kunnanvaltuuston pöytäkirjaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Elinkaarikilpailutuksen lopputuloksen ratkettua ja erityisesti hankkeen aikataulullisista syistä johtuen tilapalvelut pyytää valtuutusta kutsua koolle eri osapuolista koostuvan selonottoneuvottelun sekä tehdä suunnittelusopimuksen jatkosuunnittelun välittömästä aloittamisesta ehdollisena, että kunnan valtuusto tekee rakentamispäätöksen. Mikäli rakentamispäätöstä ei tehdä, maksaa kunta ko. suunnittelusopimuksen perusteella korvauksen valinnan ja valtuuston päätöksen välillä tehdystä suunnittelutyöstä.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Lappalainen, projektijohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- omalta osaltaan hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän asian osalta välittömästi kokouksessa
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- valtuuttaa pormestarin allekirjoittamaan urakka- ja palvelukokonaisuuden sopimukset kunnan puolesta
- hyväksyä rakennustyöt käynnistettäväksi sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 21.05.2019, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen, Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Tiina Simons

markus.torvinen@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi

opetuspäällikkö, sivistysjohtaja

Asiaselostus

Tuusulan kunta päätti rakentaa uudet tilat lukiolle, kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja lasten kuvataidekoululle. Hanketta valmisteltiin palvelumuotoilumallin avulla vuosien 2016-2017 aikana, minkä tuloksena hankkeesta laadittiin hankesuunnitelma. Hyväksytyn hankesuunnitelman (valtuusto § 33 13.3.2017) pohjalta päätettiin järjestää yleinen arkkitehtuurikilpailu Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n kanssa yhteistyössä. Kilpailu käynnistyi 2017 kesäkuussa ja ratkaistiin helmikuussa 2018. Voittanutta ehdotusta kehitettiin kustannusten ja tilankäytön tehostamiseksi keväällä 2018, minkä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

jälkeen hanke hyväksyttiin ja sen toteutusmuodoksi valittiin 1.kertaa Tuusulassa elinkaarimalli (valtuusto § 64 04.06.2018).

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaan pohjautuen Tilapalvelut on käynnistänyt samanaikaisesti Monion elinkaarikilpailutuksen kanssa selvityksen Hyrylän koulukeskuksen tulevasta käytöstä ja toiminnan vaiheittaisesta alasajosta. Koulun siirtyminen uusiin kiinteistöihin tulee vapauttamaan Hyrylän koulukeskuksen alueen muuhun käyttöön. Etelä-Tuusulan lukion siirryttyä uusiin toimitiloihin Monioon, vapautuvat Hyrylän koulukeskuksessa olevat lukion tilat yläkoulun käyttöön, jolloin koulukeskuksen vanhimmat ja huonokuntoisimmat osat voidaan poistaa käytöstä. Hyrylän koulukeskus on rakennettu useassa eri vaiheessa ja siihen liittyen on perusteltua varautua joko mittaviin peruskorjauksiin tai toiminnan siirtoon. Monio mahdollistaa lukion siirtymisen uusiin, puhtaisiin tiloihin ja samalla vapauttaa koulukeskuksesta uudempia tiloja yläkoulun käyttöön, jolloin voidaan hallita sisäilmaongelmien syntymisen riskiä.

Monion rakentaminen on ensimmäinen askel ja keskeinen osa laajempaa kouluverkkoratkaisua, jolla Tuusulan kunta siirtyy määrätietoisesti uusiin oppimisympäristöihin ja puhtaisiin, terveellisiin tiloihin kuntastrategian mukaisesti.

Uusi hankintatapa – kilpailullinen neuvottelumenettely elinkaarihankkeena

Tuusulan kunta julkaisi Monion lukio- ja kulttuuritalon elinkaarihankkeen EU-hankintailmoituksen 21.8.2018. Hankintailmoituksella pyydettiin osallistumisilmoituksia kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn elinkaarihankkeen toteuttamiseksi. Osallistumisilmoituksen jätti 24.9.2018 mennessä kolme (3) ehdokasta:

- YIT
- SRV
- Skanska

Kaikki osallistumisilmoituksen jättäneet ehdokkaat täyttivät kelpoisuusvaatimukset ja osallistumisilmoitukset olivat pyynnön mukaisia. Yksi osallistujataho vetäytyi neuvotteluista heti alussa.

Kahdenkeskiset neuvotteluja käytiin kuusi kertaa lokakuusta 2018 – maaliskuuhun 2019. Hankintamenettelyssä tilapalveluita avustivat Inspira, Ramboll ja Krogerus, joilla kaikilla on kokemusta ja näyttöä useista menestyksellisesti läpiviedyistä elinkaarihankkeiden neuvotteluista. Kunnan puolelta neuvottelumenettelyyn osallistui tulevan Monion kaikkien käyttäjien edustajat sekä tilapalvelun asiantuntijat.

Tarjousvertailun lopputulos ja sopimukset

Hankinnassa hinta-laatusuhteen vertailussa hinnan painoarvoksi oli asetettu 60 % ja laadun painoarvoksi 40 % sekä rakennusurakan tavoitehintatasoksi 29 milj. euroa. Laatuvertailuperusteina huomioitiin kohteen suunnitteluratkaisun toiminnallisuus, arkkitehtuurin säilyminen kilpailuehdotuksen mukaisena, palvelutuottajana prosessikuvaukset, materiaalivalinnat, tilojen kalustettavuus ja elinkaarinäkökulma, kaupunkikuvalliset ja piha-alueiden ratkaisut sekä hankkeen toteuttamismenetelmät.

Valintaprosessin perusteella hankkeen toteuttajaksi saatiin Skanska talonrakennus Oy ja palvelutuottajaksi Caverion Suomi yhteenliittymänä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hankkeen suunnitellussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että sopimusneuvottelut aloitetaan voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi. Selonottoneuvotteluissa voidaan tehdä sopimusaineistoon (tarjousasiakirjat) enintään vähäarvoisia sopimusmuutoksia, täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka eivät vaikuta hankinnan yleiseen luonteeseen. Lisäksi neuvotteluissa kootaan yhteen sopimuksen laaja liiteaineisto.

Elinkaarihanke sisältää sekä rakennusurakkaa koskevan sopimuksen että 20 (kahdenkymmenen) vuoden palvelusopimuksen elinkaarivastuulla. Elinkaarihanketta koskeva esittely on asialiihteenä. Liiteaineistot ovat kokonaisuudessaan ennen Tuusulan kunnanvaltuuston hankintapäätöksen tekemistä ei-julkisia (viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 §: 3.kohta ja 7 §:n sekä 24 §:n 17.kohta), joten luottamushenkilön ei tule antaa siitä tietoa muille.

Kunnanvaltuuston päätöksen tekemisen jälkeen aineisto on julkinen asianosaisille eli tarjoajille. Yleisöjulkiseksi aineisto muodostuu, kun sopimukset on allekirjoitettu, poislukien liikesalaisuudeksi määritellyt asiakirjat.

Oheismateriaali ja kuvamateriaali esitetään kokouksissa tarvittavassa määrin. Laatuarvioinnin perusteet ja tarjousten hinta- ja laatuvertailu tulee liitteeksi kunnanvaltuuston pöytäkirjaan.

Elinkaarikilpailutuksen lopputuloksen ratkettua ja erityisesti hankkeen aikataulullisista syistä johtuen tilapalvelut pyytää valtuutusta kutsua koolle eri osapuolista koostuvan selonottoneuvottelun sekä tehdä suunnittelusopimuksen jatkosuunnittelun välittömästä aloittamisesta mahdollisena, että kunnan valtuusto tekee rakentamispäätöksen. Mikäli rakentamispäätöstä ei tehdä, maksaa kunta ko. suunnittelusopimuksen perusteella korvauksen valinnan ja valtuuston päätöksen välillä tehdystä suunnittelutyöstä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.05.2019, § 65

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen, Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Tiina Simons

Asiaselostus

Tuusulan kunta päätti rakentaa uudet tilat lukiolle, kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja lasten kuvataidekoululle. Hanketta valmisteltiin palvelumuotoilumallin avulla vuosien 2016-2017 aikana, minkä tuloksena hankkeesta laadittiin hankesuunnitelma.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyväksytyin hankesuunnitelman (valtuusto § 33 13.3.2017) pohjalta päätettiin järjestää yleinen arkkitehtuurikilpailu Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n kanssa yhteistyössä. Kilpailu käynnistyi 2017 kesäkuussa ja ratkaistiin helmikuussa 2018. Voittanutta ehdotusta kehitettiin kustannusten ja tilankäytön tehostamiseksi keväällä 2018, minkä jälkeen hanke hyväksyttiin ja sen toteutusmuodoksi valittiin 1.kertaa Tuusulassa elinkaarimalli (valtuusto § 64 04.06.2018).

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaan pohjautuen Tilapalvelut on käynnistänyt samanaikaisesti Monion elinkaarikilpailutuksen kanssa selvityksen Hyrylän koulukeskuksen tulevasta käytöstä ja toiminnan vaiheittaisesta alasajosta. Koulun siirtyminen uusiin kiinteistöihin tulee vapauttamaan Hyrylän koulukeskuksen alueen muuhun käyttöön. Etelä-Tuusulan lukion siirryttyä uusiin toimitiloihin Monioon, vapautuvat Hyrylän koulukeskuksessa olevat lukion tilat yläkoulun käyttöön, jolloin koulukeskuksen vanhimmat ja huonokuntoisimmat osat voidaan poistaa käytöstä. Hyrylän koulukeskus on rakennettu useassa eri vaiheessa ja siihen liittyen on perusteltua varautua joko mittaviin peruskorjauksiin tai toiminnan siirtoon. Monio mahdollistaa lukion siirtymisen uusiin, puhtaisiin tiloihin ja samalla vapauttaa koulukeskuksesta uudempiä tiloja yläkoulun käyttöön, jolloin voidaan hallita sisäilmaongelmien syntyminen riskiä.

Monion rakentaminen on ensimmäinen askel ja keskeinen osa laajempaa kouluverkkoratkaisua, jolla Tuusulan kunta siirtyy määrätietoisesti uusiin oppimisympäristöihin ja puhtaisiin, terveellisiin tiloihin kuntastrategian mukaisesti.

Uusi hankintatapa – kilpailullinen neuvottelumenettely elinkaarihankkeena

Tuusulan kunta julkaisi Monion lukio- ja kulttuuritalon elinkaarihankkeen EU-hankintailmoituksen 21.8.2018. Hankintailmoituksella pyydettiin osallistumisilmoituksia kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn elinkaarihankkeen toteuttamiseksi. Osallistumisilmoituksen jätti 24.9.2018 mennessä kolme (3) ehdokasta:

- YIT
- SRV
- Skanska

Kaikki osallistumisilmoituksen jättäneet ehdokkaat täyttivät kelpoisuusvaatimukset ja osallistumisilmoitukset olivat pyynnön mukaisia. Yksi osallistujataho vetäytyi neuvotteluista heti alussa.

Kahdenkeskiset neuvotteluja käytiin kuusi kertaa lokakuusta 2018 – maaliskuuhun 2019. Hankintamenettelyssä tilapalveluita avustivat Inspira, Ramboll ja Krogerus, joilla kaikilla on kokemusta ja näyttöä useista menestyksellisesti läpiviedyistä elinkaarihankkeiden neuvotteluista. Kunnan puolelta neuvottelumenettelyyn osallistui tulevan Monion kaikkien käyttäjien edustajat sekä tilapalvelun asiantuntijat.

Tarjousvertailun lopputulos ja sopimukset

Hankinnassa hinta-laatusuhteen vertailussa hinnan painoarvoksi oli asetettu 60 % ja laadun painoarvoksi 40 % sekä rakennusurakan tavoitehintatasoksi 29 milj. euroa. Laatuvertailuperusteina huomioitiin kohteen suunnitteluratkaisun toiminnallisuus, arkkitehtuurin säilyminen kilpailuehdotuksen mukaisena, palvelutuottajana

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

prosessikuvaukset, materiaalivalinnat, tilojen kalustettavuus ja elinkaarinäkökulma, kaupunkikuvalliset ja piha-alueiden ratkaisut sekä hankkeen toteuttamismenetelmät.

Valintaprosessin perusteella hankkeen toteuttajaksi saatiin Skanska talonrakennus Oy ja palvelutuottajaksi Caverion Suomi yhteenliittymänä.

Hankkeen suunnitellussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että sopimusneuvottelut aloitetaan voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi. Selonottoneuvotteluissa voidaan tehdä sopimusaineistoon (tarjousasiakirjat) enintään vähäarvoisia sopimusmuutoksia, täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka eivät vaikuta hankinnan yleiseen luonteeseen. Lisäksi neuvotteluissa kootaan yhteen sopimuksen laaja liiteaineisto.

Elinkaarihanke sisältää sekä rakennusurakkaa koskevan sopimuksen että 20 (kahdenkymmenen) vuoden palvelusopimuksen elinkaarivastuulla. Elinkaarihanketta koskeva esittely on asialiitteenä. Liiteaineistot ovat kokonaisuudessaan ennen Tuusulan kunnanvaltuuston hankintapäätöksen tekemistä ei-julkisia (viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 §: 3.kohta ja 7 §:n sekä 24 §:n 17.kohta), joten luottamushenkilön ei tule antaa siitä tietoa muille.

Kunnanvaltuuston päätöksen tekemisen jälkeen aineisto on julkinen asianosaisille eli tarjoajille. Yleisöjulkiseksi aineisto muodostuu, kun sopimukset on allekirjoitettu, poislukien liikesalaisuudeksi määritellyt asiakirjat.

Oheismateriaali ja kuvamateriaali esitetään kokouksissa tarvittavassa määrin. Laatuarvioinnin perusteet ja tarjousten hinta- ja laatuvertailu tulee liitteeksi kunnanvaltuuston pöytäkirjaan.

Elinkaarikilpailutuksen lopputuloksen ratkettua ja erityisesti hankkeen aikataulullisista syistä johtuen tilapalvelut pyytää valtuutusta kutsua koolle eri osapuolista koostuvan selonottoneuvottelun sekä tehdä suunnittelusopimuksen jatkosuunnittelun välittömästä aloittamisesta ehdollisena, että kunnan valtuusto tekee rakentamispäätöksen. Mikäli rakentamispäätöstä ei tehdä, maksaa kunta ko. suunnittelusopimuksen perusteella korvauksen valinnan ja valtuuston päätöksen välillä tehdystä suunnittelutyöstä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 27.05.2019, § 211

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen, Virpi Lehmusvaara, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Tiina Simons

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää

- omalta osaltaan hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- valtuuttaa pormestarin allekirjoittamaan urakka- ja palvelukokonaisuuden sopimukset kunnan puolesta
- hyväksyä rakennustyöt käynnistettäväksi sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Virpi Lehmusvaara, Ritva Lappalainen, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Marko Härkönen ja johtava asiantuntija Klmmo J. Niemi Ramboll Finland Oy:stä olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuusto, 10.06.2019, § 82

Ehdotus

Valtuusto päättää

- että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- valtuuttaa pormestarin allekirjoittamaan urakka- ja palvelukokonaisuuden sopimukset kunnan puolesta
- hyväksyä rakennustyöt käynnistettäväksi sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ari Nyman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen. Nymanin tilalle tuli Keskiryhmän 2. varavaltuutettu Pentti Mattila.

Kunnanhallitus, 19.08.2019, § 313

Valmistelijat / lisätiedot:
Harri Lipasti
harri.lipasti@tuusula.fi
vt. hallintojohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

YIT Suomi Oy on 27.6.2019 tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen kunnanvaltuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä.

Oikaisuvaatimuksessa YIT pyytää kunnanvaltuustoa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397, hankintalaki) 132 §:n mukaisena hankintaoikaisuvaatimukseen poistamaan hankintapäätöksen ja korjaamaan virheellisen hankintamenettelyn. Vaatimusta on perusteltu samoilla seikoilla kuin valitusta, jonka YIT on tehnyt samalla päivämäärällä markkinaoikeudelle. YIT katsoo, että Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon toteuttajaksi valitun Skanska Talonrakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymän tarjous on ollut tarjouspyynnön vastainen, sillä ryhmittymän tarjouksen mukainen rakennuksen suunnitteluratkaisu ei ole vastannut tarjouspyyntöasiakirjojen vaatimuksia.

Hankintaoikaisuvaatimus on tutkittu ja se on hankintalain 133 §:n 1 momentin nojalla annettu tiedoksi Skanskan ja Caverionin ryhmittymälle. Ryhmittymä on antanut hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta lausunnon, joka on otettu huomioon asiaa valmisteltaessa.

Kunnanhallitus on antanut 19.8.2019 vastineen YIT:n markkinaoikeudelle tekemään valitukseen. Vastineessa tarkemmin kuvatuin perustein YIT:n väitteet Skanskan ja Caverionin ryhmittymän tarjouksen tarjouspyynnönvastaisuudesta eivät pidä paikkaansa. Useimpien väitteiden osalta ryhmittymän suunnitteluratkaisu ei ole tarjouspyynnön vastainen ja muilta osin kysymys on vähäisistä poikkeamista, jotka oli tarjouksissa sallittu vastineessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Hankintaoikaisuvaatimus tulee siten perustettomana hylätä.

Valtuusto on kokouksessaan 10.6.2019 päättänyt myös täytäntöönpanosta siten, että rakennustyöt voidaan käynnistää, kun päätös on saanut lainvoiman. YIT Suomi Oy:n valitus Markkinaoikeudelle tarkoittaa sitä, että Moniopäätös ei ole saanut lainvoimaa. EU-kynnsyarvon ylittävässä hankinnassa valituksen vireilletulosta seuraa automaattinen kieltäminen panna hankintapäätös täytäntöön eli tehdä hankintasopimus

Kunnanhallitus on kokouksessaan 19.8.2019, markkinaoikeudelle antamansa vastineen yhteydessä hakenut lupaa laittaa hankintapäätös valituksesta huolimatta täytäntöön. Hankintalain 151 §:n 1 momentin mukaan markkinaoikeus voi sallia hankintapäätöksen täytäntöönpanon valituksen tultua vireille. Pykälän 2 momentin mukaan markkinaoikeuden tulee tässä kiinnittää huomiota siihen, ettei toimenpiteestä aiheudu vastapuolelle tai muiden oikeuksille tai yleisen edun kannalta suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat. Täytäntöönpanolupaa on perusteltu liitteenä olevasta vastineesta ilmenevällä tavalla.

Mikäli kunta saa täytäntöönpanoluvan, hankintasopimus voidaan tehdä ja se säilyy voimassa valitusasian lopputuloksesta riippumatta. Jos valitus menestyy, hankintayksikkö saattaa kuitenkin tällöin joutua maksamaan valittajalle hyvitysmaksun, jonka suuruus on enintään 10 % hankinnan arvosta. Mikäli markkinaoikeus myöntää täytäntöönpanoluvan, voidaan hankintasopimus tehdä ja valtuuston päätös laittaa täytäntöön edellyttäen, että valtuusto muuttaa täytäntöönpanopäätöstä. Valtuuston tulisi siten vielä päättää sallia lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpano, mikäli markkinaoikeus myöntää täytäntöönpanoluvan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- liitteenä olevasta markkinaoikeudelle annetusta vastineesta ilmenevin perustein hylätä YIT Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä, ja
- sallia lainvoimaa vailla olevan hankintapäätöksen täytäntöönpanon, mikäli markkinaoikeus myöntää sille täytäntöönpanoluvan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Virpi Lehmusvaara, Marko Härkönen ja Ritva Lappalainen sekä AA Simo Autio Asianajotoimisto Krogerus Oy:stä olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuusto, 02.09.2019, § 111

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus 28.6.2019 YIT Suomi Oy, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 2 Tuusulan kunnan vastine markkinaoikeudelle, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Valtuusto päättää

- liitteenä olevasta markkinaoikeudelle annetusta vastineesta ilmenevin perustein hylätä YIT Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä, ja
- sallia lainvoimaa vailla olevan hankintapäätöksen täytäntöönpanon, mikäli markkinaoikeus myöntää sille täytäntöönpanoluvan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

YIT Suomi Oy, markkinaoikeus, Skanska Talonrakennus Oy, Caverion Suomi, sivistyksen toimialue, kasvun ja ympäristön toimialue

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 28, 19.04.2018

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 38, 24.04.2018

Kuntakehityslautakunta, § 124, 21.11.2018

Kunnanhallitus, § 425, 26.11.2018

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 14, 14.02.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 16, 27.02.2019

Kuntakehityslautakunta, § 54, 10.04.2019

Kunnanhallitus, § 316, 19.08.2019

Valtuusto, § 112, 02.09.2019

§ 112

Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutos

TUUDno-2018-467

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 19.04.2018, § 28

Valmistelijat / lisätiedot:

Risto Kanerva, Ulla Kinnunen

risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi

vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Kuntasuunnittelu/Kaavoitus pyytää kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden lausuntoa Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutoksesta.

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 15.3.-16.4.2018 välisenä aikana.

Suunnittelualueen sijainti

Asemakaavan muutosalue, kortteli 8067 viereisine katualueineen, sijaitsee Hyrylän keskustassa.

Pohjoisessa suunnittelualueen rajaa Esikunnanpolku ja sosiaali- ja terveysaseman kortteli, idässä Esikunnan-puisto ja Tuusulanväylä, Etelän suunnassa aluetta rajaa Kaartilaisenpolku ja lännessä liikennealue (pysäköintikenttä) sekä Jokipuiston virkistysalue.

Kaavamuuotosalueen pinta-ala on noin 1 ha.

Tavoitteet

Asemakaavamuutoksen keskeisenä tavoitteena on tiivistää aluerakennetta Hyrylän keskustan alueella ja ajanmukaistaa sitä vastaamaan paremmin tarvetta.

Asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa tehokkaan keskustamaisen kerrostalokorttelin toteuttaminen.

Suunnittelutyön tavoitteena on tarkastella vähintään kahta eri pysäköintiratkaisua, näiden ohella mahdollisia muita korttelin rakentamiseen liittyviä vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Asemakaavan muutosta nähtäville asetettaessa valitaan eri vaihtoehtoista tavoiteltavin.

Maanomistus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suunnittelualueen olevan asemakaavan mukaiset tontit eivät ole kunnan omistuksessa. Korttelissa olevan tontin 1 omistaa Tuusulan seurakunta ja tontin 2 as. oy Tuusulan päävartio. Katualueet ovat kunnan omistuksessa. Kaava-alueen maanomistajien kanssa on tarkoitus tehdä maankäyttösopimukset MRL 91 b §:n mukaisesti. Kaava-alue tarkentuu työn kuluessa.

Väestö

Suunnittelualue sijaitsee Tuusulan keskuksen, Hyrylän ytimessä. Alue on vasta rakenteilla eikä sillä siten ole asukkaita tai työpaikkoja. Nykyisin enintään 500 m etäisyydellä keskustasta asuu noin 4300 asukasta ja enintään kilometrin etäisyydellä Hyrylän keskusta-alueesta asuu noin 7 300 asukasta.

Yhdyskuntarakenne ja palvelut

Kaava-alue on osa Hyrylän ydinkeskustaa. Hyrylän kaupallisen keskustan voi vielä tässä taajaman kehitysvaiheessa katsoa muodostuvan kahdesta, osin toisistaan erilliseksi jäävästä osasta – eteläisen kiertoliittymän liikekeskuksen alueesta ja Kauppatien varren ensimmäisen kerroksen ns. kivijalkamyymälöistä ja pohjoisosassa kunnantalon, vanhan ostarin, kirjaston ja Autoasemankadun viereisten liikekiinteistöjen alueesta. Kaupallinen keskusta katkeaa jonkin verran juuri suunnittelualueen ja terveyskeskuksen alueella.

Hyrylän keskustan yhdyskuntarakenne on jo paikoin keskustamaisen tiivis. Rakenteen sisään jää kuitenkin toteutumattomia tai vajaasti toteutuneita kortteleita.

Taajamakuva

Suunnittelualue sijaitsee keskeisellä ja näkyvällä paikalla Tuusulan kuntakeskuksen ytimessä. Kortteli on tärkeä osa Hyrylän keskustaa ja Tuusulanväylälle sekä Hyrylängentielle avautuvaa kaupunkikuvaa.

Hyrylän taajaman ydin rajautuu Tuusulanväylän ja Hyrylängtien väliin. Rakentamisen kerrosluku vaihtelee välillä I-VII. Rakentamisen tehokkuus ja arkkitehtuuri vaihtelee voimakkaasti koko keskusta-alueella. Korkeimmat rakennukset ovat Tuusulanväylän varressa olevat kuusikerroksiset asuinkerrostalot Upseerinhovi ja Möllerinkulma sekä viisikerroksiset Hopeahelmi ja Postin talo - Suutarintien tornitalossa on keskustan korkein kerrosluku eli VII. Kievarinkaaren kerrostaloissa on kerrosluku välillä V-VII. Kauppatien varressa kerrosluku on IV-V. Keskustan pohjoispään korkeimmat kerrosluvut ovat Terveyskeskus IV ja Koskenmäentien asuintalo (Koskenmäentie 2) V. Voimassa oleva kaava mahdollistaa kunnantalon tontilla kahdeksan kerrosta. Keskustan pohjoispuolisen Klaavonkallion korkeimmissa taloissa on viisi kerrosta.

Taajamakuvallisesti yhtenäisin jakso muodostuu Kauppatien kolmesta kaupunkimaisesta kerrostalosta (Kauppatie 7-11) - katutilaa heikentää kuitenkin toistaiseksi kadun vastakkaisen puolen toteutumattomuus. Hyrylängkadun pohjoispuolen rakennukset asettuvat myös hyvin katutilaa rajaavasti. Toinen yhtenäisiä piirteitä omaava tekijä on keskustaa voimakkaasti ja positiivisesti leimaava punatiilen käyttö.

Nykyinen keskustan taajamakuva on rakentunut pääasiallisesti 1960-luvulla ja myöhemmin. Keskustan rakennuskanta sisältää kuitenkin jonkin verran ajallista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kerroksellisuutta. Vanhinta kerrostumaa edustavat Maamiesseurantalo (mahdollisesti 1800-luvun jälkipuoliskolta), Koulumäki ja Hyrylän kasarmialueen toisen rakennuskauden punatiiliset kaksi rakennusta (1900-luvun alusta). Kasarmialueen ensimmäistä puurakentamisen kautta (1800-luvun jälkipuoliskolta) ei edusta Tuusulanväylän länsipuolella yhtään rakennusta. Äkseerauskenttä on sijainnut nykyisten seurakuntakeskuksen ja terveyskeskuksen sijoilla.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa lausuntonaan, että viheryhteys Jokipuistosta Esikunnanpuistoon ja edelleen Tuusulanväylän itäpuolelle tulee huomioida Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutoksen yhteydessä.

Muilta osin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla ei ole huomautettavaa Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutokseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- antaa esittelytekstissä olevan lausunnon Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 24.04.2018, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha
markus.torvinen@tuusula.fi
opetuspäällikkö

Kuntasuunnittelu/Kaavoitus pyytää kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausuntoa Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutoksesta.

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 15.3.–16.4.2018 välisenä aikana.

Suunnittelualan sijainti

Asemakaavan muutosalue, kortteli 8067 viereisine katualueineen, sijaitsee Hyrylän keskustassa.

Pohjoisessa suunnittelualan rajaa Esikunnanpolku ja sosiaali- ja terveysaseman kortteli, idässä Esikunnan-puisto ja Tuusulanväylä, Etelän suunnassa aluetta rajaa Kaartilaisenpolku ja lännessä liikennealue (pysäköintikenttä) sekä Jokipuiston virkistysalue.

Kaavamuuotosalueen pinta-ala on noin 1 ha.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tavoitteet

Asemakaavamuutoksen keskeisenä tavoitteena on tiivistää aluerakennetta Hyrylän keskustan alueella ja ajanmukaistaa sitä vastaamaan paremmin tarvetta. Asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa tehokkaan keskustamaisen kerrostalokorttelin toteuttaminen.

Suunnittelutyön tavoitteena on tarkastella vähintään kahta eri pysäköintiratkaisua, näiden ohella mahdollisia muita korttelin rakentamiseen liittyviä vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Asemakaavan muutosta nähtäville asetettaessa valitaan eri vaihtoehtoista tavoiteltavin.

Maanomistus

Suunnittelualueen olevan asemakaavan mukaiset tontit eivät ole kunnan omistuksessa. Korttelissa olevan tontin 1 omistaa Tuusulan seurakunta ja tontin 2 as. oy Tuusulan päävartio. Katualueet ovat kunnan omistuksessa. Kaava-alueen maanomistajien kanssa on tarkoitus tehdä maankäyttösopimukset MRL 91 b §:n mukaisesti. Kaava-alue tarkentuu työn kuluessa.

Väestö

Suunnittelualue sijaitsee Tuusulan keskuksen, Hyrylän ytimessä. Alue on vasta rakenteilla eikä sillä siten ole asukkaita tai työpaikkoja. Nykyisin enintään 500 m etäisyydellä keskustasta asuu noin 4300 asukasta ja enintään kilometrin etäisyydellä Hyrylän keskusta-alueesta asuu noin 7 300 asukasta.

Yhdyskuntarakenne ja palvelut

Kaava-alue on osa Hyrylän ydinkeskustaa. Hyrylän kaupallisen keskustan voi vielä tässä taajaman kehitysvaiheessa katsoa muodostuvan kahdesta, osin toisistaan erilliseksi jäävästä osasta – eteläisen kiertoliittymän liikekeskuksen alueesta ja Kauppatien varren ensimmäisen kerroksen ns. kivijalkamyymälöistä ja pohjoisosassa kunnantalon, vanhan ostarin, kirjaston ja Autoasemankadun viereisten liikekiinteistöjen alueesta. Kaupallinen keskusta katkeaa jonkin verran juuri suunnittelualueen ja terveystakeskuksen alueella. Hyrylän keskustan yhdyskuntarakenne on jo paikoin keskustamaisen tiivis. Rakenteen sisään jää kuitenkin toteutumattomia tai vajaasti toteutuneita kortteleita.

Taajamakuva

Suunnittelualue sijaitsee keskeisellä ja näkyvällä paikalla Tuusulan kuntakeskuksen ytimessä. Kortteli on tärkeä osa Hyrylän keskustaa ja Tuusulanväylälle sekä Hyryläntielle avautuvaa kaupunkikuvaa.

Hyrylän taajaman ydin rajautuu Tuusulanväylän ja Hyryläntien väliin. Rakentamisen kerrosluku vaihtelee välillä I-VII. Rakentamisen tehokkuus ja arkkitehtuuri vaihtelee voimakkaasti koko keskusta-alueella. Korkeimmat rakennukset ovat Tuusulanväylän varressa olevat kuusikerroksiset asuinkerrostalot Upseerinhovi ja Möllerinkulma sekä viisikerroksiset Hopeahelmi ja Postin talo - Suutarintien tornitalossa on keskustan korkein kerrosluku eli VII. Kievarinkaaren kerrostaloissa on kerrosluku välillä V-VII.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kauppatien varressa kerrosluku on IV-V. Keskustan pohjoispään korkeimmat kerrosluvut ovat Terveyskeskus IV ja Koskenmäentien asuintalo (Koskenmäentie 2) V. Voimassa oleva kaava mahdollistaa kunnantalon tontilla kahdeksan kerrosta. Keskustan pohjoispuolisen Klaavonkallion korkeimmissa taloissa on viisi kerrosta.

Taajamakuvallisesti yhtenäisin jakso muodostuu Kauppatien kolmesta kaupunkimaisesta kerrostalosta (Kauppatie 7-11) - katutilaa heikentää kuitenkin toistaiseksi kadun vastakkaisen puolen toteutumattomuus. Hyrylänkadun pohjoispuolen rakennukset asettuvat myös hyvin katutilaa rajaavasti. Toinen yhtenäisiä piirteitä omaava tekijä on keskustaa voimakkaasti ja positiivisesti leimaava punatiilen käyttö.

Nykyinen keskustan taajamakuva on rakentunut pääasiallisesti 1960-luvulla ja myöhemmin. Keskustan rakennuskanta sisältää kuitenkin jonkin verran ajallista kerroksellisuutta. Vanhinta kerrostumaa edustavat Maamiesseurantalo (mahdollisesti 1800-luvun jälkipuoliskolta), Koulumäki ja Hyrylän kasarmialueen toisen rakennuskauden punatiiliset kaksi rakennusta (1900-luvun alusta). Kasarmialueen ensimmäistä puurakentamisen kautta (1800-luvun jälkipuoliskolta) ei edusta Tuusulanväylän länsipuolella yhtään rakennusta. Äkseeraus Kenttä on sijainnut nykyisten seurakuntakeskuksen ja terveyskeskuksen sijoilla.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja sivistyslautakunnalla ei ole huomautettavaa Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutokseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- antaa esittelytekstissä olevan lausunnon Ydinkeskustan, korttelin 8067 asemakaavan muutoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 21.11.2018, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:
Asko Honkanen
asko.honkanen@tuusula.fi
kuntasuunnittelupäällikkö

Asemakaavan muutos koskee korttelia 8067 sekä osaa siihen liittyvistä kaduista ja kevyenliikenteen katualueista. Alue sijaitsee Hyrylässä, terveyskeskuksen eteläpuolella, Hyrylänkadun ja Tuusulanväylän välissä. Keskeisenä tavoitteena on tiivistää aluerakennetta Hyrylän keskustan alueella ja ajanmukaistaa sitä vastaamaan paremmin tarvetta. Asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa tehokkaan keskustamaisen kerrostalokorttelin toteuttaminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vuorovaikutus prosessin aloitusvaiheessa

Vireilletulo

Asemakaavan muutos on tullut vireille maanomistajan aloitteesta ja Tuusulan kunnan, Tuusulan seurakunnan ja Riisula-Rakennus Oy:n 28.7.2017 allekirjoittaman sopimuksen myötä. Suunnittelukohde kuuluu kunnanvaltuuston hyväksymään kaavoitussuunnitelmaan 2018-2022 kärkihankkeena.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

22.1.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut julkisesti nähtävillä 15.3.-16.4.2018. Viranomaiset eivät antaneet lausuntoja eikä mielipiteitä jätetty OAS:sta. Muilta lausunnonantajilta saatiin lausuntoja, jotka ovat vastineineen kaavaselsotuksen liitteessä 4. Verkkoyhtiöt kiinnittivät huomiota omien alueella sijaitsevien ver-kostojensa huomioimiseen. Lausunnoissa kiinnitettiin lisäksi huomiota uusien rakennusten julkisivumateriaaleihin ja julkisivusommitteluun, alueen sijaintiin pohjavesialueella sekä pohjaveden muodostumiseen, sekä Jokipuiston ja Esikunnanpuiston väliseen viheryhteyteen.

Vaihtoehtojen tutkiminen

Valmisteluvaiheessa on laadittu useita tontinkäyttöluonnoksia, joissa on tarkasteltu mm. rakentamisen määrää, asumisen, liiketilojen ym. tilojen suhdetta sekä pysäköintiratkaisuja. Tutkittuja vaihtoehtoja (kts. kaavaselsotuksen s. 27) on esitelty epävirallisesti kuntakehityslautakunnalle 10.10.2018. Käydyn keskustelun perusteella katsottiin olevan parempi edetä siten, että pysäköintipaikkoja sijoitetaan pysäköintikellarin ohella myös Hyryläntien katualueen suuntaan sijoitettavalle pysäköintikentälle eikä sisäpihan puolelle.

Kaavaehdotuksen sisältö lyhyesti

Kaavaratkaisu tiivistää yhdyskuntarakennetta rakennusoikeuden ja kerroslukumäärän kasvun kautta, sekä ohjaa korkeamman ra-kentamisen lähelle Hyryläntietä. Asemakaava yhtenäistää osal-taan Hyrylän kaupallisen keskustan rakennetta. Asemakaavan muutos mahdollistaa korttelin Hyryläntien puoleiselle osalle seitsemänkerroksisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen ra-kentamisen (AL-34). Kaavahankkeen aikana on laadittu viitesuunnitelmaa, jossa on etsitty ratkaisua rakennuksen muodolle, rakentamisen määrälle sekä liikenteen ja pysäköinnin järjestämiseksi. Tuusulanväylän puoleisella itäosalla (AK-38) kaavaratkaisu on pääpiirteissään voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Mitoitus

Kerrosalaa muodostuu AK-korttelialueella 3750 k-m² (lisäystä 200 k m²). AL-korttelialueella kerrosalaa muodostuu 4700 k-m² (lisäystä 200 k-m²; voimassa olevan asemakaavan Y-5-korttelialueen 4500 k-m²:iin nähden). AL-korttelialueella saa liike- ja toimistotilaa rakentaa enintään 30 % toteutettavasta kerrosalasta, eli enintään 1410 k-m².

Asukasmäärän lisäys on arviolta noin 80...90 asukasta. Työpaikkoja muodostuu arviolta noin 80 kpl.

Kaavatalous

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kunnalle merkittäviä kustannuksia.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kunnalle oletetaan saatavan yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maan-omistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Maanomistus

Tuusulan kunta omistaa suunnittelualueen voimassa olevan asemakaavan mukaiset katualueet suurelta osin. Kauppatien pohjoispään ja osan Hyrylängtien katualueista omistaa yksityinen. Tontin 1 omistaa Tuusulan seurakunta ja tontin 2 asunto-osakeyhtiö Tuusulan Päävartio. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisällöstä on neuvoteltu hakijan kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Asko Honkanen, kuntasuunnittelupäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- hyväksyy laaditun ydinkeskusta 8067 -asemakaavan muutosehdotuksen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet
- asettaa laaditun asemakaavan muutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Merkittiin, että tarkastuslautakunnan edustajat Anniina Nuutinen ja Tuija Riola poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.53.

Kunnanhallitus, 26.11.2018, § 425

Valmistelijat / lisätiedot:
Asko Honkanen

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditun Ydinkeskusta 8067 -asemakaavan muutosehdotuksen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- asettaa laaditun asemakaavan muutosehdotuksen MRA 27 §n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ulla Rosenqvist ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 14.02.2019, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi
markus.torvinen@tuusula.fi
opetuspäällikkö

Kunnanhallitus on 26.11.2018 § 425 päättänyt asettaa asemakaavan muutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta tarvittavat lausunnot. Ehdotus oli nähtävillä 7.12.2018–11.1.2019.

Asemakaavan muutos koskee korttelia 8067 sekä osaa siihen liittyvistä kaduista ja kevyenliikenteen katualueista. Alue sijaitsee Hyrylässä, terveyskeskuksen eteläpuolella, Hyryläntien ja Tuusulanväylän välissä. Keskeisenä tavoitteena on tiivistää aluerakennetta Hyrylän keskustan alueella ja ajanmukaistaa sitä vastaamaan paremmin tarvetta. Asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa tehokkaan keskustamaisen kerrostalokorttelin toteuttaminen.

Vuorovaikutus prosessin aloitusvaiheessa

Vireilletulo

Asemakaavan muutos on tullut vireille maanomistajan aloitteesta ja Tuusulan kunnan, Tuusulan seurakunnan ja Riisula-Rakennus Oy:n 28.7.2017 allekirjoittaman sopimuksen myötä. Suunnittelukohde kuuluu kunnanvaltuuston hyväksymään kaavoitussuunnitelmaan 2018-2022 kärkihankkeena.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

22.1.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut julkisesti nähtävillä 15.3.-16.4.2018. Viranomaiset eivät antaneet lausuntoja eikä mielipiteitä jätetty OAS:sta. Muilta lausunnonantajilta saatiin lausuntoja, jotka ovat vastineineen kaavaselsotuksen liitteessä 4. Verkkoyhtiöt kiinnittivät huomiota omien alueella sijaitsevien verkostojensa huomioimiseen. Lausunnoissa kiinnitettiin lisäksi huomiota uusien rakennusten julkisivumateriaaleihin ja julkisivusommitteluun, alueen sijaintiin pohjavesialueella sekä pohjaveden muodostumiseen, sekä Jokipuiston ja Esikunnanpuiston väliseen viheryhteyteen.

Vaihtoehtojen tutkiminen

Valmisteluvaiheessa on laadittu useita tontinkäyttöluonnoksia, joissa on tarkasteltu mm. rakentamisen määrää, asumisen, liiketilojen ym. tilojen suhdetta sekä pysäköintiratkaisuja. Tutkittuja vaihtoehtoja (kts. kaavaselsotuksen s. 27) on esitelty epävirallisesti kuntakehityslautakunnalle 10.10.2018. Käydyn keskustelun perusteella katsottiin olevan parempi edetä siten, että pysäköintipaikkoja sijoitetaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

pysäköintikellarin ohella myös Hyryläntien katualueen suuntaan sijoitettavalle pysäköintikentälle eikä sisäpihan puolelle.

Kaavaehdotuksen sisältö lyhyesti

Kaavaratkaisu tiivistää yhdyskuntarakennetta rakennusoikeuden ja kerroslukumäärän kasvun kautta, sekä ohjaa korkeamman ra-kentamisen lähelle Hyryläntietä. Asemakaava yhtenäistää osaltaan Hyrylän kaupallisen keskustan rakennetta. Asemakaavan muutos mahdollistaa korttelin Hyryläntien puoleiselle osalle seitsemänkerroksisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen ra-kentamisen (AL-34). Kaavahankkeen aikana on laadittu viitesuunnitelmaa, jossa on etsitty ratkaisua rakennuksen muodolle, rakentamisen määrälle sekä liikenteen ja pysäköinnin järjestämiseksi. Tuusulanväylän puoleisella itäosalla (AK-38) kaavaratkaisu on pääpiirteissään voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Mitoitus

Kerrosalaa muodostuu AK-korttelialueella 3750 k-m² (lisäystä 200 k m²). AL-korttelialueella kerrosalaa muodostuu 4700 k-m² (lisäystä 200 k-m²; voimassa olevan asemakaavan Y-5-korttelialueen 4500 k-m²:iin nähden). AL-korttelialueella saa liike- ja toimistotilaa rakentaa enintään 30 % toteutettavasta kerrosalasta, eli enintään 1410 k-m².

Asukasmäärän lisäys on arviolta noin 80...90 asukasta. Työpaikkoja muodostuu arviolta noin 80 kpl.

Kaavatalous

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kunnalle merkittäviä kustannuksia.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kunnalle oletetaan saatavan yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Maanomistus

Tuusulan kunta omistaa suunnittelualueen voimassa olevan asemakaavan mukaiset katualueet suurelta osin. Kauppatien pohjoispään ja osan Hyryläntien katualueista omistaa yksityinen. Tontin 1 omistaa Tuusulan seurakunta ja tontin 2 asunto-osakeyhtiö Tuusulan Päävartio. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisällöstä on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Kyseisen kaavan alueelle odotetaan n. 80-90 asukasta. Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti koulupaikkojen riittävyys varmistetaan tulevan Rykmentinpuiston koulun rakentumisen kautta. Sitä ennen oppilaat ohjautuvat Hyökkälän tai Mikkolan kouluihin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutosehdotukseen asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 27.02.2019, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Risto Kanerva, Ulla Kinnunen

risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi

vapaa-aikalpalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Kunnanhallitus on 26.11.2018 § 425 päättänyt asettaa asemakaavan muutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta tarvittavat lausunnot. Ehdotus oli nähtävillä 7.12.2018–11.1.2019.

Asemakaavan muutos koskee korttelia 8067 sekä osaa siihen liittyvistä kaduista ja kevyenliikenteen katualueista. Alue sijaitsee Hyrylässä, terveyskeskuksen eteläpuolella, Hyryläntien ja Tuusulanväylän välissä. Keskeisenä tavoitteena on tiivistää aluerakennetta Hyrylän keskustan alueella ja ajanmukaistaa sitä vastaamaan paremmin tarvetta. Asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa tehokkaan keskustamaisen kerrostalokorttelin toteuttaminen.

Vuorovaikutus prosessin aloitusvaiheessa

Vireilletulo

Asemakaavan muutos on tullut vireille maanomistajan aloitteesta ja Tuusulan kunnan, Tuusulan seurakunnan ja Riisula-Rakennus Oy:n 28.7.2017 allekirjoittaman sopimuksen myötä. Suunnittelukohde kuuluu kunnanvaltuuston hyväksymään kaavoitussuunnitelmaan 2018-2022 kärkihankkeena.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

22.1.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut julkisesti nähtävillä 15.3.-16.4.2018. Viranomaiset eivät antaneet lausuntoja eikä mielipiteitä jätetty OAS:sta. Muilta lausunnonantajilta saatiin lausuntoja, jotka ovat vastineineen kaavaselsotuksen liitteessä 4. Verkkoyhtiöt kiinnittivät huomiota omien alueella sijaitsevien verkostojensa huomioimiseen. Lausunnoissa kiinnitettiin lisäksi huomiota uusien rakennusten julkisivumateriaaleihin ja julkisivusommitteluun, alueen sijaintiin pohjavesialueella sekä pohjaveden muodostumiseen sekä Jokipuiston ja Esikunnanpuiston väliseen viheryhteyteen.

Vaihtoehtojen tutkiminen

Valmisteluvaiheessa on laadittu useita tontinkäyttöluonnoksia, joissa on tarkasteltu mm. rakentamisen määrää, asumisen, liiketilojen ym. tilojen suhdetta sekä pysäköintiratkaisuja. Tutkittuja vaihtoehtoja (kts. kaavaselsotuksen s. 27) on esitelty epävirallisesti kuntakehityslautakunnalle 10.10.2018. Käydyn keskustelun perusteella katsottiin olevan parempi edetä siten, että pysäköintipaikkoja sijoitetaan pysäköintikellarin ohella myös Hyryläntien katualueen suuntaan sijoitettavalle pysäköintikentälle eikä sisäpihan puolelle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kaavaehdotuksen sisältö lyhyesti

Kaavaratkaisu tiivistää yhdyskuntarakennetta rakennusoikeuden ja kerroslukumäärän kasvun kautta, sekä ohjaa korkeamman rakentamisen lähelle Hyryläntietä. Asemakaava yhtenäistää osaltaan Hyrylän kaupallisen keskustan rakennetta. Asemakaavan muutos mahdollistaa korttelin Hyryläntien puoleiselle osalle seitsemänkerroksisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen (AL-34). Kaavahankkeen aikana on laadittu viitesuunnitelmaa, jossa on etsitty ratkaisua rakennuksen muodolle, rakentamisen määrälle sekä liikenteen ja pysäköinnin järjestämiseksi. Tuusulanväylän puoleisella itäosalla (AK-38) kaavaratkaisu on pääpiirteissään voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Mitoitus

Kerrosalaa muodostuu AK-korttelialueella 3750 k-m² (lisäystä 200 k m²). AL-korttelialueella kerrosalaa muodostuu 4700 k-m² (lisäystä 200 k-m²; voimassa olevan asemakaavan Y-5-korttelialueen 4500 k-m²:iin nähden). AL-korttelialueella saa liike- ja toimistotilaa rakentaa enintään 30 % toteutettavasta kerrosalasta, eli enintään 1410 k-m². Asukasmäärän lisäys on arviolta noin 80...90 asukasta. Työpaikkoja muodostuu arviolta noin 80 kpl.

Kaavatalous

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kunnalle merkittäviä kustannuksia. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kunnalle oletetaan saatavan yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Maanomistus

Tuusulan kunta omistaa suunnittelualueen voimassa olevan asemakaavan mukaiset katualueet suurelta osin. Kauppatien pohjoispään ja osan Hyryläntien katualueista omistaa yksityinen. Tontin 1 omistaa Tuusulan seurakunta ja tontin 2 asunto-osakeyhtiö Tuusulan Päävartio. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisällöstä on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana, että viheryhteys uusien talojen ja terveyskeskuksen välillä huomioidaan kaavassa. Samoin lautakunta pitää tärkeänä, että Esikunnan puisto Hyrylän keskustassa säilyy. Joustava liikkuminen Hyryläntien alikulun kautta on asemakaavassa turvattava. Hyrylän keskustan alueen pysäköintimahdollisuudet tulee huomioida muutoskaavan toteutussuunnitelmissa palveluiden lähellä riittävällä tasolla.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutosehdotukseen asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, 10.04.2019, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Asko Honkanen
asko.honkanen@tuusula.fi
kuntasuunnittelupäällikkö

Kunnanhallitus päätti 26.11.2018 hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet, sekä asettaa kaavaehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia eikä nähtävillä oloajan ulkopuolella saapunut kirjeitä. Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat lähinnä kaapelien ym. maanalaisten verkostojen huomioimiseen (mm. verkkoyhtiöt), pohjaveden huomioimiseen, puiston ja kevyen liikenteen yhteyksien säilymiseen sekä selostuksen liiteaineiston täydentämiseen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Liiteraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saadusta palautteesta sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta muuten kuin täydentämällä selostuksen liiteaineistoa.

Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset:

Kaavaehdotuksen jatkosuunnittelun johdosta:

AL-tontti:

- Kerroslukumäärän periaate on muutettu (rakennusalan rajaan sidottu VI on poistettu, mutta vähintään se on kuitenkin käytettävä rakennusallalla). Enimmäiskerroslukumäärä VII on pidetty ennallaan.
- Kaartilaisenpolun puoleista rakennusallaa on laajennettu kaakkoon.
- Lisätty liike- ja toimistotilojen vähimmäisosuus toteutettavasta rakennusoikeudesta. Lisäksi vähintään puoleen em. tiloista tulee olla sisäänkäynti Hyryläntien puolelta.
- Lisäksi on muutettu määräyksiä koskien julkisivun käsittelyä 1. kerroksessa, julkisivumateriaaleja sekä parvekkeita.
AK-tontti:
- Tuusulanväylän suuntaan avautuville yksiöille ei tarvitse rakentaa asuntopihaa tai lasitettua parveketta.
- Pihakannelle voi toteuttaa enintään 2 autopaikkaa muiden sijaitessa maan alla.
Yleistä:
- Maanalaisen tilan rajausta on muutettu.
- Kaukolämpöverkkoon liittymispakko on poistettu (pakottamisen salliva pykälä on kumottu MRL:sta).
Aineistoon tehdyt täydennykset:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- kaavaselostuksen liitteiksi on lisätty meluselvitykset
  - yleiskaava 2040:a koskeva osuus on tarkistettu
  - kaavaselostusta on täydennetty suunnittelu- ja käsittelyvaiheiden osalta
- Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niiden kanssa, joiden etua muutokset koskevat, on neuvoteltu erikseen 21.1.2019 sekä sähköpostitse

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- hyväksyy laaditun asemakaavan muutoksen
- hyväksyy lausuntoihin laaditut vastineet
- esittää valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutoksen

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 19.08.2019, § 316

Valmistelijat / lisätiedot:
Asko Honkanen

Kuntakehityslautakunnan käsiteltäviä asioita neuvoteltiin yksityisen maanomistajan kanssa maankäyttösopimuksesta. Tuusulan kunta ja Tuusulan seurakunta ovat hyväksyneet maankäyttösopimuksen tätä suunnittelualueetta koskien. Tuusulan valtuusto hyväksyi sopimuksen 13.5.2019 § 55. Sopimus on kaavaselostuksen liitteenä 8.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditun asemakaavan muutoksen
- hyväksyä lausuntoihin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutoksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

- 1 H Ydinkeskusta kortteli 8067 selostus, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 2 H Ydinkeskusta kortteli 8067 kaavakartta ja -määräykset, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 3 H Ydinkeskusta kortteli 8067 kaavaselostuksen liitteet 1-7, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 4 H Maankäyttösopimus 13.5.2019, liite 8, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Ydinkeskusta, kortteli 8067, asemakaavan muutoksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ilmari Sjöblom ja Ulla Rosenqvist ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat paikaltaan tämän asian käsittelyn ajaksi, eivätkä ottaneet osaa asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus, väylävirasto, kaavoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 429,26.11.2018

Valtuusto, § 157,10.12.2018

Kunnanhallitus, § 275,17.06.2019

Kunnanhallitus, § 296,26.06.2019

Valtuusto, § 113, 02.09.2019

§ 113

Kaikkonen Antti, eron myöntäminen Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta

TUUDno-2018-1533

Kunnanhallitus, 26.11.2018, § 429

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuula Hyttinen

Khall § 263/22.5.2017

Muista kuntayhtymistä poiketen Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet valitsee kuntien edustajainkokous (Uudenmaan liiton perussopimus 4 §). Sekä varsinaisten että varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Maakuntahallitus on päättänyt kutsua edustajainkokouksen koolle 27.6.2017.

Kukin jäsenkunta valitsee edustajainkokoukseen edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnan äänimäärä kokouksessa määräytyy kunnan edellisen vuoden alun asukasluvun mukaan niin, että jokaista alkavaa 25 000 kunnan asukasta kohden on yksi ääni.

Maakuntahallituksen 24.10.2016 nimeämä vaalien valmistelutoimikunta valmistelee maakuntavaltuuston valintaa liiton perussopimuksen pohjalta. Toimikunta avustaa mm. poliittisen suhteellisuusperiaatteen ja tasa-arvolain mukaisten vaatimusten yhteensovittamisessa.

Uudenmaan liiton perussopimuksen 12 §:n mukaan kuntaa edustavien valtuutettujen lukumäärä ja kunnan ääniosuus määräytyy kunnallisvaaleja edeltävän vuodenvaihteen tietojen perusteella asukasluvun pohjalta niin, että jäsenkunnista maakuntavaltuustossa on valtuutettu jokaista alkavaa 25.000 kunnan asukasta kohden. Maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja, ja valtuustossa edustettuina olevien poliittisten ryhmien ääniosuuksien tulee vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jos julkista valtaa käyttävällä toimielimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Lisätiedot: Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011

Ehdotus / Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita valtuutettujen keskuudesta edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen kuntien edustajainkokoukseen
- valita toimikaudekseen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon valtuutettujen keskuudesta kaksi (2) jäsen ehdokasta ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 125/1.6.2017

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita valtuutettujen keskuudesta edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen kuntien edustajainkokoukseen
- valita toimikaudekseen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon valtuutettujen keskuudesta kaksi (2) jäsen ehdokasta ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita edustajaksi kuntien edustajainkokoukseen Ruut Sjöblomin
- valita toimikaudekseen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon seuraavat jäsen ehdokkaat ja henkilökohtaiset varajäsen ehdokkaat:

Jäsenet   Henkilökohtaiset varajäsenet

Kaikkonen Antti   Åberg Anu
Taiveaho Satu   Airikka Jerry.

Kunnanhallitus 26.11.2018

Uudenmaan liiton perussopimuksen 12 §:n mukaan maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Mikäli maakuntavaltuuston jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa tai hänellä muusta syystä on peruste erota kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen tulee edustaa samaa ryhmää kuin jäsen, jolle ero on myönnetty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Maakuntavaltuuston jäsen Satu Taiveahon luottamustoimi valtuutettuna päättyy 31.12.2018, joten hänen tilalleen tulee valita uusi jäsen.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Satu Taiveaholle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä 1.1.2019 lukien
- valita Taiveahon tilalle uuden jäsenen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 10.12.2018, § 157

Ehdotus

Valtuusto päättää

- myöntää Satu Taiveaholle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä 1.1.2019 lukien
- valita Taiveahon tilalle uuden jäsenen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- myöntää Satu Taiveaholle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä 1.1.2019 lukien
  - valita Merja Kuusiston Taiveahon tilalle jäseneksi Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
-

Kunnanhallitus, 17.06.2019, § 275

Antti Kaikkonen on pyytänyt eroa Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä tultuaan valituksi valtioneuvoston jäseneksi.

Uudenmaan liiton perussopimuksen mukaan mikäli maakuntavaltuuston jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa tai hänellä muusta syystä on peruste erota kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen tulee edustaa samaa ryhmää kuin jäsen, jolle ero on myönnetty.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Antti Kaikkoselle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä
- valita Kaikkosen tilalle uuden jäsenen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle 26.6.2019 pidettävään kokoukseen.
-

Kunnanhallitus, 26.06.2019, § 296

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Antti Kaikkoselle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä
- valita Kaikkosen tilalle uuden jäsenen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Antti Kaikkoselle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä
  - valita Antti Kaikkosen tilalle Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäseneksi Anu Åbergin ja Åbergin henkilökohtaiseksi varajäseneksi Satu Heikkilän jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
-

Valtuusto, 02.09.2019, § 113

Ehdotus

Valtuusto päättää

- myöntää Antti Kaikkoselle eron Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä
- valita Antti Kaikkosen tilalle Uudenmaan liiton maakuntavaltuustoon jäseneksi Anu Åbergin ja Åbergin henkilökohtaiseksi varajäseneksi Satu Heikkilän jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan liitto, Kaikkonen Antti, Åberg Anu, Heikkilä Satu, henkilöstöasiantuntija

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 86, 12.06.2019

Kunnanhallitus, § 276, 17.06.2019

Kunnanhallitus, § 297, 26.06.2019

Valtuusto, § 114, 02.09.2019

§ 114

Aarno Ranisen muistolle nimikkopolku tai -kuja, aloite

TUUDno-2019-278

Kuntakehityslautakunta, 12.06.2019, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:

Lauri Kopposela
kaavasuunnittelija

Valtuusto § 17/25.1.2016

Kirsi Viitanen esitti seuraavan Tuusulan valtuuston keskiryhmän ym. aloitteen:

"70-vuotias Aarno Raninen vietti elämänsä viime vuodet Tuusulan Jokelassa, missä hän myös menehtyi syyskuussa sattuneessa tulipalossa 2014. Aarno Erik Raninen syntyi 27.4.1944 Kuhmoisissa ja kuoli 3.9.2014. Hän aloitti uransa keikkamuusikkona jo 14-vuotiaana.

1960-luvulla esiin noussut säveltäjä ja kapellimestari Aarno Raninen on suomalaisen viihdemusiikin, jazzin ja iskelmän tärkeä sekä kansallinen että kansainvälinen vaikuttaja. Raninen sävelsi muun muassa Eurovision laulukilpailuun 1977 Lontooseen Suomen edustussävelmän Lapponia ja vuoden 1980 edustussävelmän Huilumies. Hänen tunnettu sävellys on Näin on - kappale ja joululaulu "Tule joulu kultainen". Aarno Raninen on esittänyt myös Rauno Lehtisen tekemän On hetki -kappaleen. Raninen tunnettiin lisäksi etevänä sovittajana, sovittaen mm. Seija Simolan laulut Kun aika on, Maritza ja Rakkaus kasvoista kasvoihin ja Sulle silmäni annan.

Salanimellä George Romain Raninen sävelsi televisiosarjojen ÄWPK - Älywapaa palokunta ja Soitinmenot laulut sekä Kymppitonnin tunnusmusiikin. Vuonna 1989 Aarno Raninen soitti kinourkuja ja viihdepianoa Miljoonasateen albumilla Vain nopeat elävät ja samana vuonna hän oli mukana Miljoonasateen joulusinglillä Kyneleitä joulupurossa.

Aarno Ranisen elämä päättyi Tuusulan Jokelassa. Esitämme, että hänen elämänsä työtään arvostaen Jokelaan nimetään hänelle nimikkopolku tai nimikkokuja." Päätös Aloite päätettiin lähettää kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kuntakehityslautakunta § 19/15.2.2017

Nimistötoimikunta on kokouksessaan 11.5.2016 käsitellyt 25.1.2016 tehtyä valtuustoaloitetta nimikkopolun tai -kujan nimeämisestä Jokelaan ja toteaa seuraavaa. Teiden tai paikkojen nimeäminen henkilön tai tapahtuman muistoksi on merkittävä huomionosoitus, jota tulee käyttää harkiten. Kotimaiset kielten keskuksen mukaan YK:n paikannimikonferenssit suosittavat, että paikkojen nimeämistä elossa olevien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

henkilöiden mukaan tulee välttää. Lisäksi olisi kussakin maassa sovittava, kuinka pitkän ajan kuluttua henkilön kuolemasta muistonimen antamista voidaan harkita.

Helsingin kaupungin nimistötoimikunta on laatinut omaan toimintaansa ohjeet, jotka perustuvat YK:n suositukseen ja joita Kotimaisten kielten keskus suosittelee muidenkin Suomen kuntien noudattavan. Näiden ohjeiden mukaan:

1. Katu, aukio, puisto tai muu kohde voidaan nimetä henkilön mukaan tai muistoksi, mikäli henkilö ja hänen toimintansa on yleisesti tunnustettu muistamisen arvoiseksi ja

- henkilö liittyy merkittävällä ja positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta tai
- henkilö on syntynyt tai asunut merkittävän osan elämästään tai tehnyt merkittävän elämäntyön kyseisellä paikkakunnalla tai
- henkilö on kansallisesti tai kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen.

Henkilön tulee nauttia kunnioitusta ja arvonantoa myös oman alansa, poliittisen viiteryhmänsä ja aikakautensa ulkopuolella.

2. Katua, aukiota, puistoa tai muuta kohdetta ei nimetä elossa olevan henkilön mukaan. Henkilön nimeä voidaan harkita käytettäväksi kaavanimessä vasta viiden vuoden kuluttua henkilön kuolemasta.

Kuten aloitteessa kerrotaan, Aarno Ranisen ansiot viihdemusiikin alalla ovat monipuoliset ja kiistattomat. Nimistötoimikunta katsoo kuitenkin, että hänen kohdallaan edellä mainitut kriteerit eivät muilta osin täyty. Näillä perusteilla nimistötoimikunta esittää, että Aarno Raniselle ei nimetä omaa muistopolkua tai -kujaa Tuusulaan.

Ehdotus kp

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä yllä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa valtuustolle, että VALTUUSTO päättää
- katsoa Tuusulan valtuuston keskiryhmän ym. 25.1.2016 § 17 esittämän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kuntakehityslautakunta 12.6.2019

Nimet opastavat käyttäjiä oikeisiin paikkoihin. Tämä tien- ja kadunnimien tärkein tehtävä ei saa unohtua. Nimillä on samalla muitakin tehtäviä: ne säilyttävät paikallista kieltä ja kulttuuria, auttavat hahmottamaan ja jäsentämään ympäristöä ja kuvastavat kerrostuneisuudellaan yhteisön ja yhteiskunnan muuttumista. Oman kunnan historian on syytä näkyä myös ns. muistonimissä. Muistonimillä tarkoitetaan nimiä, jotka on tietoisesti annettu henkilön, tapahtuman tai muun seikan muiston kunnioittamiseksi. Niitä on annettava harkiten: muistonimen aiheen on mieluiten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

oltava paikallinen, juuri kyseiseen alueeseen liittyvä. Muistonimillä voidaan kunnioittaa esimerkiksi merkittäviä, seudulla pitkään asuneita ja positiivisesti vaikuttaneita henkilöitä. Yrityksen tai yhteisönkin muistaminen kadunnimessä voi olla luontevaa silloin, kun se on samannimisenä toiminut usean sukupolven ajan samalla paikalla ja sillä on ollut suuri paikallinen merkitys.

Henkilön mukaan Jokelassa – kuten muutenkin Tuusulassa Rantatien taiteilijanimiä lukuun ottamatta - on nimetty kautta vuosien varsin varovaisesti / tiukan linjan mukaan. Chmelewskin puisto (nimen hankaluuden vuoksi ei sopiva kadun nimenä) ja Peltokaaren alueelle on tiilitehtaan omistajaperheen mukaan Johannes Blennerin tie ja hänen vaimonsa mukaan Lillynkuja. Liisinkuja ja Selmankuja muistuttavat ensimmäinen alueen maanomistajasta/tontin myyjästä ja Selma Sinivaarasta, joka oli paikkakunnan ensimmäisiä opettajia. Mutta varsinaisesti nimensä ovat alueen nimistöön saaneet vain tiilitehtaan omistajat Chmelewski ja Blenner.

Taiteilija Aarno Ranisen mukaan nimettävä kohde ehdotetaan etsittäväksi Jokelan asemakaavatoiden tai taideohjelman valmistelun yhteydessä. Jokelan nimistössä seuraavien kaavatoiden yhteydessä voitaisiin etsiä Aarno Ranisen mukaan nimettävä kohde, esimerkiksi pieni aukio, ei kuitenkaan polku tai kuja. Mahdollisesti parhaiten soveltuisi taideteos tai muistolaatan lisääminen johonkin julkisen rakennuksen julkisivuun kunnioittamaan taitelijan elämää ja saavutuksia. Nimeämistä voisi esimerkiksi käsitellä Keskustien tai Opintien ja Nukarintien risteyksen ympäristön asemakaavamuutoksen yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Tuusulan valtuuston keskiryhmän ym. 25.1.2016 § 17 esittämän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Kunnanhallitus, 17.06.2019, § 276

Valmistelijat / lisätiedot:
Lauri Kopposela

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Kirsi Viitasen 25.1.2016 § 17 esittämän Tuusulan valtuuston keskiryhmän ym. aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle 26.6.2019 pidettävään kokoukseen.
-

Kunnanhallitus, 26.06.2019, § 297

Valmistelijat / lisätiedot:
Lauri Kopposela

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Kirsi Viitasen 25.1.2016 § 17 esittämän Tuusulan valtuuston keskiryhmän ym. aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.09.2019, § 114

Ehdotus

Valtuusto päättää

- katsoa Kirsi Viitasen 25.1.2016 § 17 esittämän Tuusulan valtuuston keskiryhmän ym. aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 252,03.06.2019

Valtuusto, § 115, 02.09.2019

§ 115

Esimiehet lähelle työntekijöitä, aloite

TUUDno-2019-1223

Kunnanhallitus, 03.06.2019, § 252

Valmistelijat / lisätiedot:

Tanja Rontu-Hokkanen

Valtuusto 14.10.2013 § 130

Valt § 130/14.10.2013

Valtuutettu Raimo Stenvall esitti seuraavan Tuusulan Puolesta valtuustoryhmän aloitteen:

"Puhutaan, että kunnantaloon tilat ovat ahtaat ja tarvitsevat korjausta. Tilanahtauteen voitaisiin vaikuttaa mm. niin, että siirrettäisiin talon toimintoja, erityisesti esimiehiä, lähemmäksi työntekijöitä. Nuorisotoimen esimiehet ovat kunnantalolla toimistoissaan kun he voisivat olla esimerkiksi Mestalla, siellä missä nuoretkin ovat. Siitä hyötyisi arjen toiminta myös Mestalla kenties jopa niin, että aukioloaikoja voitaisiin Mestalla lisätä.

Samalla tavalla muissakin tehtävissä voitaisiin toimia, esimerkkinä liikuntatoimi. Sosiaali- ja terveystoimessa aiemmin johto toimi terveystakeskuksen yläkerrassa, lähellä työntekijöitä. Nyt esimiehiä on paljolti kunnantalolla.

Kunnan toiminnoissa pitäisi tarkastella esimiesten ja työntekijöiden hyvää yhteistyötä niin, että esimiehet ovat tavoitettavissa ja lähellä siellä missä työn tekokin tapahtuu."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 3.6.2019

Tällä hetkellä lähiesimiehet toimivat lähellä työntekijöitä, kuten liikuntapalveluissa ja alueellisessa nuorisotyössä. Vain sivistystoimen ylimpään johtoon kuuluvat sivistysjohtaja, päälliköt ja asiantuntijat toimivat kunnantalolla. Kunnantalolta tullaan siirtymään korvaaviin tiloihin syksyn aikana 2019 kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Siirtymisessä on turvattava toimintojen siirtyminen yhdessä ja siten esimiesten läheisyys ja tavoitettavuus työntekijöiden johtamisessa.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä edellä olevan vastauksen aloitteeseen
- ehdottaa valtuustolle, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

VALTUUSTO päättää

- katsoa Raimo Stenvallin 14.10.2013 § 130 esittämän Tuusulan Puolesta ry:n valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.09.2019, § 115

Ehdotus

Valtuusto päättää

- katsoa Raimo Stenvallin 14.10.2013 § 130 esittämän Tuusulan Puolesta ry:n valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 116

Ilmoitusasiat / muut asiat

Valtuuston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Helsingin hallinto-oikeus

Tilusvaihtoja koskevat kunnallisvalitukset, 3 kpl

Valitettu valtuuston päätöksistä 11.12.2017

§ 227: Kunnalle luovutettu määräala Ruotsinkylässä sijaitsevasta Focus II -nimisestä tilasta ja kunta luovuttanut Ylä-Inkilä- ja Juhmaari -tiloista.

Vaadittu päätöksen kumoamista.

Valitus hylätty.

§ 228: Kunnalle luovutettu Ruotsinkylässä sijaitseva Nummimaa-niminen tila ja kunta luovuttanut määräalan Ylä-Inkilä -nimisestä tilasta.

Vaadittu päätöksen kumoamista.

Valitus hylätty.

§ 229: Kunnalle luovutettu Ruotsinkylässä sijaitseva Focus-niminen tila ja kunta luovuttanut määrään Ylä-Inkilä -nimisestä tilasta.

Vaadittu päätöksen kumoamista.

Valitus hylätty.

Päätös kunnallisvalitukseen 13.6.2019

Valitettu valtuuston 11.12.2017 § 231 päätöksestä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan jäsenten ja heidän henkilökohtaisten varajäsenten valinta.

Vaadittu päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi.

Valitus hylätty.

Valtuustoasioiden informaatiotilaisuuden muistio 29.8.2019.

Päätös

Merkittiin tiedoksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 117

Lukutaidon kehittäminen, aloite

TUUDno-2019-1764

Ruut Sjöblom esitti seuraavan Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteen:

"Suomen kunnissa tulisi tehdä työtä lasten ja nuorten lukutaidon edistämiseksi. Yksi ratkaisu siihen olisi tukea lukutaitoa teatterin ja draaman keinoin.

Suomalaisten lukutaito on rapistumassa. PISA-arvioinnissa Suomen kansallinen keskiarvo (536) sijoittuu tyydyttävälle suoritustasolle. Arvioinnin mukaan heikkoja lukijoita oli kahdeksan prosenttia. Eurostatin tutkimusten (8/2016) mukaan Suomessa on enemmän koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle pudonneita nuoria kuin muissa Pohjoismaissa. Lukutaito on yksi avaintekijä syrjäytymisen ehkäisyssä. Se on myös elinikäisen oppimisen perusta. Vankka pohja lukutaidolle luodaan lapsena. Lukutaito on taito, joka kehittyy ja jota tulee kehittää koko elämän ajan.

Lukutaidon kehittämisessä on tärkeää löytää lapsia ja nuoria kiinnostavia tekstejä ja tekstityyppejä sekä laajentaa käsitystä lukemisesta. Jos kaunokirjallinen teos ei tunnu lapsesta tai nuoresta omimmalta lukemisen muodolta, voimme kannustaa esimerkiksi tietokirjojen tai rap-lyriikoiden pariin. Sanat haltuun -hankkeessa lukutaitoa lähestyttiin rap-musiikin keinoin. Hankkeen työpajojen vaikutuksia tutkittaessa puolet nuorista koki oppineensa uutta, 30 prosenttia kiinnostui uudennlaisista teksteistä, ja yli 20 prosenttia muutti suhtautumistaan lukemiseen.

Yksi ratkaisu lasten ja nuorten lukutaidon edistämiseen on, että kunnassa tehdään lukutaitoa edistävää työtä teatterin ja draaman keinoin. Kiinnostus kirjoihin ja lukemiseen ei synny itsestään, vaan se vaatii uudennlaisia menetelmiä. Kirjastojen kirjavinkkaukset voisi toteuttaa draaman keinoin tai ilmiöpohjaisesti yhdessä tehden. Tätä työtä voitaisiin tehdä kirjastoon palkattavan ammattilaisen toimesta, yhteistyössä paikallisten taiteen ammattilaisten, kulttuurijärjestöjen tai -yritysten kanssa. Kaupungit tai kunnat voivat myös yhdessä palkata alueelle yhteisen teatterialan ammattilaisen tai ostaa yhdessä palvelun alueen yhdistykseltä tai yritykseltä.

Helsingissä lukutaitoa edistetään jo draaman ja teatterin keinoin. Helsingin kaupungin kirjastolla on seitsemän vuotta ollut kirjaston teatteritäti. Teatteritäti on vuosien aikana vinkannut ja innostanut useita tuhansia lapsia ja nuoria lukemaan. Annettujen kirjavinkkausten jälkeen kirjoja on jouduttu tilaamaan lisää kovan kysynnän vuoksi. Syksyn 2019 aikana kirjavinkkaukset teatterin ja draaman keinoin alkavat Helsingissä myös aikuisille. Tämä loistava konsepti on mahdollista monistaa mihin tahansa kuntaan. Helsingin teatteritäti Minna Rimpilä on luvannut auttaa toiminnan käynnistämässä. Hankkeen kummeiksi voidaan pyytää oman alueen kirjailijoita.

Lisäksi kartoitetaan Tuusulassa olevat hyvät käytänteet ja tutkitaan niiden laajempaa käyttöönottoa.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kunnassa aloitetaan lukutaidon vahvistaminen teatterin ja draaman keinoin."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 118

Joukkoliikenteen EU-projektit, aloite

TUUDno-2019-1765

Eeva-Liisa Nieminen esitti seuraavan aloitteen:

"Tuusulassa valtuusto on hyväksynyt Tuusulan pyöräilyn edistämissuunnitelman. Se on lähes satasivuinen erittäin hyvin laadittu selvitys, joka on uinumassa jossain tiedostojen uumenissa. Mitään käytännön toteutusta pyöräilyn edistämisen toimenpiteistä ei ole aloitettu. Joukkoliikenteen kehittämisessä edelleen nojaututaan HSL:n ratkaisuihin, kun kuitenkin sisäisen liikenteen innovatiivisiin ratkaisuihin on mitä ilmeisin tarve myös kutsuliikenteen osalta.

Joissain muissa kunnissa, kuten Turussa on toteutettu mittavia joukkoliikenteen parantamisprojekteja EU-tukien avulla. Mahdollisia tukia on mahdollista hakea esim. Horizon 2020 hankerahoista.

Aloite

Kunnan tulisi mitä pikemmin ottaa selvää EU-projektien mahdollisuuksista ja osallistaa paitsi joukkoliikenneinsinööri myös osallisuuskoordinaattorit ja asukkaat projektin aikaansaamiseen ja EU-rahoituksen hakemiseen."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 119

Tuusulan sisäisen liikenteen HSL MaaS -pilotointi, aloite

TUUDno-2019-1766

Jussi Salonen esitti seuraan Tuusulan puolesta ry:n valtuustoryhmän aloitteen:

"Tuusulan kunnan on Tuusulan kunnan sisäisen liikenteen palvelutason ja taloudellisuuden parantamiseksi esitettävä HSL:lle tai muuten Tuusulan sisäisessä liikenteessä tutkittavan ja pilotoitavan aikataulutetun reittiliikenteen rinnalla uudenaikaista kutsuohjattua liikennettä. Tämä tavoite on myös lisättävä Tuusulan kunnanhallituksen 26.8.2019 antamaan lausuntoon HSL:n talous- ja toimintasuunnitelmasta.

1

Sisäinen liikenne on tuusulalaisten suurin ongelma liikkumisessa hajanaisessa ja laajassa kunnassa. Tämä hankaloittaa niin kunnan sisällä tapahtuvaa liikkumista kuin myös liityntäliikennettä Hyrylään, Jokelaan ja Tuusulanväylän varteen, HSL:n runkoverkoston.

HSL:n toimintamalli perustuu aikataulutettuun reittiliikenteeseen isoilla ja välillä pienemmillä linja-autoilla. Tällä mallilla emme pysty Tuusulan sisäistä liikennettä parantamaan taloudellisesti ja palvelutasoa nostaen. Harmillisesti näin juuri toimimme ja lausuntoehdotuksessa ehdotetaan vielä enemmän näin toimittavan. Tämä toimintamalli on järkevä vain runsaasti matkustajia olevilla reiteillä. Tuusulan sisäisessä liikenteessä mallilla ei saavuteta hyötyjä.

1990-luvulla Tuusula oli edelläkävijä Sampo-kutsujoukkoliikenteellään, joka sai paljon kiitosta. Nyt on katseet suunnattava nykyaikaiseen kutsuliikenteeseen, 2000-luvun sampoliikenteeseen. Kutsuohjatulla, reitit älykkäillä algoritmeilla laskettuina saamme samalla tai alhaisemmalla kululla parempaa palvelutasoa, liikkumisen helpottumista, sujuvampaa arkea.

2

Uudenlaiseen kutsuohjattuun liikenteeseen on mahdollista uusilla yhteistyömalleilla yhdistää myös koululaiskuljetuksia, vammaispalvelulain kuljetuksia sekä sote-kuljetuksia, myös tavaralogistiikkaa. MTK, Coreorient ja Kyytigroup julkistivat maaliskuussa 2019 KaikkiKyytiin yhteistyönsä maaseudun kuljetusten uudistamiseksi. Tämä toimintamalli on hyvä esimerkki uudenlaisista liikkumisen palveluista maaseudulla ja haja-asutusalueilla.

3.

Valtuustoaloitteemme on pormestarisopimuksen 7.5.2017, Tuusulan kuntastrategian ja Tuusulan vuoden 2019 talousarvion vuositavoitteiden ja toimenpiteiden mukainen. Näissä todetaan: "kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 120

Linjan 962 Hyrylästä Aviapolikseen käyttöönottoaminen uudelleen, aloite

TUUDno-2019-1767

Jussi Salonen esitti seuraavan Tuusulan puolesta ry:n valtuustoryhmän aloitteen:

"Valtuustoaloite linjan 962 käyttöönottamiseksi uudelleen, ei Keravalta Hyrylän kautta Aviapolikseen, vaan Hyrylästä Aviapolikseen.

Tuusulan kunnan on ryhtyttävä pikaisiin toimiin Hyrylästä Aviapoliksen alueelle suuntautuvan suoran vaihdottoman linjan (muunneltu linja 962) ottamiseksi linjastoon asiointi- ja työpaikkaliikenteen parantamiseksi. Tämä tavoite on lisättävä Tuusulan kunnanhallituksen 26.8.2019 antamaan lausuntoon HSL:n talous- ja toimintasuunnitelmasta.

Aviapoliksen alue on 37.000 työpaikan keskittymä. Aviapoliksen alueella tuusulalaisilla on runsaat 1.000 työpaikkaa. Tuusulan kuntastrategiassa todetaan "Yksi avaintekijöistä menestykseen on lentokentän läheisyyden hyödyntäminen" kohdassa Valtuustokauden tavoitteissa todetaan 24. Hyödynnämme lentokentän ja metropolialueen tarjoamat kasvun mahdollisuudet asumisessa ja elinkeinotoiminnassa.

Yhdessä sovittuja indikaattoria tässä ovat:

- Lentokenttään tukeutuvien yritysten ja työntekijöiden määrä
- Matkailijamäärien kehittyminen.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi sujuvat joukkoliikenne- ja liikkumisen muodot ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Neljä vuotta liikennöinyt linja 962 on vuosien kuluessa saavuttanut käyttäjien suosion. Toimintavuoden 1.6.2018-31.5.2019 aikana matkustajanousuja on ollut 137.500, päivää kohden keskimäärin 375 matkustajaa (Kerava-Hyrylä-Aviapolis-Hyrylä-Kerava). Linja on niin asiointi- kuin työssäkävijien käyttämä. Nyt näille sujuva ja vaihdoton 25 minuutin reitti (Hyrylästä) on vaihtunut 50-75 minuutin 1-3 vaihdon reitiksi. Tämä on merkittävä palvelutason lasku ja on merkittävä este kunnanvaltuuston yksimielisesti hyväksymien päätösten toteutumiselle."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 121

Raskaan liikenteen levähdyspaikat, aloite

TUUDno-2019-1768

Jussi Salonen esitti seuraavan Tuusulan puolesta ry:n aloitteen:

"Lainsäädännön kiristymisen myötä raskaan liikenteen kuljettajien levähdys- ja taukopaikkojen tarve on kasvanut. Samaan aikaan jo olemassaoleita alueita kyseisiksi alueiksi on muutettu muuhun käyttöön yhdyskuntarakenteen tiivistymisen takia. Näin on käynyt etenkin pääkaupunkiseudulla.

Tuusulan puolesta ry valtuustoryhmä ehdottaa, että Tuusulan kunta ryhtyy toimiin mahdollisten levähdys- ja taukopaikka-alueiden kartoittamiseksi ja toimiin niiden toteuttamiseksi etenkin eteläisen Tuusulan alueella."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 122

Kellokosken Kellotupa esteettömäksi, aloite

TUUDno-2019-1769

Liitteet

1 Ehdotus pyörätuolirampin paikaksi, valt 2.9.2019

Valtuuston puheenjohtaja Kati Lepojärvi luki seuraavan kellokoskelaisten jättämän aloitteen:

"Vuoden 2018 syksyllä kunta lupasi Kellokosken nuorisotalon, nykyisen Kellotuvan, Koulutie 20, Kellokoski, esteettömänä tilana koko kylän käyttöön.

Ohjeessakin lukee, että näkövammaiset, liikuntarajoitteiset voivat käyttää tiloja, esteettömästi.

Tämänhetkinen tilanne estää kyseessä olevien tiloihin pääsyn.

Pyörätuolirampin puuttuessa tila ei ole esteetön eikä ole kaikkien käytössä.

Pyydämme kuntaa rakentamaan pyörätuolirampin sisäänkäyntiin."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§112, §113

Kunnallisvalitusohje

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun muutettu päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus

Sörnäistenkatu 1

00580 Helsinki

Puhelin 029 56 42000

Faksi 029 56 42079

sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

MRL 188 §:n 3 momentin mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Muista kuin em. päätöksistä asianosaisten katsotaan saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tehtäväksi (*vaatimukset*);

3) vaatimusten perustelut;

4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaisille ennen valitusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§107, §108, §109, §110, §111, §114, §115, §116, §117, §118, §119, §120, §121, §122

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.